The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
103—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKA

72./300. n-rs. SESTDIEN, 1954. G. 11. SEPTEMBRĪ 4. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
103—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
sīkuļ. daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 slejā

DV dienu vīru kopkora koncertu atklāja konsuls R. N. Braisons, pēc tam svētku dalībniekus uzrunāja DV KV pr-ks P. Balodis. Fot. J. Jānītis

AIZVADĪTAS DV DIENAS DRAUDZĪBAS, PRIEKA UN DZIESMU ZĪMĒ

Daugavas Vanagu dienas Kanadā, latviešu „metropolē" — Toronto, bija lieliska Daugavas Vanagu spēka un vienības demonstrācija. Tas bija viens no visspožākiem un vislabāk organizētiem sarīkojumiem, kādu nav daudz. Šo svētku labo izdošanos sekmēja priekšzīmīgā organizācija, kur rīcības komiteja ar E. Krūku priekšgalā bija veikusi milzīgu darbu. Viss bija pārdomāts līdz sīkumiem un iespiests svētku programmā. Labs bija kārtības dienests, ko veica skauti, gaidas un sportisti skautu vadītāja Z. Šuriņa vadībā. Rīkotāji bija gādājuši par labu informāciju ar skrejlapu un ziņu biroja palīdzību. Iebraucējiem bija sagādātas arī naktsmītnes. Tāpēc nav brīnums, ka Alfreds Puķīte, Daugavas Vanagu ASV valdes priekšsēdis, jautāts par iespaidiem DV dienās, atbildēja: „Šis lielais sarīkojums mani aizkustināja un pārsteidza, un man, tā pēkšņi jautātam, trūkst pat vārdu izteikt par to savu atzinību." Visi DV dienu sarīkojumi bija labi apmeklēti. Plašo sarīkojumu ciklu ievadīja vīru kopkora koncerts Meseja zālē sestdien, 4. septembrī, pl. 5. Plašā zāle šim tik liela stila sarīkojumam bija īsti piemērota. Publikas pilna bija ne vien zāle, bet arī pirmais un pat otrais balkons.

Ar nelielu novēlošanos skatuvē uznāca apvienotais vīru koris, apm. 120 vīru sastāvā. Dziesmu gars bija sasaucis vīrus no Nujorkas, Mančesteras, Milvokiem, Klīvlendas un daudzām Kanadas vietām, kas traši nostājās lielās auditorijas priekšā svētdienīgā tērpā, svinīgajā svētku noskaņā. Un tāda bija arī publika: svinīgi nopietna, svētdienas tērpā, aizmirstot uz brīdi fabriku dūmus un biroju puteklus, lai atvērtu savas sirdis latviskā gara skaistumam.

Pēc nodziedātās himnas „God, Save the Queen", Latvijas ģenerālkonsuls R. N. Braisons uzrunāja plašo auditoriju un savā uzrunā pieskārās pirmajiem latviešu dziesmu svētkiem dzimtenē un grandiozajiem dziesmu svētkiem brīvās Latvijas laikos, novēlot latviešiem nekad neaizmirst šo skaisto tautas vienības tradīciju. Latvijas ģenerālkonsuls R. N. Braisons nodeva arī sveicienus svētku dalībniekiem no Latvijas sūtņiem K. Zariņa un Dr. A. Spekkes.

Daugavas Vanagu Kanadas valdes priekšsēdis P. Balodis savā uzrunā atzīmēja, ka kopš Daugavas Vanagu pastāvēšanas Kanadā, DV katru gadu rīkojuši vismaz vienu nozīmīgāka satura un lielāku sarīkojumu. Tā 1951. gadā DV sarīkoja Latviešu dienas, 1952. gadā Dziesmu dienas, bet 1953. gadā DV aktīvi darbojās rīcības komitejā Dziesmu svētku organizēšanā. Tālāk P. Balodis izteica vēlējumu, lai Daugavas Vanagu dienas izvērstos par visu latviešu, visas tautas svētkiem, lai ar šīm dienām godinātu Daugavas Vanagu darbu, lai tās vairotu draudzību latviešu starpā un pāri visam sekmētu vienotības garu. „Tiesa, Daugavas Vanagi daudzreiz ir asi un vārdos strupi, bet tas nav viņus kavējis strādāt DV mērķu garā. Šodien DV stāv vienoti plecu pie pleca, vienalga, no kurienes tie būtu, un viņu darbu atbalsta arī tautieši no citām organizācijām," teica P. Balodis. Beidzot savu uzrunu, P. Balodis apsveica svētku dalībniekus, no kuriem daudzi bija mērojuši tālu ceļu, novēlot visiem paņemt līdzi kādu dzirksti no šīm dienām un strādāt un cīnīties par mūsu dzimteni Latviju. Uzrunu noslēdza Latvijas himna.

Programmā gandrīz tikai latviešu skaņražu darbi ar tādiem vārdiem kā Vītols, Dārziņš, Kalniņš, Graubiņš, Jurjāns, Cīrulis, Norvilis... Viņu dziesmas, kas tik daudz skandētas dzimtenē, tagad atkal no brīvu vīru krūtīm plūda svešumā. Tās nāca no sirds un gāja pie sirds. „Šeit kopā mēs, draugi, kam lemts nebij' mirt" — apliecināja vīri dziesmā un stājā. Ik pēc katras dziesmas šalca aplausi un ziedu veltes ceļoja pie diriģentiem J. Cīruļa un V. Lindes, kas pārmaiņus diriģēja kopkori.

Un tad, pēc divu stundu nemitīgas dziedāšanas, izskanēja pēdējā dziesma — *Pūt, vējiņi, dzen laiviņu...* Kāds spēks un dziļa ticība šais vārdos! Stāv koris, un kājās piecēlusies arī publika. Vēl dzīvāk šalc aplausi un it kā gaisāk iemirdzas uz skatuves spuldžu rakstā veidotie vārdi — „Šeit kopā mēs, draugi, kam lemts nebij' mirt!" Šķiet, svinīgs mirdzums iedzīvojies arī klausītāju acīs. Šinī brīdī visā plašajā zālē pukst tikai viena — latviska sirds!

(Nobeigums 4. lpp.)

ČANGKAIŠEKA PRETSITIENI KĻŪST SPĒCĪGĀKI

Pārliecināti par amerikāņu palīdzību, Ķīnas nacionālisti pastiprina uzbrukumus komūnistu Ķīnai.

FORMOZĀ. — ĶĪNAS NACIONĀLISTU KARA LIDMAŠĪNAS JAU VAIRĀKAS DIENAS NO VIETAS UZBRŪK KOMŪNISTIEM AMOJAS APKĀRTNĒ. NACIONĀLISTU BUMBVEŽI IZNĪCINĀTĀJU APSARDZĪBĀ BUMBO KOMŪNISTU ARMIJAS UN FLOTES KONCENTRĒJUMUS ĶĪNAS PIEKRASTĒ, APMĒRAM 7 JŪDZES NO NACIONĀLISTU KVĒMOJAS SALAS

Ģeneralisima Čangkaišeka galvenā mītne ziņo, ka līdzšinējos uzbrukumos komūnistiem nodarīti smagi zaudējumi. Nacionālistu aviācija un kara flote kopīgi iznīcinājušas vairāk kā 100 komūnistu desantlaivu un vienu lielgaballaivu. Nepārtrauktos nacionālistu uzbrukumos izdevies apklusināt arī Amojā koncentrēto komūnistu artilēriju.

Otrdien un trešdien Čangkaišeka lidmašīnas savus uzbrukumus koncentrēja pret Ķīnas cietzemi un piekrastes joslu tieši iepretim Kvēmojas salai, jo tur, pēc nacionālistu ziņām spriežot, tiek organizēta komūnistu invāzijas armēja desanta izcelšanai Kvēmojā. Kvēmoja ir stratēģiski svarīgākā nacionālistu saliņa Ķīnas piekrastes tuvumā, jo sava ģeogrāfiskā novietojuma dēļ tā var nepārtraukti kontrolēt komūnistu flotes un aviācijas kustības un jau laikus brīdināt Formozu par gaidāmu briesmu tuvošanos.

Formozas lidotāji stāsta, ka Ķīnas piekrastē viņiem nācies sastapties ar spēcīgu komūnistu pretaviācijas artilerijas uguni, bet, ka uzbrukumiem beidzoties, komūnistu zenītlielgabali jau bijuši apklusināti. Nacionālisti par saviem zaudējumiem nerunā. Pēc Pekingas radiozinām spriežot, komūnistu pretgaisa aviācija iznīcinājusi divas un bojājusi 19 nacionālistu lidmašīnas.

Sakarā ar pēkšņi sākušos militāro aktivitāti gadiem ilgi apklusušā Ķīnas frontē, jāatzīmē vēl viens interesants notikums. Kā zināms, tad šīsvasaras milzīgajos Jangce upes plūdos bez pajumtes, badam un slimībām pamesti, palika vairāk kā 20 milj. ķīniešu. Tai pašā laikā zem ūdens palika arī 6 proc. visas Ķīnas lauksaimniecībai izmantojamās zemes. Tas nozīmē ražas caurmēra samazināšanos. Komūnistu Ķīnas piecgadi no pilnīgas katastrofas var izglābt vienīgi lauksaimniecības produktu eksports, vienīgā komūnistu valūta, pret kuru var iemainīt tik ļoti nepieciešamās mašīnas. Tā kā šogad sakarā ar nepieredzētiem plūdu nodarītajiem zaudējumiem lauksaimniecības ražojumu pārpalikuma nebūs, tad vienīgais veids, kā sagādāt nepieciešamo eksportu, ir savilkt stingrāk jau tā ciešās ķiniešu jostas. To jo sevišķi izjutīs daudzie miljoni bezpajumtnieku. Un te nu sākas kāds pavisam neparasts stāsts, jo plūdos cietušos mēģina pabarot Formozas nacionālisti, kas jau ilgāku laiku, nakts tumsai iestājoties, sekmīgi operē pa gaisa tiltu; ne tikvien piegādādami pārtiku izsalkušajiem, bet arī iegūdami sev jaunus sabiedrotos, kas kādreiz, mēģinot atkarot Ķīnas cietzemi no komūnistiem, var izrādīties par neatsveramu atbalstu.

APSPIESTO NĀCIJU APVIENĪBA

Apspiesto nāciju apvienības priekšdarbi sekmīgi turpinās: darbība noritēs līdztekus Apvienoto Nāciju pilnsapulces darbam, kas sāksies 21. septembrī. Apspiesto nāciju asamblejā katru apspiesto tautu pārstāvēs 16 delegāti. Latviešu delegāciju izraudzīs sazinā ar Latvijas sūtni Dr. A. Spekki un Amerikas latviešu apvienību.

VĀCU STRĀDNIEKI NEPIEŅEM KRIEVU DĀVANAS

Bavārijas metallrūpniecībā ilgāku laiku turpinājās streiks, kas tagad izbeidzies. Streikam bija tīri saimniecisks raksturs. Komūnisti izmēģinājās iejaukties šinī streikā un atsūtīja no Padomju Savienības 50 tonnas gaļas konservu izdalīšanai streikotājiem. No uzrakstiem igauņu valodā uz kārbām bija redzams, ka konservi gatavoti Tallinā. Vācu strādnieki tomēr atteikušies pieņemt jebkādu dāvanu no komūnistiem. Konservus saņēmuši tikai ļoti nedaudzi komūnistiski noskaņotie strādnieki.

ŠODIEN SLĒDZ KANADAS NACIONĀLO IZSTĀDI TORONTO

Sestdien, 11. septembrī slēdz Kanadas gadskārtējo nacionālo izstādi. Jau 76. gadu Ontario ezera krastā darbojas šī izstāde, kuru pēdējos gados caurmērā apmeklējušas 2 milj. 500.000 personas, kas pāris nedēļās izgājušas caur izstādes vārtiem. Domā, ka šogad apmeklētāju skaits būs vēl lielāks. Laukumā, kur sarīkota izstāde, Kanadas kolonizācijas laikos atradies franču cietoksnis Port Rouille, kas vēlāk kļuva pazīstams kā Port Toronto. 1759. gadā cietoksnis ugunsgrēkā aizgājis bojā. Kanadas nacionālā izstāde ne vienmēr bijusi Toronto, bet laikiem Hamiltonā, Kingstonā, Niagārā, Brokvillē u. c. Sākot ar 1877. gadu, apmeklētāju skaitam arvien pieaugot, izstāde pastāvīgi rīkota Toronto, sākumā uz apm. 50 akru liela zemes gabala, kas vēlāk paplašinājies pāri par 300 akriem. 1879. gadā izstādes laukumā atradušās jau 23 koka celtnes eksponātiem, un toreiz izstādes apmeklētāju skaits jau sasniedzis 110.000. Tagad Kanadas nacionālā izstāde izveidojusies par lielāko pasaulē. Pirmajos gados izstādīti galvenokārt lauksaimniecības ražojumi izstādes pirmajās celtnēs. Vēlāk lauksaimniecības eksponātiem pievienotas lauksaimniecības mašīnas. 1908. gadā uzcelta puķu halle, bet 1927. gadā — atsevišķs paviljons mājlopu izstādīšanai 1931. gadā uzcelta halle zirgu skatei. Tagad izstādes laukumā ir 12 lielas celtnes, kas kalpo rūpniecības demonstrēšanai, starp tām 1929. gadā celtā auto halle vairāk kā 1 milj. dolaru vērtībā. Šogad bija izstādīti arī 37 veco automobiļu modeļi, starp kuriem kāds 1896. gadā Parīzē taisīts. Apmeklētāji šeit redzēja auto attīstību no ļoti primitīvajiem modeliem līdz mūsu dienu modernajiem automobiļiem. Šī attīstība bijusi apbrīnojami strauja. Bija redzami auto ar augstiem riteņiem, ar trīsriteņiem, gan div- un trīsriteņu bremzēm, gan pilnīgi bez bremzēm, auto ar karoserijām un auto ar saulessargu virsū, dzenami ar tvaiku, elektrību un benzīnu. Un turpat, dažu soļu atstatumā, stāvēja pēdējie modes kliedzieni automobiļu pasaulē, lai varbūt pēc desmit gadiem tos apbrīnotu kā antīkus priekšmetus un skumji pasmaidītu.

Pēc skaisti aizvadītām trim cīņu dienām ASV un Kanadas tenisisti pulcējās J. J. Benjamiņu namā, kur saņēma izcīnītās balvas. Jauno meistaru V. Vuškalnes un G. Šperliņa vidū redzama laipnā „tenisistu patrone" J. Benjamiņa, pa labi 2. vietas ieguvējs V.Baumanis un „vecās gvardes" tenisists V. Vuškalns.

PARAKSTĪTS DIENVIDAUSTRUMĀZIJAS AIZSARDZĪBAS LĪGUMS

Līgumu parakstīja astoņas valstis: Anglija, Francija, Sav. Valstis, Austrālija, Jaunzēlande, Taizeme, Pakistana un Filipīnu salas

Manilā. Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijas dibināšana un savstarpēja palīdzības līguma parakstīšana Rietumu lielvalstu un brīvo Āzijas nāciju starpā ir radījusi milzu pagriezienu iespējamās komūnistu agresijas apturēšanai.

Jaunais Dienvidaustrumāzijas līgums nosaka, ka kāda agresora bruņots uzbrukums pret vienu no šīm astoņām valstīm apdraud pārējo aizsardzības organizācijā ietilpstošo valstu mieru un drošību. **Agresijas gadījumā visām astoņām valstīm ir jābūt sagatavotām rīkoties sakarā ar līgumu. Territoriālās neaizskaramības, suverenitātes vai politiskās neatkarības apdraudēšanas gadījumā nevis ar bruņotu uzbrukumu, bet gan kādā citā veidā, tāpat kā gadījumā, ja rastos jauni apstākļi, kas varētu vai nu ietekmēt vai apdraudēt līgumā ietilpstošo zemju mieru, līguma parakstītājiem ir nekavējoties savstarpēji jāsazinās, lai vienotos par kopējas akcijas uzsākšanu.**

Tai pašā laikā līgumā paredzēts, ka pārējās valstis aizsardzības soļus spers apdraudētās valsts territorijas iekšienē tikai saziņā ar attiecīgo valsti un pēc atļaujas saņemšanas no tās valdības. Bez tam Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijas rīcība nekavējoties paziņojama Apvienoto Nāciju Drošības padomei.

Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijas konferences pārstāvji pieņēma Francijas izstrādāto plānu, kurā paredzēts, ka visas trīs Indoķīnas valstis — Dienvidvietnama, Laosa un Kambodža, — kam sakarā ar Ženēvas konferences lēmumu nav tiesību iekļauties nevienā militārā blokā, atradīsies tiešā Dienvidaustrumāzijas organizācijas aizsardzībā, minētā organizācijā nemaz neietilpstot. Visas 3 Indoķīnas valstis saņems arī daļu no Pakistanai, Taizemei un Filipīnu salām paredzētās sociālās un saimnieciskās palīdzības. Formoza jaunajā līgumā neietelp, kaut gan ļoti iespējams, ka nākotnē Dienvidaustrumāzijas organizācija uzņemas arī Ķīnas nacionālistu aizstāvēšanu.

Pēc līguma parakstīšanas tagad vairs tikai atliek gaidīt atsevišķo valstu līguma ratificēšanas rezultātus. Sabiedrotie pārliecināti, ka šai jautājumā grūtību vairs nebūs un ka visas astoņas valstis aizsardzības līgumu ratificēs vistuvākā laikā.

Jaunā aizsardzības līguma parakstīšanai sekoja preses konference, kurā Pakistanas ārlietu ministrs žurnālistiem izteicās, ka, atgriežoties mājās, viņš ar vislielāko enerģiju mēģināšot panākt arī pārējo četru Kolombo valstu — Indijas, Indonēzijas, Ceilonas un Burmas — iesaistīšanos Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijā.

Franču prese par Baltijas valstīm

Francijas ārlietu ministrijai tuvu stāvošais laikraksts „Le Monde" ievietojis Francijas valsts padomes viceprieksšsēža Ernesta Pezē (Pezet) rakstu „Baltijas valstis no starptautisko tiesību viedokļa". Raksts ievietots Baltijas valstu sadarbības līguma 20 gadu jubilejas gadījumā. Raksts ietver īsu Baltijas valstu vēsturi un notikumus, kas noveda pie okupācijas no Padomju Savienības puses. Autors pasaka, ka no starptautisko tiesību viedokļa Baltijas valstis turpina pastāvēt kā neatkarīgas valstis un komūnistu varas akts šo faktu nespēj grozīt. Par spīti tam Baltijas tautu eksistence ir apdraudēta, jo komūnisti turpina savu tautu iznīcināšanas politiku.

OLAFA ILZIŅA KONCERTS ST. KATARĪNĒS, ONT.

Sestdien, 11. septembrī katrīnieši un Niagaras apkārtnes tautieši pulcēsies Olafa Ilziņa koncertā, kas notiks St. Katarīnes Maywood skolas auditorijā, pl. 8,00 vakarā.

SŪTNIS A. SPEKKE VIESOSIES NUJORKĀ

Latvijas sūtnis ASV Dr. Arnolds Spekke ar kundzi pirmoreiz pēc ierašanās Amerikā viesosies Nujorkā no 11. līdz 13. septembrim. Sūtnim būs apspriedes ar latviešu un amerikāņu organizācijām. Komiteja Latvijas brīvībai par godu sūtnim rīko pieņemšanu Baltijas brīvības namā 11. septembrī, plkst. 18.00.

Svētdien, 12. septembrī, plkst. 15 sūtnis ar kundzi ieradīsies Betlēmes baznīcā. Dievkalpojumā spredikī teiks archibīskapa vietnieks prāv. J. Kullītis, piedalīsies abi draudzes mācītāji. Dziedās Daugavas Vanagu vīru koris. Pēc dievkalpojuma sadraudzības stunda baznīcas apakšējā zālē, kur sūtnis uzrunās tautiešus.

13. septembrī Dr. A. Spekke ieradīsies vizītē Brīvās Eiropas komitejā. Komitejas prezidents Šepardsons sūtnim par godu rīko brokastis.

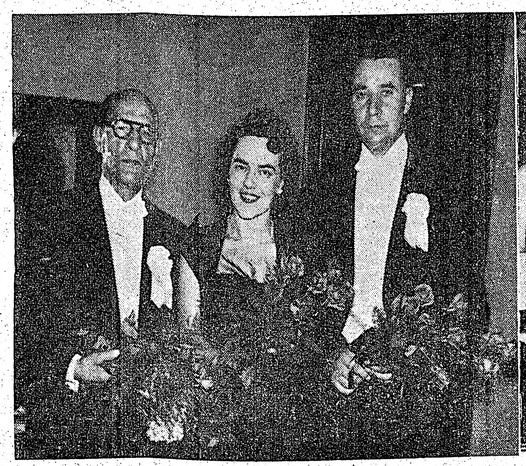

DV dienās Kanadā satikās tūkstošiem kaimiņzemju latviešu, lai pavadītu kopā sirsnības pilnas stundas. Uzņēmumā pa kreisi — skats Palace Pier balles zālē, kur konsuls R. N. Braisons tērzē ar svētku galvenajiem rīkotājiem— T. E. Krūkām un A. Jankovski. Pa labi — pianiste E. Timermane - Ozola, virsdiriģentu J. Cīruļa un V.Lindes „apsardzībā". H. Kliģera foto.

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt.
Draugi grib mūs asimilēt.
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS

SKOLU GAITAS SĀKOT

J. MEŽAKS, LNAK Skolu daļas vadītājs.

Klāt rudens — skolas laiks. Simtiem latviešu bērnu šoruden atkal sāk vai turpina mācības vietējās skolās. Grūti nosaukt noteiktu skaitli, — latviešu skolēnu skaits Kanadas pamat- un vidusskolās ir tuvu pie 2.000. Šīs skolas ir obligātas, un nav zināmi gadījumi, kad latviešu ģimenes izvairītos bērnus sūtīt skolās. Gluži otrādi — dzīvs vēl ir latviešu gars censties pēc augstākās izglītības, par ko liecina arī lielais trimdā studējošo skaits.

Jau septīto gadu Kanadā savas durvis atver arī latviešu skolas. Mūsu skolu stāvoklis ir daudz grūtāks, jo tās nesaņem pašvaldību atbalstu, nedz arī var izmantot pietiekami daudz laika mācībām. Latviešu skola nav arī obligāta, — noteikta ar likuma spēku, bet obligāta par tik, cik to diktē apziņga latviešu sirdsapziņa. Bet sirdsapziņas balss nekad nav varējusi mēroties ar likuma spēku. Pagājušā mācības gadā latviešu skolās mācījās 700 skolēnu. Kur palika pārējie 400? Sanāksmēs, presē un konferencēs ir mēģināts rast atbildi uz šo jautājumu. Iemeslu ir vairāk, bet tos summējot, arvien jānonāk pie vienas atbildes — vienas daļas vecāki ir vienaldzīgi pret latviskās izglītības nepieciešamību. Bērns pats vēl ir par mazu, lai Kanadā pieņemtais atzinums izšķirtu, kas viņam vajadzīgs, kas ne. Viņa gaitas un darbi atrodas vecāku ziņā un vadībā. Ar neklātienes skolas nodibināšanu Kanadā ir dota iespēja iegūt minimālo latvisko izglītību arī tām vientuļajām ģimenēm, kam latviešu skola citādi nav sasniedzama. Ir iespējams šos divus skaitļus — 700 un 1100 — tuvināt, bet tad ir nepieciešams visu vecāku atbalsts. Sešos gados latviešu skolas Kanadā, cīnīdamās ar milzīgām grūtībām, ir nostiprinājušās un veikušas apbrīnojamu darbu. Par cik latviešu sabiedrība, bet it sevišķi bērnu vecāki, novērtēs šo darbu, rādīs nākamā mācības gada beigas, kad atkal varēsim salīdzināt šos divus skaitļus.

Ar latviešu skolas palīdzību mēs gribam nodot nākamām paaudzēm tās savas kultūras tradicijas, garīgo seju un dzīves uzskatu, ko atrīzīstam par pamatnoteikumiem latviešu tautas pastāvēšanai. Tā ir visa latviešu skolas un latviskās audzināšanas jēga. Ja Dievs pasauli ir radījis kā lielu dārzu, kurā liek ziedēt savā laikā un krāsā, smaržot savu smaržu dažādām puķēm — dzīvot dažādām tautām, tad mūsu uzdevums ir šo Dieva prātu pildīt un gādāt par Viņa dārza krāšņumu.

Nacionālā audzināšana nav tikai tautas un tēvzemes mīlestības iedzināšana, bet gan visu to garīgo dotību attīstīšana un izveidošana, kas raksturīgas latvietim, un kas veido latvieša garīgo seju.

Dažreiz sabiedrībā dzirdēts maldīgais un pat kaitīgais uzskats, ka bez latviešu skolas varētu iztikt, jo ikviens varot palikt latvietis, arī vairs neprotot latviešu valodu. Kronvaldu Ata vārdiem runājot, „valoda ir tautas kauli un asinis". Aizmirstot valodu, mirst pati tauta.

Sestdienas skola ir tikai ievadījums latviskā izglītībā. Iesāktais darbs ir apzinīgi jāturpina pašmācības vai sestdienas ģimnazijas gaitās. Pareizs un nozīmīgs ir I Latviešu skolotāju konferences „Latviešu sestdienas ģimnazijas uzdevums ir trimdā saglabāt latviešu valodu kā kultūrvalodu un nodrošināt latviešu intelliģences kontinuitāti".

Mēs ikviens esam saņēmuši savu izglītību Latvijas skolās un par panākumiem šinī zemē daudz jāpateicas tam izglītības pamatam, kuŗu lika brīvā Latvijas valsts. Tas ir parāds, kuŗu cilvēks savai tautai un valstij atmaksā ar savu mūža darbu. Ja tagad mēs savu darbu nevaram veltīt Latvijai, tad vienu gan tā ir tiesīga prasīt: „Vecāki, gādājiet, lai Jūsu bērni izaugtu un paliktu latvieši!" Jums talkā nāk latviešu skolas. Deldēdami savu parādu Latvijai un pildīdami pienākumu pret savu tautu, atbalstiet latviešu skolu trimdā. Vislabāk jūs to varat veikt, sūtot savus bērnus latviešu skolā.

TUVOJAS LNAK PADOMES VĒLĒŠANAS

KANDIDĀTU SARAKSTI IESNIEDZAMI LĪDZ 17. SEPTEMBRIM

LNAK padomes vēlēšanas, kā zināms, notiks pa pastu no 30. oktobŗa līdz 8. novembrim. Vēlēšanu komisija jau sākusi apstrādāt latviešu organizāciju un kopu iesūtītos vēlētāju sarakstus

Sarakstus pārbauda un salīdzina ar LNAK kartotēku. Pēc tam vēlētājiem piesūtīs vēlēšanu materiālus — kandidātu sarakstu un divas aploksnes. Mazākā aploksne būs balsošanas aploksne. Tanī vēlētājs ievietos kandidātu sarakstu ar ne vairāk kā 30 kandidātiem, par kuŗiem viņš vēlas nodot savu balsi, pārējos kandidātu vārdus izsvītrojot. Mazāko aploksni ar kandidātu sarakstu, t. i. ar savu balsi, vēlētājs ievietos lielākā aploksnē un līdz 8. novembrim nosūtīs vēlēšanu komisijai. Balstiesīgi ir visi Kanadā dzīvojošie latvieši, kas pēdējā vēlēšanu dienā sasnieguši 18 gadu vecumu un kas līdz balsošanas dienai nokārtojuši LNAK vismaz pusi no tekošā gada dalības maksas — vienu dolaru. To var nosūtīt arī reizē ar savu balsi, naudu ievietojot nosūtīšanas aploksnē līdz ar balsošanas aploksni. Uz nosūtīšanas aploksnes uzrakstāms sūtītāja vārds un adrese, bet balsošanas aploksne, kuŗā atradīsies vēlētāja balss, t. i. balsošanai sagatavotais kandidātu saraksts, paliek anonima. Iesūtītās aploksnes vēlēšanu komisija atvērs tikai balsu skaitīšanas dienā — 14. novembrī un konstatēs, cik par katru kandidātu nodots balsu.

Saskaņā ar vēlēšanu instrukciju, nederīgas būs balsis, ja ar vienas personas vārdu un adresi iesūtītas divas vai vairākas balsošanas vēstules, ja balsošanās aploksnes piesūtītas tukšas, tanīs ielikti uz vēlēšanām neattiecošies priekšmeti vai uz kandidātu saraksties atradīsies kādi citi uzraksti, zīmējumi un tml., izņemot, protams, kandidātu vārdu svītrojumus. Par ievēlētiem skaitīs kandidātus, kas būs ieguvuši lielāko balsu skaitu. LNAK padomi vēlēs uz turpmākiem diviem gadiem. LNAK padomes locekļu kandidātu saraksti iesniedzami vēlēšanu komisijai vēlākais līdz 17. septembrim. Sarakstu pieņemšanai apvienības birojā, St. Andrew's Church, Carlton un Jarvis ielu stūrī, 13., 15. un 17. septembrī dežūrēs vēlēšanu komisijas locekļi no pl. 7.00 līdz 9.00 vakarā. Kandidātu sarakstus var iesniegt personīgi vai arī iesūtīt vēlēšanu komisijai pa pastu, vēlākais līdz 17. septembrim. Katrs kandidātu saraksts parakstāms vismaz 15 balstiesīgiem vēlētājiem. Sarakstam var dot organizācijas vai grupas nosaukumu pēc iesniedzēju izvēles. Kandidātiem jādod rakstisks paziņojums, ka viņi savas kandidatūras uzstādīšanai piekrīt. Kandidātu saraksta iesniedzējiem tiesības parakstīt tikai vienu kandidātu sarakstu, pie kam paši uzstādītie kandidāti nedrīkst būt šī kandidātu saraksta parakstītāji. No visiem kandidātu sarakstiem vēlēšanu komisija sastādīs kopīgu kandidātu sarakstu, ierakstot tajos kandidātus atfabēta kārtībā un atzīmējot, kāda organizācija vai grupa kandidātu uzstādījusi.

Atzīmējams, ka tautieši vēlēšanām piegājusi ar vajadzīgo interesi un nopietnību. Vēlētāju sarakstī ienākuši pat no visattālākām Kanadas vietām, kur dzīvo latvieši, piem., no Vankuveras. Rosīgas vēlētāju sarakstu sastādītājas bijušas arī Toronto latviešu organizācijas, no kuŗām jau kā pirmās sarakstus iesniegušas Toronto latviešu biedrība, Studentu kopa u. c. Lai atvieglinātu vēlēšanu komisijas darbu, vairākas organizācijas paziņojušas, ka vēlēšanu materiālus viņas pašas sadalīs savu dalībnieku starpā, tāpat no vietām iesniegs arī kandidātu sarakstus.

Tautieši, būsim aktīvi un piedalīsimies LNAK padomes vēlēšanās!

KANADAS LATVIEŠI, IZMANTOJIET SAVAS TIESĪBAS!

Šī gada novembŗa sākumā Kanadas latvieši pārvēlēs Latviešu nacionālās apvienības Kanadā padomi nākošiem divi gadiem. Kāds būs jaunās padomes sastāvs un kādu darbu tā spēs veikt — tas atkarāsies no uzstādītiem kandidātiem un to vēlētājiem.

Līdz pašām vēlēšanām vēl ir laika diezgan. Taču kandidāti jāuzstāda jau līdz 17. septembrim, tos pieteicot LNAK vēlēšanu komisijai (St. Andrew's Church, Corner Carlton and Jarvis St., Toronto).

Pēc LNAK statūtiem par tās dalībniekiem var būt ikviens Kanadas latvietis un to organizācijas. Tādēļ arī kandidātus padomes locekļu vēlēšanām var uzstādīt ikviena latviešu grupa vai organizācija, vismaz 15 balstiesīgiem vēlētājiem parakstot iesn. kandidātu sarakstu (sīkāki norādījumi par kandidātu sarakstu iesniegšanu ir izziņoti šī laikraksta 63. n-rā 11. augustā).

Ir izteikti dažādi uzskati par to, kādai vajadzētu būt LNAK, tās sastāvam un darbībai. Šos uzskatus var īstenot tikai tad, ja to aizstāvji ir LNAK padomē. Tādēļ tautieši, izmantojiet savas tiesības kandidātu uzstādīšanā, lai jums un pārējiem vēlētājiem ir iespēja izraudzīt LNAK jaunai padomei tos latviešus, kam jūs uzticaties un kuŗu uzskatus jūs atbalstāt!

Prof. A. Dreimanis,
LNAK padomes pr-dis

SESTDIENAS SKOLAS PAZIŅOJUMS

Sestdien, 11. septembrī, TLB sestdienas skola un tās Vestonas nodaļa uzsāka 1954./55. māc. gadu, kas ir arī skolas 5 gadu pastāvēšanas jubilejas gads. Pirms mācību sākuma skolotāji izsūtīja uzaicinājumus skolu apmeklēt ap 100 ārpus skolas esošiem bērniem.

Šogad darbojas arī jaunatvērtā pirmskolas klase — piecgadīgiem bērniem. Jauni skolēni vēl var pieteikties: Vestonā pie A. Kārkliņas, tel.: OR 8482, un Toronto pie A. Mārtinsones, tel.: LA 9593.

Paidagogu padome.

LATVIJAS EV.-LUT. BAZNĪCAS PAGAIDU PĀRVALDES KANADĀ 5. SEPTEMBRA SĒDE

Archibīskapa pārstāvis sniedza pārskatu par draudžu dzīvi un sastāvu 1953. g., no kuŗa bija redzams, ka Kanadā 1954. g. uz 1. janvāri draudzēs bija reģistrēti 7439 t. i. 73 proc. no visiem Kanadas latviešu luterāņiem. Dzimuši 105 zēni un 83 meitenes, kopā 188 (iepriekšējā 1952. g. 210); miruši 13 vīrieši un 8 sievietes kopā 21 (22); laulāti 113 (151) pāris, no tiem nacionāli jaukti 19 (19); iesvētīti 33 zēni un 30 meitenes, kopā 63 (67). Pie sv. vakarēdiena bijuši 1649 (1642). 16 mācītāji 46 dažādās vietās (29 draudzēs un 10 regulāro dievkalpojumu vietās) vadījuši 709 (683) dievkalpojumus. Svētdienas skolas 19 draudzēs ar 813 bērniem un 73 skolotājiem.

Referēja par pirmo lietuvju ev.-lut. baznīcas sinodi ASV un Kanadā 22. augustā Toronto un neatkarīgās lietuvju sinodes nodibināšanos. Pagaidu pārvalde nosūtīja jaunajai sinodei vēstuli, ar kuŗu izteica gandarījumu un prieku un Dieva svētības novēlējumus, un aicināja lietuviešiem un latviešiem palikt vienmēr brālīgā vienotībā.

Pārvalde noklausījās ziņojumu par pirmo skolotāju konferenci Toronto,kur referātos un diskusijās izceltas latviešu skolas svarīgā nozīme, bet aizrādīts arī, ka daļa vecāku savus bērnus tajās nesūta un ka tāpēc būtu labi, ja arī baznīca un draudzes klauvētu pie vecāku sirdīm. Pārvalde atzina šī uzdevuma svarīgumu un lūdza archibīskapa pārst. griezties pie draudzēm un mācītājiem ar siltu aicinājumu būt vēl aktīvākiem, lai neviens latviešu bērns nepaliktu ārpus latviešu skolas.

Prāv. Skrodelis ziņo, ka šinī rudenī viņš uzsāks savus dievkalpojumus Toronto. Šiem dievkalpojumiem nav nekāda sakara ar nesen izplatīto ziņu par trešās draudzes dibināšanu. Šie dievkalpojumi būs pilnīgi neatkarīgi un tiks noturēti vairāk vai mazāk regulāri. Tiem būs vai nu spredīķu ciklu, evaņģelizācijas nedēļu vai svētvakara dievkalpojuma vai jaunatnes dievkalpojuma raksturs. Tie būs saskaņā ar visu draudžu mācītājiem.

Viņš tālāk ziņo,ka ir nodomājis šinī gadā ierīkot archibīskapa pārstāvja sēdekli arī Toronto, sākumā daļēji. Par laiku, vietu un pārējo tiks izziņots vēlāk.

Pārvalde paraksta īpašu adresi — apsveikumu Dr. L. Bērziņam sakarā ar viņa trīskārtējo jubileju. Pārvalde noklausījās arī apsveikuma tekstu, kuŗš pārvaldes vārdā nosūtīts prof. A. Tauriņam sakarā ar viņa 50 g. svētkiem. Nosūtīja īpašu vēstuli Dienvidkolorejas prezidentam Singmanam Rī pateicoties par viņa drosmes pilnajiem vārdiem un stāju.

LNAK VĒLĒŠANU KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā Vēlēšanu komisija paziņo, ka 1954. g. 13., 15. un 17. septembrī Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, no pl. 7.00 līdz 9.00 vakarā apvienības birojā dežurēs vēlēšanu komisijas locekļi, kas pieņems vēlēšanām iesniedzamos kandidātu sarakstus.

J. Grīslis

TORONTO LATVIEŠU JAUNATNES PULCIŅŠ

Toronto latviešu jaunatnes pulciņa Lāpa Bramptonas nodaļa Liesma rīko deju vakaru sestdien, 11. septembrī, plkst. 7.00 vakarā, Campbell Cross zālē, Bramptonā. Visi jaunieši būs gaidīti ciemiņi.

Vietas ērtākai atrašanai šeit dažiem norādījumi torontiešiem: pa Queen Elisabeth ir jābrauc līdz 10. auto ceļam, pa kuŗu jābrauc cauri Bramptonai līdz Victoria ciemam, tad jānogriežas pa labi un jābrauc līdz nākošajām krustceļēm, kur tālākajam ceļam būs izliktas ceļa zīmes.

Lāpas Literārā kopa rīko svētdien, 12. septembrī, plkst. 7.30 vakarā, 123 Huron ielā jauno dzejnieku vakaru ar diskusijām.

Kopas rīcībā ir daudzi jaunu autoru darbi, kuŗus nolasīs vairāki Literārās un Drāmatiskās kopu dalbnieki. Ja vēl kādam jaunietim būtu kāds jaundarbs, tas tiek lūgts to paņemt līdzi uz šo sanāksmi.

120 GADI KOPŠ VERDZĪBAS ATCELŠANAS

Šā gada augustā pagāja 120 gadi, kopš verdzības atcelšanas Kanadā. To tomēr atcēla Kanadā 40 gadus agrāk nekā ASV.

Augškanadā (tagadējā Ontario provincē) 1793. g. atcēla verdzību visiem krāsainajiem, ko par jaunu ieveda provincē, bet tā turpinājās tiem, kam bija saistības ar saviem kungiem. Tad ar kādu Britu parlamenta aktu 1833. g., kas stājās spēkā pēc gada, visā Britu impērijā atcēla verdzību, ieskaitot, protams, arī Kanadu.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

11. septembrī Mednieku un makšķernieku klubs rīko Sidrabenē māla baložu šaušanas sacīkstes ar sekojošu balli.

11. sept. Sv. Andreja baznīcas zālē TLT Augstskolas Sestdienas ģimnazijas atklāšanas vakars ar deju.

11. septembrī Lāpas nodaļas Liesma jauniešu deju vakars Campbell Cross zālē, Bramptonā.

25. sept. Skautu un gaidu sarīkojums.

2. un 3. oktobrī Lāpas gada svētki.

9.—16. okt. Kultūras dienas.

23. oktobrī Sv. Andreja baznīcas zālē DV Hamiltonas nodaļas drāmatiskā ansambļa viesizrāde gleznotājs Otiņš.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
5210 VICTORIA AVE, APT. 10
Tel. AT 7798
MONTREĀLĀ, P. Q.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VAI AR VĒSTULĒM SASNIEGSIM IECERĒTO?

LA 70. n-rā rakstā Prezidents Singmans Rī un mēs A. Skrodelis starp citu ieteic trimdiniekiem neatlaidīgi klauvēt pie pasaules sirdsapziņas, rakstot vēstules valdību vīriem, parlamentu locekļiem un sab. darbiniekiem. Bet, kas vēstulēs būtu jāraksta, S. nepasaka: Vai būtu jāatgādina komūnistu īstie nolūki, par ko valstsvīri tagad tikpat labi informēti kā mēs, vai arī būtu tieši jālūdz Latvijas atbrīvošana un komūnisma iznīcināšana? Bet tas nav arī svarīgi, kāds būtu mūsu vēstuļu saturs, jo drošs ir tas, ka vēstules noteicēju valstsvīru rokās nenonāks. Ierēdņi ziņos par masveida vēstulēm ar vienādu saturu, kam sekas labākā gadījumā būs līdzjūtības apliecināšana, kā tas jau bijis līdz šim. Un kaut arī tās nonāktu īstajās rokās, iznākums nebūt nebūs labāks. Ja tik smagi sitieni pie pasaules un valstsvīru sirdsapziņas, kā 34.000 kritušo, 105.000 ievainoto bezrezultātu karā Korejā, güstekņu spīdzināšana un noslepkavošana, provakācija ar bakteriju karu, visās pasaules malās nogāztās sabiedroto lidmašīnas, neskaitāmi lauztie līgumi un prez. Rī briesmu signāli visai brīvajai cilvēcei, paliek bez sekām, tad jau nu gan no mūsu „pilieniem", kas iežūs papīru kurvjos, strauti neiznāks. Tas būtu tikpat bezcerīgi kā tad, ja mēs apņemtos pārliecināt amerikāņu un angļu tautas, ka viņu pašu ievēlēto valstsvīru politika ir aplama. Protams, ja kāds šo eīnas veidu atrod par pareizu un iedarbīgu, tam var tikai novēlēt dievpalīgu, šīs vēstules rakstot.

10 gadu pieredze trimdā gan rāda pavisam ko citu: vajadzīgi iedarbīgāki līdzekļi un paņēmieni, lai varētu sākt loloť cerības ietekmēt sabiedroto valstsvīru politiku. Tādi varētu būt globālās apvienības, kas runātu, ja ne savu tautu, tad vismaz trimdinieku grupas vārdā. Vēl drošāk un spēcīgāk varētu runāt apspiesto tautu Apvienotās Nācijas, par ko jau laikr. Latvijā Amerikā rakstīts vairākas reizes. Ja tās izdotu angļu un varbūt vēl kādā citā populārā svešvalodā laikrakstus, tad koncentrētā veidā, pārliecinoši un skaļi varētu pateikt valstsvīriem un brīvo demokratiju tautām to, kas mums sakāms klusajās vēstulēs. Tad arī varētu diendienā reaģēt uz katru sabiedroto nepareizo soli cīņā ar komūnismu: kritizēt, lūgt, brīdināt, prasīt. Atklātībā pateikto varbūt ievērotu un ar to saktu rēķināties.

Laikraksti vēstī, ka Savienotās Valstīs pēdējā laikā izveidojusies Apspiesto tautu apvienība, kas darbosies līdztekus Apv. Nāciju pilnsapulcei. Cerēsim, ka apvienībā pulcēsies trimdinieku spējīgāki, populārākie un drošsirdīgākie vīri, kas apspiesto tautu kopīgo ziņu ievadīs pareizā gultnē un darbā gūs panākumus, rādot pareizo virzienu cilvēces atbrīvošanai no komūnisma briesmām.

J. V., Toronto.

VAI LATGAĻU DZIESMINIEKI NAV ARĪ LATVIEŠU DZIESMINIEKI?

Esmu izlasījis jūsu avīzē pāris vēstuļu par dzeju antoloģiju „Latgaļu dziesminieki", bet nevienai no tām nevaru pievienoties. Pirmajai, kuŗā izteikta doma, ka grāmatas nosaukums „Latgaļu dziesminieki" neatbilst tās saturam un labāks būtu nosaukums „Latgales dziesminieki", es nevaru pievienoties, jo daļa dziesmiņieku nav nemaz Latgalē dzimuši, nav Latgalē dzīvojuši un tās dialektu galīgi atmetuši un aizmirsuši. Kāpēc saukt „Sarkano dzirnavu" vai „Štrasburgas dziesmas" autorus par Latgales dziesmiņiekiem? Man liekas, ka ticīgajai Latgalei tāda dzeja, kā . . .

„Vēl desas mūžs
Man priekšā . . .
Mani ēdis Dievs," būs pat riebīga.

Tātad ne tikai valodas ziņā, bet arī dzejas gara ziņā dažiem latgaļu dziesminiekiem ar Latgali nav un nevar būt nekas kopējs.

Otrā vēstulē izteiktai domai, ka tomēr „Latgaļu dziesminieki" grāmatas nosaukums piemērotāks, arī nav pareizi, jo tur, atskaitot vārdu palāda, viss no sākuma līdz galam nodziedāts skaidrā literārā valodā. Kāpēc tādiem dziesmiņiekiem, kas jau pārgājuši uz latviešu valodu un turpat sauc sevi par latviešiem, saukties vēl par latgaļu dziesminiekiem? Tiešām grūti saprast, ko sakārtotājs domājis un gribējis. Te viņš latgaļus slavinājis un cildinājis, uzrakstīdams veselu vēsturi par viņiem un turpat literārūras vēsturi un beidzot ar savu pāreju uz valsts valodu, parakstījis viņiem tādu kā nāves spriedumu. Vai tas nav domāts tāds kā priekšlaicīgs nekrologs Latvijas pirmajai zvaigznei? Ja gadās, ka tikai viens, dažs dziesminieks, nezina, ko dara, ko uzraksta, tad tā nelaime vēl nav tik liela, bet kad otrs un trešs — sakārtotājs un grāmatas izdevējs arī nezina, ko dara, tad jau tiešām par daudz.

Novērotājs.

DAUGAVAS VANAGI

DV KV PAPLAŠINĀTA SĒDE

Sakarā ar DV dienām, kad Toronto viesojās daudz organizācijas biedru un vadītājas amatpersonas no ASV, DV KV sasauca īpašu sēdi ar viesu piedalīšanos.

Šai sēdē no Kanadas valdes piedalījās P. Balodis, A. Sprūdžs, A. Putniņš, A. Ancāns, V. Mukts, P. Vasariņš, P. Immurs, A. Beitāns, A. Čivzelis, K. Purmalis, bet no ASV DV pr-dis A. Pukīte un Rev. kom. loc. Sprogis.

Sēdi atklājot, valdes pr-dis P. Balodis apsveica DV ASV pārstāvjus DV dienu laikā Toronto un patelcās ASV Vanagiem par aktīvo piedalīšanos šai sarīkojumā, aizrādīdams, ka bez ASV Vanagu piedalīšanās šie svētki nebūtu izdevušies tik krāšņi.

DV ASV pr-dis A. Pukīte savā atbildes runā uzsvēra vienprātības principu nepieciešamību un pateicās par iespēju piedalīties šai valdes sēdē.

Turpmākā sēdes gaitā valde apskatīja sekojošus jautājumus: 1) DV CV lēmumi 7./8. augustā Londonā, 2) LNAK vēlēšanu jautājums, 3) kārtējais darbs un 4) dažādi jautājumi.

DV ASV parāda lietā laikrakstam Latvija Amerikā uzdots DV ASV revīzijas komisijai kopā ar DV KV rev. komisiju šo jautājumu caurskatīt un nākt ar kopēju lēmumu vēl DV dienu laikā Toronto.

DV KV statūtu grozījumu projektu nolemj noraidīt, aiz tā iemesla, ka DV statūti ir tikko pieņemti ar lielu balsu vairākumu un ka dzīve pati rādīs, vai ir vajadzība pēc eventuāliem grozījumiem.

DV ASV parāda lietā iepretim laikrakstam LA, pēc abpusējas vispārējo apstākļu paskaidrošanas, par ko izteicās P. Balodis, A. Pukīte, V. Mukts un K. Purmalis, valde vienojās un pieņēma lēmumu — lūgt abu zemju revīzijas komisijas pārbaudīt līguma attiecības un laikraksta materiālo stāvokli uz līguma uzteikšanas dienu, nākot ar kopēju atzinumu zemju valdēm. Valde lūdz šo kopējo rev. kom. atzinumu iesniegt zemju valdēm divu mēnešu laikā.

DV ASV pr-dis A. Pukīte izteicās, ka laikraksts visiem DV org. locekļiem jāatbalsta morāli un materiāli, tāpat kā visi citi DV org. pasākumi.

LNAK vēlēšanu jautājumā valde paliek pie iepriekšējiem lēmumiem.

Valde apstiprina jaunu DV nodaļu Bramptonā. Pag. valdes pr-ka J. Roņa adrese ir 61 Rosedale Ave W., Brampton, Ont.

Vltn. Martinsona iecelošanas vajadzībām valde nolemj aizdot $100 uz 6 mēnešiem.

Uz DV Hamiltonas nodaļas ierosinājumu, valde nolemj lūgt DV CV noskaidrot, kur palikuši 200 latviešu bēreņi Vācijā.

DV MINCHENES NODAĻA

18. septembrī atzīmē savu 5 gadu pastāvēšanu ar svinīgu dievkalpojumu mācītāja A. Gobas vadībā un sekojošu biedru vakaru. Nodaļa dibināta 1949. gada 20. septembrī Warnera nometnē. Jau no pastāvēšanas sākuma bez parastā aprūpes darba tā ir veikusi arī lielu sabiedriski kultūrālu darbu, rīkojot dažāda satura referātu vakarus un citus sarīkojumus, tādā veidā stiprinot latvisko vienotību trimdā. Nodaļai ir arī sava 218 sēj. bibliotēka, kuŗas papildināšanai ar jauniznākušajām grāmatām pastāv grāmatu fonds no dalībnieku regulārām iemaksām.

Sakarā ar nodaļas 5 gadu svētkiem būtu ļoti patīkami, ja bijušie biedri un labvēļi atcerētos to kaut vai ar kādu latviešu valodā jauniznākušu grāmatu.

Pēdējos 3 gadus nod. valdes pr-dis ir P. Biezais. Viņa adrese: (13b) Muenchen 54, Seehamerstr. 15a - 2, Germany.

KANADĀ

TORONTO

TLT Augstskolas setdienas ģimnazijas mācības gada atklāšanas vakars notiks sestdien, 11. septembrī, plkst. 6.30 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās. Programmā paredzēti skolēnu priekšnesumi (mūzika, balets, deklamācijas) un dejas un rotaļas. Ieeja pret ziedojumiem; pieaugušiem sākot ar $1.00, skolēniem 50c.

Toronto Sv. Jāņa draudzes mācītājs A. Briedis izstājies no Latvijas ev.-lut. baznīcas pagaidu pārvaldes Kanadā.

Sv. Jāņa draudzes mācītājs 28. augustā salaulājis Vidvudu Lejiņu ar Mridzu Auguli.

4. septembrī kristīta Sarma Hansena, Arvīda un Helenas meita.

5. septembrī— Jans, Ivars Ondrichs, Milana un Aijas dēls; Artūrs Stiebriņš, Alfreda un Guntas dēls; Daina Inese Silipa, Harija un Ērikas meita; Andris Jēkabs Purmals, Ilmāra un Ludmilas dēls.

Pēc vasaras atpūtas čaklā TLB dāmu komiteja atklās sezonu svētdien, 19. septembrī, pl. 5 ar pēcpusdienas tēju un dāmu rudens cepuru modes skati. Cepures būs no Toronto jau labi pazīstamā M. Švernes cepuru salona.

TLB sanāksmju telpas, 198 Osler ielā, kur notiks pēcpusdienas tēja un cepuru skate, tagad ir kopši dekorētas un mājīgi iekārtotas, par ko gādājusi dāmu komiteja. Laipni aicinātas tautietes un arī tautieši, kam vēlēšanās latviskā vidē pavadīt omulīgas pēcpusdienas stundas.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu draudzē māc. E. Pavasars nokristīja Ritu Māru Grinbergu.

MANITOBĀ

Dāfinas latviešu kolonijā pēc apm. 15 gadiem notika pirmā jauniešu iesvēte. Dievkalpojumu vadīja māc. Fr. Ruperts no Vinipegas. Anglikāņu diecēze bija laipni atvēlējusi savu mājīgo baznīciņu Fork Riverā, kur 5. septembrī notika iesvēte. Iesvētītie — Emilija Olivia Roberta Terina, Māris Indulis Deičs, Ojārs Deičs un Alfreds Roberts Teriņš. No Vinipegas latviešu draudzes sveicienus nesa Dāmu komitejas prece.

NEDRĪKST BŪT VAIRĀK PAR 50 KARPĀM

Saskaņā ar 1954. g. Ontario provinces zvejas noteikumiem, neviens makšķerniekam nedrīkst būt klāt vairāk kā 50 karpas. Agrāk ierobežojumu nebija, un šo zivi lielos apmēros iznīcināja. Noteikumos arī paredzēts, ka jaunās karpas un dažas to nevēlamās pasugas var audzināt tikai tanīs ūdeņos, kuŗos tās nokļertas, aizkavējot tādā ceļā karpu ieviešanos ūdeņos, kur tās nav vēlamas.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putninam
280 Wrioth Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās
Ziedojumi atbrīvoti no ienākuma nodokļa

ARCHIMEDA SVIRA UN PASAULES POLITIKA

KNUTA LESIŅA PĀRDOMAS PAR PASAULES LIELO POLITIKU, SVEŠVĀRDU PAREIZRAKSTĪBU, KOMŪNISMA BRIESMĀM UN MŪSU GLOBĀLO APVIENĪBU

Drusku polemikas par Angelikas Gaillītes rakstu sakarā ar Eiropas un vispasaules politiku, protams, neko šai politikā negroza. Liktenīgais pagrieziens notika starp 1942. — 45. gadu, tagad īstenībā neviens nekā cita nevaram darīt, kā vienīgi skatīties, kā mūsu mazo laiviņu kaut cik izgriezt no krācēm, lai to gluži nesadauza.

Domas, ka katras tautas valsts vīriem ir vispirms jādomā par savu tautu, ir aksioma, pret kuŗu neko nevaram iebilst. Mēs reizēm kļūstam provinciāli, domājot, ka, nosēstoties Čerčila vai, varbūt Mendesa-Frānsa vietā, varētu izgrozīt kaut ko citādi. Pasaules traģēdija ir pāraugusi mūsējo jau sen. Arī 400 miljoni ķīniešu nevēlējās komūnismu, tāpat to nevēlējās tie 12 miljoni, kas atstāti Indoķīnā. Jebšu komūnisms ir atradis atbalsta punktu svirai par kuŗa trūkumu žēlojās Archimeds: dodiet man atbalsta punktu un es pacelšu zemes lodi. Un šis atbalsta punkts ir rietumu politika. Mēs varam lāpīt pasaules ainavu ar gaišiem krāsu traipiņiem, ka šeit vēl ir līdzcietība, ir brīva doma, ir iespēja nesoditam par kaut ko noskaisties. Bet mēs arī redzam, ka šīs jaukās lietas iet mazumā, teritorijas ziņā gandrīz neapturamā kārtā.

Liekas, ka kādi grēki laikam tiek „piemeklēti līdz trešajam un ceturtajam augumam." Tie nu tieši nav mūsu grēki, bet ja pārejam metafizikas plāksnē — varbūt tomēr... Mēs neko neesam vēlējušies zināt, kā iet citām tautām, tikko nosēdāmies pie savas, kā mēs domājām, „galdiņ klājies." Kuŗam Latvijā patiktu apbruņoties un iet cīnīties par kādiem ķīniešiem vai korejiešiem, kaut gan tās ir vecas kultūras tautas. Ķīniešu dzejnieka Li-Tai-Pe vārdos sen lasām:

Un dzejnieka piere nosvīst un
vina slava nobāl Pret to, kas tūkstošs jaužu kāva.

Negēlības un andeles politika ir reizēm tik acīmredzamas, ka patiesi nevajaga Oksfordas grada, lai tās saskatītu. Nevajaga arī būt diktātūras piekritējam, lai redzētu demokratijas vājumus. Mēs redzējā tos savā valsts dzīvē, un tai laikā, kad mums bija 29 politisku organizāciju saraksti Saeimas vēlēšanās, mums liktos gluži divaini, ja kāda valdība izšķirtos pieteikt kaŗu Polijai Lietuvas zaudētās Viļņas dēļ.

Tagad daži pieteikuši kaŗu latviešu pareizrakstībai, jo tā ir vēl vienīgā, kas mūs šķir, lai mēs pilnīgi nebūtu vienā kublā ar vāciešiem, kas nupat ļoti domā par savas pareizrakstības reformēšanu, un ar angļiem, amerikāņiem, kas arī prāto kā „spellingu" padarīt vienkāršu, lai tā dēļ kādi eventuāli ģeniji nepaliktu sēdot trešā pamatskolas klasē un nepārietu uz bēzbolu vai golfu.

Nav novērots, ka kādi latvieši būtu nomaldījušies vēlēdamies apciemot un lasot svešu vārdu nosaukumus latviski transkribētus. Pagaidīsim vēl brītiņu, varbūt svešvārdi būs jāraksta atkal citādi. Piem., Kēnigsberga tagad saucas Kaļiņingrada. Ērtības dēļ var rakstīt visādi, tas arī tiek darīts, bet nevajadzētu ķerties klāt latviešu valodas principiem; mums ir locījumi, kādu nav romāņu un ģermāņu valodās. Vācu okupācijas laikā bija jāraksta Hitler'am, kad bija jānodod sviests vai biezpiens, un tagad jāpaklanās Churchill'am, priecājoties, ka zviedri viņam piešķīruši Nobeļa prēmiju. Varbūt būtu jāraksta Nobel'a prēmiju. Bez galotnēm nevaram iztikt. Katra valoda ir grūta, tās tapšana ir arī psiholoģisks process, ne tik vien priekšmetu parādīšana ar pirkstu. Svešā vidē valodas maņa dilst. Ne tikai mums. Krievu komūnistu dzejnieks Majakovskis, patiesi talants (nobeidza dzīvi pašnāvībā), divdesmito gadu sākumā apceļoja Ameriku, vēlāk teikdams vārdus: Ameriku vajaga iztīrīt, pēc tam atklāt par jaunu. Par krievu emigrantu valodu viņš saka: valoda, ak valoda, tā laižas lejā no kalna!

Atgriežoties pie politikas, jāteic, ka vides kritizēšana, kuŗā esam paglābušies, reizēm lej ūdeni uz boļševiku dzirnavām, līdzīgi Majakovska pantam. Tas ir ļoti vārīgs punkts mūsu domāšanā. Tik vārīgs, ka daži, Maļenkova grožiem drusku mainot virzienu, atkal sāk domāt par atgriešanos, lai vismaz „nomirtu dzimtenē." Nomirs kaut kur citur. Nevajaga aizmirst, ka „dzimtene" ir patlaban tikai mūsu fantāzija un ģeografisks jēdziens. Vides, ar kuŗu šo jēdzienu saistām, vairs nava. Bet ir palikusi ētiskas skaidrības doma, kas atspoguļojas latviešu literatūrā, mākslā, dainās, sadzīves ierašās un principos, pagātnē, kuŗā ir vairāk ciešanu nekā prieka. Bet kuŗā vēsturē prieks būtu pārsvarā?

Šo ētisko principu dēļ mēs nevaram neredzēt, ka pasaules politikas gājieni Rietumu puslodē nav gluži tādi, kā propaganda tos daudzina. Mēs esam stipri vīlušies, skatot šo pasaules pusi ar franču, angļu un amerikāņu literatūras acenēm t. i. ar to, ko šīs tautas spējušas dot mākslās un zinātnē. Tāpat katrs ārzemnieks viltos, mēģinot uz latviešiem skatīties no Virzas Straumēnu viedokļa. Arī mums ir tirgotāji un balamutes.

Tādēļ tomēr nevajadzētu nokāpt vēl kādu kāpnīti zemāk: raugi, šie politikāņi nevar citādi, piedosim viņiem viņu grēkus, varbūt mēs nebūtu labāki. Saprast jau var, bet piedot nevar, jo tomēr būtu jālieto Raiņa mērauklā: mainies uz augšu! Politika ir kompromisu, godkāres un varas spēle. Aiz tās palēni virzās kādi ideāli. Varbūt tie nav īstenojami, varbūt šķēršļi ir paša cilvēka dabā. Nesaredzēt pagriezienus pretējā virzienā mēs nevaram. Ir dažas mulķības, pie kuŗām nevar pierast, kaut arī aiz tām būtu demokratisko balsotāju vairums. Mūsu „politiskajā provinciālismā," lai cik tas neprātīgi izteikts, ir kādreiz pamatā likts īstenots sapnis, kuŗa dēļ liets vairāk sviedru un asiņu nekā tintes. Ja visas pasaules labklājību varētu nopirkt par Latvijas brīvības cenu, varbūt mēs domātu: lai notiek! Bet redzot, ka tā ir tikai sīka naudiņa vispārīgajā brīvības iztirgošanā, vismaz praktiski, daudzi varbūt negribēs teikt: es kļūšu amerikānis, tā ir labāk! — Labāk ir pagaidām. Kamēr pasaulei ir iedomāti kādi ētiski — kaut trūcīgi — pamati, nevar slēgt līgumu ar velnu, lūdzot Dievu palīgā.

Protams, mēs neredzam dažus „ratiņus," kas griežas vienā vai otrā virzienā, tikai varam spriest par noskaņojumu, kādā tie tiek griezti pus uz priekšu pus atpakaļ. Citādi kāds amerikāņu ģenerālis patlaban nestāstītu par Korejas kaŗu „kuŗu mums lika zaudēt." — Jebšu pie šīs Rietumu pasaules ir jāturas, reizēm izkliedzot balsi, bet vismaz saņemot tik daudz barības, lai tā būtu skaļa. Pasaules politiku emigranti nekad nav virzījuši, bet ja viņi paši kaut cik turas veseli miesā un garā, viņi var noderēt to ideālu īstenošanai, kuŗu dēļ viņi ir emigranti.

Latviešu dzīvē jauns sauklis ir „Globālā brīvo latviešu apvienība." Mēs visi esam izslāpuši pēc kaut kā jauna, kas palīdzētu mums rītos, uz darbu ejot, sasiet savas kurpes ar lielākām cerībām, nekā vakarā tās novelkot. Sauklis ir labs, patriotisks un internacionāls. Latvieši bija Zviedrijā un Vācijā. ASV un Kanadā ir apm. 75 proc. to pašu, kas kādreiz cīnījās par savu eksistenci bez tik liela virsraksta. Latvieši Kanadā un ASV tātad ir šīs „globālās apvienības" svarīgākā un materiāli spēcīgākā daļa. Viņiem ir savas organizācijas, kas kaut cik darbojas, ar mainīgām sekmēm kultūras, jaunatnes audzināšanas un propagandas laukā. Biedru skaitu šais organizācijās var rēķināt ar nepilnām 10 proc. no latviešu skaita ASV un Kanadā. Saskārsme ar vairumu nav visai stipra, bet tā tomēr pastāv, vismaz ar „aktīvāko vairumu." „Globālās apvienības" vēlēšanās, ja tādas taisītu utopiskā kārtā it kā mēs būtu neatkarīga valsts, vēlētāju skaits būtu vēl mazāks. Vienkārša aritmetika rāda, ka šādai organizācijai būtu ļoti grūti dabūt līdzekļus darbam, ko tā gribētu veikt labāk nekā jau pastāvošās organizācijas. Šī organizācija būtu diezgan viegli ievainojama politiski un — vai nu tanī uz kāda „atslēgas principa" pamata iekļūtu kādi politisko partiju vadoņi (ģeniji bez tautas!), vai arī viņi to stingri apkarotu.

(Nobeigums 8. lpp.)

Pulkveža Kārļa Lobes

Vēstules latviešu jaunatnei

TREŠĀ VĒSTULE

VECIE UN JAUNIE

Berze starp jaunajiem un vecajiem ir mūžīga, tātad dabiska. Nekas te nava tāds par ko būtu jādomā slikti. Šīs domstarpības nav arī nekādas problēmas, lai gan cilvēka prāts mēģina tās par tādām padarīt. Arī gada laiki nav problēmas, tāpat kā pats Dievs un tā visums nav problēma. Kā dabā gads sadalīts gada laikos, un ziema ir kāda mūža noslēgums pārveidībai, tā arī cilvēks, tiecoties pretim briedumam un nespēdams atvairīt noslēgumu, pārdzīvo pārejas mirkļus, kas iezīmē kā dvēselē tā miesā īpašus stāvokļus. Atklājoties, sevišķi kāpinājumā, tie izraisa pārsteigumu un apmulsumu, kas savukārt izraisa sasliešanos. Šī sasliešanās ir kā jaunajiem, tā vecajiem aizejot. Šāds stāvoklis pašam cilvēkam ar vides laipnu piepalīdzību jāpārvar, lai iestātos līdzsvars un miers, kas vienots ar jaunatnes kāpinātu rosīgumu, līdz dabiskam pagriezienam no zenīta uz noslēgumu. Tam tuvojoties, gluži lēnītiņām un nemanot rimstas visas kaislības, lai vēl noturētos gara sniegumos, bet tad, tomēr neapturami viss norimst, un nogrimst pārveidībā. Tā laudis un gadi paši plūst laika straumes secībā, ar gluži īpašu vienreizēju, neatkārtojamu skaistumu. Tik valdzinoša, un skaista ir cilvēkam piešķirtā dzīve. To redz sirmgalvis, to izjūt jaunatne, kuŗu spēcīgie spārni nes uz darbu un cīņu.

Bet katram cilvēkam aizejot kāds liels darbs paliek nepabeigts, — un tieši tas, kuŗu vadījis ne pienākums, bet mīla. Māte aizgāja — virs viņas gultas, pie nokvēpušajām, melnajām griestu sijām palika piesietas pašas savērptu vilnas dziju un linu diegu grīstis. Vilnas dziļas bija gatavotas vadmalai — vīra un desmit bērnu drēbēm. Kaut daudz jau savā mūžā māte bija noaudusi, šoreiz dziļas audumu nesagaidīja. Tāpat linu diegi nepārvērtās baltajos kreklos, palagos un dvieļos: kristībām, kāzām un bērēm.

Māte teica — nepaspēju.

Tēvs aizgāja — palika neizdibināts sv. Jāņa evaņģelijs. Viņš teica — tas ir pilnīgākais un skaistākais evaņģelijs, bet cilvēks to vienā mūžā izdibināt nespēj. Nevar vairs lasīt, tuvu 90 — neredzu. Palika arī bībeles vākā paša neierakstīta aiziešanas diena — nepaspēja. No visiem desmit bērniem viņa aiziešanas mirklī klāt bija tikai vecākā meita Anna. Bija jau tēvu zemē Baigais gads. Anna dzird tēva pēdējos vārdus. Tēvs saka: „Tie, kas sevi uzvarējuši, atbrīvoti top." Tēvs — paspēja. Anna šos vārdus ierakstā kopā ar tēva aiziešanas dienu, bībeles vākā.

Patiesi, tā ir lemts — Latviju mēs atbrīvosim visi kopā, to — paspēsim. Jaunatnę iznīcinās Latvijā dubļus un putekļus. Vai to paspēs? Tā laika jaunajie to nepaspēja. Jaunatne tagad padarījusi Latviju skaistāku par visām zemēm. To darīt nevajadzēja ne tā laika jaunajiem, nedz vecajiem. Latvija, tāpat kā mūsu katra miesīgā un garīgā māte, bija un ir skaistākā māte — mūžīgi. Viņai dot visu skaistāko, Viņš — paspējis. Mēs visi kopā kaldināsim rotas skaistai Latvijai, tāpat kā vienmēr.

Nākošā vēstulē lasiet — GRENADIERU LAIKMETS

ČIKĀGAS LATVIEŠU SKOLĀ

MĒĢINA JAUNAS METODES

. INTERVIJA AR SKOLAS PRIEKŠNIEKU H. KREICERU ŠILLERA PARKĀ

— Vai jums, Kreicera kungs, būtu 10 minūtes laika?

— Jā, tik daudz vēl iznāks... citi gan jau gatavojas uz brauksanu...

— Tad apsēdīsimies tepat zem koka... Vai jūs varētu pastāstīt, kā izdevās bērnu vasaras nometne un par skolas nākamo mācības gadu?

— Tad man jāruna par trim punktiem: par nometni, bērnu svētkiem un nākamo mācības gadu. „... Tad sāksim ar nometni. Vai esat apmierināts ar panākumiem?

— Esmu ļoti apmierināts. Tāpat apmierināti ir arī bērni un vecāki. Lielas grūtības sagādāja piemērotas vietas atrašana. Nebija vēl nekādas pieredzes. Kad vienā vietā bijām norunājuši, īpašnieks savu īpašumu pārdeva. Vajadzēja meklēt atkal. Beidzot atradām pie Ženēvas ezera, jaukā vietā, ap 60 jūdžu no Čikāgas, un 60 bērnu divas nedēļas varēja uzturēties svaigā gaisā, 7 skolotāju uzraudzībā, bet nākošo vasaru varēsim nzņemt vairāk.

— Kā bērni nometnē pavadīja dienu?

— Divreiz dienā bija peldēšanās. Saprotams, skolotāju uzraudzībā. Tad — viegls sports, dziesmas, pasakas, rotaļas gan grupās, gan individuāli. Mācījām arī pirmo palīdzību. Vakaros bija ugunskuri, kas visiem ļoti patika.

— Un kā veicās ar uzvedību un kārtību?

— Ar disciplīnas jautājumiem nemaz nenācās nodarboties. Bērni bija sadalīti 6 grupās, zēni: Zvirbuļos, Lāčplēšos un Vanagos, meitenes — Tauriņos, Bitēs un Vabolēs. Bērni paši no savām grupām izraudzīja pārstāvjus, kas skolotājiem gāja līdzi telpu inspekcijās. Un viņi bija bargāki nekā skolotāji. „Te ir viena beigta muša," kāda meitene vienu rītu nopietnā balsī ziņoja skolotājam, kuŗš bija pagājis mušai garām, to nepamanījis... Kuŗas grupas telpas rīta apskatē atrada par vislabāk uzkoptām, tā grupa saņēma karodziņu, tā veicinot sacensību garu.

— Ko ar bērnu pārstāvju iesaistīšanu nometnes administrācija cerējās panākt paidagoģiskā ziņā?

— Kārtības izjūtas un apzinības nepieciešamību, ko nevar iemācīt kā ābeci. Pēdējās pusotras dienas visa nometnes vadība atradās bērnu pašu rokās. Un dažā ziņā audzinātājiem vajadzēja mācīties no saviem audzināmiem.

— Kā tad tā? sāku brīnīties.

— Bērni vienmēr izrauga no savā vidus vislabākos, centīgākos, drošsirdīgākos, kam pilnīgi var uzticēties. Pieaugušie bieži vien vadās no kādiem blakus motīviem, kā tas, piem., redzams demokratiskajās valstīs.

— Tātad jūs audzināt latviešu bērnus par ideāliem demokratiem?

— Pirmkārt gan par ideāliem latviešiem.

— Vai nometnē tika piegriezta vērība arī reliģijai?

— Kā tad nu bez tās, pats nometnes vadītājs jau bija mācītājs Gustavs Straumanis. Bērni skaitīja lūgšanas no rīta, vakaros un pie galda.

— Vai bērni ar ēdienu bija apmierināti?

— Saimniecība atradās amerikāņu rokās, un daži ēdieni bērniem bija pasveši. Panācām gan, ka dienā iedalīja četras ēdienu reizes, ne trīs, kā viņi no sākuma gribēja.

— Vai ar skolotājiem, kas nometnē bērnus mācija un uzraudzīja, esat apmierināts?

— Jā, visi viņi veica savus pienākumus teicami un ar prieku, tie bija māc. G. Straumanis, I. Vīksniņa, T. Kupce, L. Balode, M. Kreicera, S. Krolls unī. Ārums.

Ka bērniem nometnē bija ļoti paticis, to apliecināja viņi paši nometnes slēgšanas dienā intervijā, kas bija pieslēgta latviešu radiofona pusstundai.

Par bērnu svētkiem 5. septembrī, ko rīkoja latviešu skola kopā ar visām organizācijām, izņemot trīs, skolas priekšnieks izteicās, ka žēl gan esot, jo starp šīm trim esot arī tā draudze, pie kuŗas viņš pats piederot. No tās pašas draudzes viņa vadīto skolu arī apmeklējot vismaz 60 bērnu.

Runājot par nākošo mācību gadu, skolas vadītājs paskaidro, ka skola uzsāks darbu 18. septembrī.

— Vai tāpat kā agrāk — 3 vietās?

— Laikam gan tikai 2 vietās — centrā un Meivūdā. Dienvidos palicis maz skolnieku, jo latvieši pārcēlušies uz citiem pilsētas rajoniem. Skola darbosies sestdienās, tāpat kā agrāk, bet mācības sāksies plkst. 1, ne 2, kā agrākos gados. Ar šo māc. gadu sāksim ievest bērnu pašdarbības priekšmetus, kā, piem., pastmarku krāšanu, herbāriju, rakstu vākšanu utt. Šīs nodarbības notiks pēc kārtējām mācību stundām, un tajās varēs piedalīties, kam ir interese uz vienu vai otru priekšmetu.

— Cik lielu bērnu pulku jūs īsti ganāt?

— Pagājušā māc. gadā bija 187. Varbūt šogad būs vairāk.

— Cik klašu jums pavisam ir?

— Bērnu dārzs, astoņas pamatskolas un divas ģimnazijas klases.

— Vai šogad nebūs jāatver trešā ģimnazijas klase?

— Šogad atvērsim trešo. Tā tas ies, līdz izveidosies patstāvīga ģimnazija. Labāk gan ir kopā, tad pamatskolas beigušie nekur neaizklīst.

— Cik ģimnazistu pag. gadā bija?

— 18, šogad būs vairāk.

— Un cik bērnu dārzā?

— 16. Laikam šogad arī tur būs pieaugums.

— Jā, bez šaubām. Tur bērni ieaug latviskajā pasaulē, kamēr daudzās mājās šo pasauli nemana. Vecāki darbā noguruši, nav laika ar bērniem parunāties.

— Vai esat atradis labu bērndārznieci?

— Liekas gan. Labāku būs grūti atrast. Viņa par bērndārznieci ir mācījusies, un viņai pašai arī ir divi bērni.

— Un kas tā ir?

— Marta Cakara. Viņa ir arī solo dziedātāja.

— Tad jau nu viņa bērniem var arī kādreiz padziedāt priekšā. Bet vai viņa viena iztiek?

— Esmu jau sameklējis palīdzi. Varbūt būs pat divas. Lai tikai vecāki ved savus mazuļus sestdienās uz bērnu dārzu.

— Cik skolotāju pavisam strādā jūsu skolā?

— 22, un 2 rezervē.

— Vai maksājat skolotājiem arī kādu atlīdzību?

— Jā, esam sākuši maksāt ceļu izdevumus.

— Kādos ieskatos jūs pats esat — vai skolotājiem vajadzētu maksāt atlīdzību, vai nē?

— Vajadzētu.

H. Kreicers skolas darbam ir ziedojis visu savu mūžu. Beidzis viņš Irlavas skolotāju semināru, ilgus gadus bijis tautskolas pārzinis, trimdā sarakstījis pazīstamo grāmatu Dzīves mācība, bet sevišķi liela nozīme ir Kreicera un Kurmja sastādītai skolas grāmatai Jaunatnes pūrs, kas iznākusi 2 daļās.

S. C.

NO SENATNES LĪDZ MŪSU DIENĀM

LATVIJAS CHRONIKA 15. n-rs.

1237 — Pāvests Gregors IX ar bullu Non obstantibus brīdina vācu krustnešus no vardarbības pret kirstītajiem baltiešiem.

— 14. maijā pāvests Gregors IX atļauj Saules kaujā sakautajām Ordeņa daļām apvienoties ar Teutoņu bruņinieku ordeni Austrumprūsijā.

1239. — Pēc Letgalijas ķeniņa Visvalža nāves viņa ķeniņvalsti iekļauj Terra Mariana bīskapijā.

1245. — Ķeizars Frīdrichs II, tolaik pāvesta Innocenta IV ienaidnieks, atļauj Livonijas ordenim iekarot Kurzemi un Zemgali.

— Imperijas padome gāž ķeizaru Frīdrichu II.

1254. — Archibīskapu Albertu no Armagas iecej par Terra Mariana prince-archibīskapam, bet gadu vēlāk par metropolitu.

1259. — Zemgaļi turpina cīņu pret vācu iebrucējiem un atgūst Dobeles cietoksni. Arī kurši pievienojas cīņai.

Laikmeta dokumenti piemin, ka chronists Latviešu Indriķis vēl dzīvs.

1260. — 12. jūlijā apvienotie kuršu, zemgaļu un samogītu spēki pie Durbes sakauj apvienoto Livonijas un Teutoņu bruņinieku karaspēku.

— Prūši sacelas pret Teutoņu bruņinieku ordeni.

1261. — Livonijas ordenis zaudē kauju pie Daugavas.

1265. — Teutoņu bruņinieku ordenis apspiež prūšu sacelšanos.

— Livonijas ordenis uzceļ Jelgavas pili.

TRIMDAS

SAULAINAS UN ĒNAS PUSES

EIROPU EIROPIEŠIEM

Līdz šim bijām raduši lasīt cittautu presē argumentus pret ASV pasaules politikas noteicējas un vadītājas lomu. Atspirgstot saimnieciski un atbrīvojoties no Amerikas saimnieciskās atkarības, Eiropas rietumu valstis tagad sākušas censties atbrīvoties arī no Savienoto Valstu politiskās vadības, sekojot principam — Eiropu eiropiešiem. Daudzi eiropieši uzskata, ka ASV ar savu kraso pretkomūnistisko stāju draud izsaukt vispārēju kaŗu.

Nemanot arī latviešu presē sāk parādīties argumenti, kas atgādina minēto principu — Eiropu eiropiešiem. Vācijas Latvijas 31. numurā K. Augstkalns rakstā „Atrisinājums jārod," izteicis karavīra domas par brīvās pasaules Latviešu apvienību. Rakstā izteiktās domas pelnī lielāko ievērību.

Aizstāvot LAK Eiropas centra viedokli par pasaules Latviešu apvienības vadības centra dalīšanu divi darba kopās — Eiropā un Amerikā, K. Augstkalns licis lielāko uzsvaru uz to, ka „šodien ASV vairs nespēj ietekmēt pārējo kontinentu un valstu iekšējo lietu kārtošanu tā, kā tas bija pirms pāris gadiem." Tādēļ viņš secina, ka arī Latvijas nākotnes praktiskā kārtošana, domājams, risināšoties Eiropas apjomā. Kaujas laukā esot slikts tas komandieris, kas šāvu komandpunktu nosaka, vadoties no personiskām interesēm un ērtībām, atstājot novārtā paredzamo kauju norisi. Tāpat esot politisko cīņu arēnā.

Šķiet, ka Baltijas valstu atbrīvošana var notikt tikai divējādā ceļā: ar kaŗu pret Padomju Savienību vai apspiestām tautām saceļoties un nokrātot komūnisma jūgu. Brīvās Eiropas valstis to nesola, bet ASV politika var pavērt ceļu vienai vai otrai iespējamībai. Tādēļ nav nekas objektīvāks, kā Latvijas atbrīvošanas cīņas ģenerālstābam ir jāatrodas ASV, bet Eiropā, kaŗavīru valodā tālāk runājot, jāatrodas mūsu „kaujas vienību" komandpunktiem.

Izceļot Eiropas nozīmi Latvijas atbrīvošanā, mēs nedrīkstētu mazināt ASV nozīmi. Līdz šim par Baltijas valstu diplomātisko noturēšanu vislielākais nopelns ir ASV.

Saturns

BAUSKU AIZSTĀVĒJA LATVIEŠU KĀRTĪBAS SARGI

Pilsētas aizstāvja Augusta Kūlaiņa atmiņas

Jau pagājuši 10 gadi kopš tā laika, kad pie Bauskas notika cīņas ar uzbrūkošo sarkanarmiju. Protams, līdzīgas un vēl drausmīgākas cīņas bijušas daudzās vietās Latvijā, bet pie Bauskas tās bija raksturīgas ar to, ka pirmo aistāvēšanu uzņēmās policija, aizsargi un brīvprātīgie.

Pilsētas aizstāvēšanas iniciātors un noorganizētā batalj. komandieris bija apriņķa policijas prks majors Jānis Uļuks, kas jau iepriekš kauju ugunis bija pārdzīvojis austrumos. Viņš savu uzdevumu veica godam.

Jau 23. jūlijā apriņķa aizsargi saņēma trauksmes pavēli — ieņemt aizstāvēšanās pozicijas gar Lietuvas robežu. Bet ienaidnieks, kā drīzumā noskaidrojās, pilsētai tuvojās no Jelgavas puses, kādēļ aizsargu vienības tika atvilktas. 29. jūlijā majors Uļuks saformēja kaujas bataljonu 300 vīru sastāvā no policijas darbiniekiem, aizsargiem un brīvprātīgiem. 30. jūlijā mūsu bataljons jau ieņēma aizstāvēšanās pozicijas Lielupes labajā krastā pretim Bornsmindes sēklim. Šis kaujas sektors ir bīstams, jo pilsētas iekarotāji, kā tas bijis arī agrākajos kaŗos, nāk pāri šim sēklim.

Mūsu vienības nebija vēl paspējušas lāga ierakties, kad Lielupes pretējā krastā jau klāt ir vaņkas un sāk mūsējos apsveikt ar ložmetēju un patšautenu kārtām. Protams, mūsu puiši atbildēs parādā nepaliek. Aizstāvēšanās laikā drūmus brīžus vienības piedzīvoja naktīs, kad ienaidnieks mūsu pozicijas apgaismoja ar raķetēm, bet mums to nebija.

Kamēr pārējās bataljona vienības ienaidnieku aizturēja pirmajās līnijās, tikmēr policijas vads izkārtoja iedzīvotāju evakuāciju no apdraudētās pilsētas.

Ja mūsu bataljons nebūtu aizpildījis tukšo robu pie Bornsmindes sēkļa, tad jau 30./31. jūlija naktī boļševiki būtu tikuši pāri Lielupei un Bauska kritusi; tad vairs šķēršļu līdz Rīgai nebija.

Pēc 3 dienām mūsu bataljonu nomainīja vācu vienības. Pēc īsas atpūtas mūsu rotas un vadi tika izvietoti starp vācu 380. grenadieru pulka un 19. divīzijas majora Rubeņa bataljona vienībām, tieši pilsētas sektorā.

19. augusta miglainajā agrā rīta stundā spēcīgas artilerijas un mīnmetēju uguns atbalstā krieviem bataljona stiprumā izdevās pārriet Mūsas upi pa Dirdas sēkli un ielauzties pilsētā. Sekoja pretrieciens. Sīvās tuvcīņās, kuŗās piedalījās arī mūsu policijas vads un viens atsevišķais vads, iebrukums tika likvidēts, iznīcinot krievu bataljonu. Arī mūsu vienībai bija zaudējumi: viens kritis, divi ievainoti.

Tā 6 nedēļas uzbrucēji taustīja ķājās vietas, lai tiktu pāri Mūsai un Lielupei, izmantojot Dirdas, Vimbu kroga, Bornsmindes un Mežotnes sēkļus. Dažkārt tas arī nelielām vienībām izdevās, bet iebrukumi drīz tika likvidēti.

Tad, septītā nedēļā, sekoja izšķirīgi triecieni: 11. septembrī nāca pirmais lielais gaisa uzbrukums tieši pilsētai, 12. septembrī sekoja nākošais. Ko visā cīņu laikā nespēja artilerija un mīnu metēji, to divās dienās veica ienaidnieka aviācija — pilsētu sagrāva.

14. septembra rītā sāka darboties ienaidnieka visu šķiņu ieroči un vilņveidīgi nāca gaisa uzbrukumi. Visa pilsēta un tās apkārtne drebēja un dunēja. Dūmu un putekļu mākoņi pieblīvēja gaisu un aizsedza sauli. Līdz pusdienas laikam Bauskas aizstāvju frontes pretestība bija satriekta — vienības atgāja zem ienaidnieka ložu krusas, brienot līdz krūtīm pāri Mēmeles upei un nesot ievainotos. Kritušie palika ienaidnieka rokās.

Šosejas un lielos ceļus jau pārvaldīja krievu tanki, bet mūsu vienības, atejot no zaudētās pilsētas pa lauku un mežu ceļiem, vērsa skatus atpakaļ: liela, sārta blāzma pie debesjuma liecināja — Bauska deg.

Bauskas apriņķa policijas darbinieki un aizsargi ne tik vien pildīja kārtības un drošības dienestu, bet arī ar ieročiem rokās aizstāvēja savu apriņķa galvaspilsētu līdz pēdējai iespējai.

Lai miers un slava kritušiem, drosme un spars dzīvajiem nākošajās atbrīvošanas cīņās!

A. Kūlainis

SAVIENOTĀS VALSTĪS

KALAMAZŪ

Pēc vasaras pārtraukuma pirmais sarīkojums būs dziedoņa Pētera Lielzuikas dziesmu un āriju vakars sestdien, 11. septembrī, pl. 7.30 vakarā, Civic Auditorium zālē, W. South ielā.

Nākošais būs sestdien, 18. septembrī, pl. 7,30 vakarā Civic Auditorium zālē. Viesosies kaimiņi — Grand Rapidu latviešu teātŗa ansamblis, uzvedot L. Fodora 3 cēlienu lugu Gatavības apliecība, A. Stama režijā.

Kalamazū dzīvojošie šachisti tiek aicināti uz informācijas sanāksmi 12. septembrī, pl. 10.00 no rīta, 1819 N. Westnedge ielā.

Kalamazū latviešu biedrības naudas vākšanas akcijā par labu ALA'i (bēglu iecelošanas darba atbalstīšanai) līdz šim saziedots — $87.00.

Priekšpilsētas Recration parkā speciāli izbūvētos stendos notika gadskārtējā lauksaimniecības izstāde, ko slēdza sestdien. Izstādē bija bagātīgi izstādīti dažādi sugas lopi: govis, bulļi, teļi, aitas, zirgi, cūkas, truši un citi, kā arī dažādu sugu putni. Bija arī visjaunāko konstrukciju lauksaimniecības mašīnas, bagātīgi vietējo firmu mājturības un citi piederumi. Rūpīgi visu izstādīto apskatot, varēja gūt daudz pamācoša visās nozarēs.

Atsevišķā teltī bija izstādīti dažādi plakāti, gleznas un pat vaska figūrās atveidoti nāci vīri — Hitlers un citi. Rādīti bija arī komūnistu briesmu darbi Korejā.

Kalns.

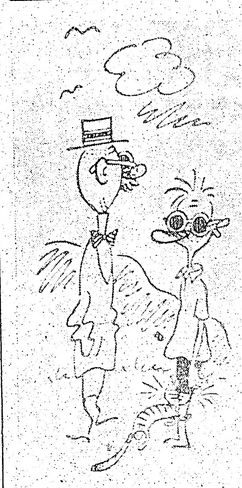

— Īsts džentlmens, mans dēls, nekad neskatās uz dāmu peldu biksēm bez saules brillēm

„ES ATRADU DIMANTUS PAZUDUŠAJĀ PASAULĒ"

LATVIEŠA PIEDZĪVOJUMI VENECUĒLAS DŽUNGĻOS

Amerikāņu žurnālā „Weekly ievietotas Aleksandra Laimes fotografijas un 2. lpp. garš stāsts — „Es atradu dimantus „pazudušajā pasaulē".

Bēgdams no krievu okupācijas Latvijā, 42 gadus veicais inž. Aleksandrs Laime iecelojis Venecuēlā, kur džungļu būdā pie Hacha ūdenskrituma Karao upē, prom no visas civilizācijas abi ar sievu Vilmu atraduši mieru un patvērumu.

Venecuēlā Aleksandrs Laime iecelojis pirms 14 gadiem. Nemācēdams ne vārda spāniski ,sācis strādāt pie valsts ceļu izbūves darbiem.

Klausoties ceļu strādnieku - indiāņu stāstos, drīz sācis saprast, ka tie bieži runā par plašo un neizpētīto „pasauli" kaut kur aiz Orinoko upes, netālu no Ciudad Bolivar pilsētas. Indiāņi neatlaidīgi ticējuši, ka biezajos džungļu mežos mājo jauni gari. Dažreiz tie pat runājuši par kādu svešu „mērkaķu tautu", kas dzīvojot gigantiskās klintīs mūža mežos.

Būdams vēl jauns un alkdams pēc dēkām, A. Laime sācis domāt par došanos džunglos, lai tos izpētītu.

Par savu pirmo iepazīšanos ar „pazudušo pasauli", A. Laime stāsta, ka lidojis pāri Venecuēlas „500 miljonu dolaru kalnam" Cerro Bolivar, kura sastāvā ir 67 proc. dzelzsrūdas. Tālāk lidojot brūnie līdzenumi lēnām pārvērtušies džungļu zaļumā, kad pēkšņi acu priekšā pret debess malu pacēlušies daudzi klinšu kalni (apm. 1500 m), kuriem koku augšanas robeža izbeidzas 1.000 m augstumā, atsevišķi kailās klintis.

Lidojot starp šiem kalniem, izliekas, ka iebrauc kādā aizvēsturiskā pasaulē, kur redzamas neskaitāmas upes un ezeri, kas nav atzīmēti nevienā kartē, jo zaļajās ielejās baltais cilvēks nav uzdrošinājies savu kāju spert. Kalnu virsotnēs redzamas baltā kvarca dzīslas, kas ir pirmā drošā pazīme par zelta esmi.

Tālāk lidojot pāri džungļiem atklājas Anyan-tepui jeb Velna kalns, uz kura vēl joprojām atrodas vientuļa lidmašīna. Šī lidmašīna piederējusi amerikāņu pārdrošniekam Džimijam Angelam, kurš krustām šķērsām pārlidojis Vienvid- un Centrālameriku, meklējot zeltu. 1937. gadā viņš nolaidies uz Velna kalnu un nav spējis vairs pacelties gaisā. Izpētījis apkārtni, viņr trīs nedēļas cīnījies, pārvarot neskaitāmas džungļu grūtības.

ZELTS UN DIMANTI

A. Laimes atmiņā palicis Dž. Angela teiktais „Es redzēju tur tik daudz zelta, ka paliku gandrīz traks, negribēdams atstāt visus šos zelta gabalus.Es redzēju tādus dimantus, ka pat neticēju vairs savām acīm. Lai ietu atpakaļ un tos iegūtu, vajaga veselu ekspedīciju. Mēģināt vienam — nozīmē nāvi, vai arī palikt tur trakam."

Dēkas, zelta un dimanta meklēšanas kāre ir Aleksandra Laimes asinīs. Tā, redzot jaunu mērķi, viņš nodomājis iekarot Velna kalnu no Z. puses, kur kalna virsotne vieglāk sasniedzama. Līdz šim L. nācies apmierināties ar mazākiem zelta atradumiem upju krastos u. c.

1953. gada augustā A. Laime, kopā ar sievu Vilmu kā vienīgo pavadoni, uzsācis šo dēku. Apgādājies ar alumīnija motorlaivu un 5 ZS motoru, šūpuļtīkliem, moskītu tīkliem, dekiem, pārtiku 7 dienām, foto aparātiem, medību bisi, dunci un plastika pārsegu lietus gadījumam, uzsākuši džungļu ceļojumu. Pēc nepilnu divu dienu brauciena laivā, nācies ceļu turpināt cauri mūža mežam, ar dunci cērtot sev taku, līdz priekšā pavērusies zaļa ieleja Velnu kalna pakājē. Ielejā redzējis dažādas nepazīstamas puķes un nepazīstamus putnus, kuri nebaidās cilvēka.

Pārvarot visādas grūtības, stāvas klintis un platas aizas, naktis pārguļot klinšu alās, sestā dienā A. Laime sasniedzis (viens pats) kalna virsotni, kas izskatījusies kā kāda aizvēsturiska pilsēta — akmeņu grēdas veidojušas izdzisušu vulkāna muti. Skats pavēries kā paradīzē. Dziedošie dzeltenie putniņi un mazie kolibrīji, tik mazi kā sešus var paņemt saujā. Svaigās pēdas norādījušas, ka kāds milzīgs dzīvnieks mājo kalna virsotnē. Brīnumainie, sarkanie kukainīši sūkuši augu sulas no vēl neredzētām puķēm, tauriņi brīnišķās krāsās un vēl citi neredzēti mazi dzīvnieciņi mājojuši Auyan - tepui virsotnē, kur zaļā zāle bijusi līdz ceļiem.

Vulkāniskais kalns slēpj sevī daudz zelta, uz ko norāda baltās un sarkanās kvarca dzīslas.

Tā kā pārtika gājusi uz beigām un tuvojies draudošs negaiss, A. Laime bijis spiests doties atpakaļ, zinādams, ka kādu dienu atkal atgriezīsies.

Interesants gadījums bijis pagājušā februārī, kad A. Laimi apciemojis kāds indiāņu virsaitis, kas stāstījis, ka viņa sieva esot uz miršanas gultas. Pat indiāņu cilts burvis neko nevarējis darīt, lai to glābtu. A. Laime piedāvājies apskatīt slimo sievu, kura gulējusi būdā, cīnīdamās ar drudzi. Viņš iedevis tai dažus „baltos brīnumus" (atabrīna tabletes). Pēc pāris dienām virsaitis atkal ieradies un priecīgi paziņojis, ka sieva atveselojusies.

VELNU KALNĀ

Pateicies vēl par sievas dzīvības glābšanu, viņš A. Laimi gribējis iecelt Canaimas apgabala, kurā ir daudz skaistu ūdenskritumu, virsaiša godā. Beigās virsaitis jautājis, ko L. visvairāk vēloties, uz ko jautātais atbildējis, ka gribot daudz „acu" (dimantu)), par ko pirkt slimajiem indiāņiem balto cilvēku „maģiku". Virsaitis apsolījis parādīt vietu, kur tos atrast. Otrā dienā, astoņu indiāņu pavadībā, slepeni devušies uz solīto vietu Velnu kalna virzienā. Pēc četru dienu ceļojuma laivās, iebraukuši kādā jūdzi garā kalnu aizā, kuŗas stāvās sienas bijušas apm. 1.000 pēdu augstas. Aizas otrā galā bijis milzīgs ūdenskritums. Indiāņi norādījuši, ka tā esot vieta, kur var atrast „acis", lai tikai meklējot.

Pēc īsas apskates A. Laime nācis pie atziņuma, ka atradis laikam lielāko dimantu krātuvi, kāda jebkad atrasta Dienvidamerikā. Tā kā nebijuši līdzi nekādi darba rīki, tad ar indiāņiem reizē atgriezies savā meža būdā, lai kaltu jaunus plānus.

Viens cilvēks nevar iekarot šo lielo dimantu „noliktavu", to A. Laime labi zina. Pirms pāris gadiem viņš kādā vietā atradis dimantus 7.000 dolaru vērtībā, bet kādā citā reizē trīs mēnešu laikā savācis dimantus 30.000 dolaru vērtībā.

Lai gan A. Laime dzīvo minerāļu paradīzē, esot vajadzīga nauda, cilvēki un mašīnas, it sevišķi helikopteri transportam. Līdz šim visa prospektēšana ir bijusi pašam uz savu roku, bet tagad ar kādu speciālistu grupu viņš cer dotiēs atpakaļ uz „daudzo acu vietu" un varbūt pat arī uz pašu Velna kalnu.

Varbūt, ka A. Laimem ar šo speciālistu palīdzību izdosies pierādīt, ka „aizmirstā pasaule" būs lielākā „noliktava" pasaulē, kur atrodas dimanti.

G. A.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS VASARAS BRĪVLAIKAM

O. Freivalds, KURZEMES CIETOKSNIS, ies.	3.80
G. Virg. Georgiu, 25. STUNDA, ies.	3.80
W. Mobergs, EMIGRANTI	3.40
V. Kārkliņš, DIEVA ZEME	4.00
V. Janums, MANA PULKA KAUJU GAITAS	4.00
A. Gailits, PĒDĒJAIS ROMANTIĶIS	2.80
A. Šiņķis, KURZEMES CIETOKSNIS, ies.	3.50
K. Hamsuns, MISTĒRIJAS, romāns, ies.	3.30
I. Grebzde. PELĒKĀ MĀJA, ies.	2.80
K. Raudive, NEREDZAMĀ GAISMA, ies.	3.90
J. Klīdzējs, VIŅAS UN VIŅI	3.35
Z. Mauriņa, PILSĒTAS UN CILVĒKI	3.45
LATVIAN LITERATURE, broš.	5.50
„ ies.	6.70
LATGAĻU DZIESMINIEKI, dzeju antoloģija, ies.	3.00
Alb. Sprūdžs, DAUGAVAS VĒJI, stāsti un noveles	2.80
A. Eglīša, LĪGAVU MEDNIEKI ,ies.	3.30
Ģ. Salnais, ATVARS, ies.	2,20
A. P. Mierkalns, ATLANTIDA, ies.	1.50
ARABU SAPŅU GRĀMATA, ies.	1.50

Kā arī daudz citu grāmatu

123 HURON ST. DV Tel. EM 8-0792
TORONTO NO PLKST. 9—18
GRĀMATNĪCA

SINGER SEWING MACHINE CO
SEZONAS IZPĀRDOŠAŅĀ PIEDĀVĀ
Jaunas šujammašīnas, kuŗas tika demonstrētas Kanadas nacionālā izstādē un lietotas, sākot ar 20 — 25 proc atlaidi
Lūdzu stājieties sakaros ar latviešu pārstāvi
H. VOITU, tel. EM 6-6292
346 Queen St. West, Toroto

Vajadzīgi nekustamu īpašumu pārdevēji latvieši, kas labi pazīstami latviešu sabiedrībā.
Nepieciešams personisks auto. Angļu valodas zināšanas vēlamas. Priekšzīmīgi darba apstākļi paplašinātās biroja telpās. Lūdz pieteikties
RAAMAT REAL ESTATE LTD.
1657 EGLINTON AVE, W. TORONTO, RE 8039
pie vadītāja E. KEERMAA

SINGER
pārbūvētās pārnesamās
ELEKTRISKĀS ŠUJAMMAŠĪNAS
Pilna cena $19.95

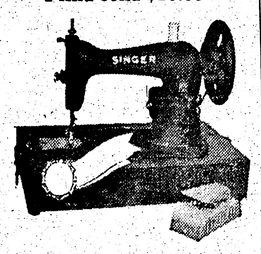

5 gadu garantija
- jauni krāsotas
- jauns motors
- jauns pārvalks
- jauns kontroles pedālis

Ekspertu pārbūvēts, ar dažām Imperiāla daļām
Zvaniet bez atlīdzības demonstrējumiem
WA 1-5161
IMPERIAL SEWING MACHINES Co. Ltd.
289 College St., Toronto
762 King St. E. Kitchener
Tel. 2-6853

DEJAS STUNDAS
pasniedz
DEJU SKOLOTĀJS
N. Švānebachs
1 FIRST AVE. TORONTO
HA 6978 RI 5697

GERALD H. MARSDEN
Advokāts un notārs
6 Adelaide St. E. Room 809
EM 6-9614
runā vāciski un krieviski
Mr. A. KERSON,
igauņu jurists,
mājās MA 0141, Toronto
(697)

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.
Amatieŗu filmas attīsta un kopē
Uzņēmumus lūdzu iepriekš pieteikt
HA 3800. 445 Pape Ave

Latviešu mazgruntnieku pagasts Vašingtonas valstī

Ar labpatiku lasām laikrakstos par daudzo latviešu uzņēmību, atstājot pilsētās darbu un kļūstot par lauksaimniekiem. Šiem tautiešiem jāizsaka atzinība, jo lauku dzīvi iesākt nav viegli — lauksaimniecība nav pilsētā iepirkta māja, par kuŗu maksā mēneša maksas, un ja Dievs dod veselību un darbu, dzīvo mierīgi. Būtu lieki aprakstīt pirmā laika grūtumus lauksaimniecībā. Ar atzinību te pieminami latviešu agronomi, kas daudzās vietās ir pirmie nešaubīgie ticētāji lauku dzīvei, kā „zeme nevils." To varam teikt par agr. V. Grozgalvi Viskonsinā, kas pirmais pirms 4 gadiem Tomas — Spartas apkārtnē nopirka Kalnagravas — 160 akru saimniecību. Toreiz viņš bija vienīgais latvietis apm. 200 jūdžu apkaimē, bet tagad tur veidojas „latviešu pagasts," mājas tur iepirkuši Holanders, Balodis, Kalniņš u. c. Protams, te lieli nopelni ir agr. V. Grozgalvim, jo viņš ir šī pagasta līdumnieks. Tāds pats nešaubīgs ticētājs savai pundurbēlītes nākotnei ir agr. Venners Kalamazū. Viņš uz sava apbūves gabaliņa uzgāja tikai ar āmuru, lāpstu un potcelmu saiški padusē, bet šodien viņa panākumi ir pat amerikāņu dārzkopības iestāžu atzīti. Tāpat lauksaimnieku pirmrindnieks agr. P. Finnartijs pie Grand Rapidiem. Kalifornijā 10 akru dārzsaimniecību nopircis agr. A. Arājs, agr. J. Garbars iegādājies saimniecību kukuruzas rajonā pie Jurkalnas. Vēl svarīgi atzīmēt, ka šie lauksaimniecības nākotnei ticīgie agronomi ir aizrāvuši līdzi daudzus bij. pilsētniekus. Pat mācītājs T. Āviks „tālas zemes izstaigājis" top vispirms par Kanadas lauksaimnieku.

Par rietumu krasta latviešu lauksaimniekiem laikrakstos rakstīts maz, bet tas nenozīmē, ka tādu nav: ir Vašingtonas, Oregonas un Kalifornijas valstīs. Šie lauksaimnieki strādā klusu lauku darbu. Pārsvarā ir mazsaimniecības, kur nodarbojas ar ogu, augļu audzēšanu, bet visvairāk ar putnkopību, piem., ļoti moderna grozu (dējvista visu dēšanas periodu atrodas apm. 12 reiz 12 reiz 12 collu nosprostā) vistkopība ir M. Kalniņam Kalifornijā. Bet šoreiz pakavēšos pie agr. A. Āboliņa saimniecības Vašingtonas valstī, netālu no Takomas. Arī Vašingtonas valsts pirmais latviešu lauksaimnieks ir agronoms — Arvids Āboliņš. Viņš ir šī apvidus „mazgruntniecības" nodibinātājs. Savu tikai 5 akri lielo aveņu un puntnkopības saimniecību A. iepircis 1949. gadā, tūlit pēc šeit ierašanās. Agr. A. Āboliņa u. c. latviešu mazsaimniecības atrodas auglīgās Pialup upes līdzenumā kalnainajos krastos. Šis apvidus ir raksturīgs aiksaimniecībām. Upes līdzenuma daļu apsaimnieko bieži ar pedantisku kārtību filipīņi, japāņi — audzējot tuvējo pilsētu vajadzībām saknaugus.

Agr. A. Āboliņa saimniecība šajos gados sevi ir jau izmaksājusi. Aveņu kultūra aizņem ap 2.5 akrus. Saimniecībā ir 800 dējvistas un 1000 jauno vistu. Nākotnes nodomi ir tikt pie 200 dējvistām. Saimnieks saka, ka vistkopība atmaksājoties, lai gan visa barība tiek pirkta. Lielu daļu olu A. Āboliņš piegādā par tirgus cenu patērētājiem mājās vai darba vietās. Tas paceļ vistkopības ienesīgu, kaut prasa daudz darba un laika, apkalpojot apm. 100 noņēmēju Takomā u. c. apkārtnes pilsētās.

Sezonas ienākumus dod aveņu audzēšana. Ogu cenu nodrošina jau iepriekš noslēgti līgumi ar ogu pārstrādāšanas sabiedrībām, šogad tā noteikta 20—22c mārciņā. Ogu ievākšanas sezona sākas ap jūlija vidu un turpinās apm. 5 nedēļas. Šai laikā saimniecībai vajadzīgs lielš ogu nolasītāju skaits — bieži tas sniedzas līdz 20, bet caurmērā lasītāju skaits turas virs 10. Parasti ogu lasīšanas darbā pelnās apkārtnes latviešu jaunatne. Pa lasīšanas laiku tālāk dzīvojošu bērnu pilnīgi aprūpi uzņemas mājas tēvs un mājas māte, kam pašiem arī ir savs bērnu pulciņš. Tā bērni A. Āboliņa saimniecībā pavada veselīgu vasaras atpūtu un nopelna kabatas naudu ziemas izdevumiem. Šagad saimniecībā novāca 10.000 mārciņu aveņu ogu. Atzīmējams, ka darbu veikšana nodota jaunatnes atbildībā: darba vadītāja ir A. Āboliņa 14 gadus vecā meita Austra, tā darba „boss" visai labi iejūtas līdzīga vecuma lasītāju saimē. Darbi norit priekšzīmīgi — „boss" laitājiem norāda katram lasāmo rindu, seko, vai ogas pilnīgi nolasītas, atzīmē lasītāja kartītē nolasīto groziņu skaitu un kārto ogu nogādi uz savākšanas vietu. Pēdējo darbu divreiz dienā veic pats saimnieks, kā arī dod dienas darba norīkojumus „bosam." Šogad ogu novākšanas darbā piedalījās no Sietlas: Dzintra Zāmele, Maija un Ruta Piparas, Gunta un Aldis Vanderi no Takomas — Ilze Siliņa, Ivonna Pētersone, Anita Ozolniece un pašu Āboliņu bērni — Austra, Tālis un Uldis. Bieži darba sastrēguma brīžos palīgā nāk amerikāņu bērni un apkārtnes latviešu vecākā paaudze. Atpūtas brīžos un vakaros bērniem rīkoja izbraukumus uz apkārtni un peldēšanos. Darba sezonu noslēdza kopīgs deju vakars. Tā A. Āboliņa saimniecība izvērtusies par patīkamu atpūtas vietu pilsētas bērniem. Pēc ogu novākšanas sākas dārza apkopšana jaunai ražai: veco ogulāju izgriešana veco dārzu izaršana. A. Āboliņš mēdz vecos, izartos dārzos iesēt rudzus un pāris gadu turēt jaunās vistas. Šai laikā zeme ir samēslota un nezāles iznīdētas. Tad dēsta atkal avenes. Dārza uzturēšana prasa diezgan daudz darba. Mēslošanai bez mākslīgiem mēsliem lieto arī vistu mēslus. Laiku pa laikam starpvagas tiek irdinātas, nezāles izplūktas, stādi rindās nostiprināti ar stieplēm, kas abos rindu galos stingri piestiprinātas stabiem. Arī ogu dārza mēslošana pret kaitēkļiem jāizdara vairākas reizes. Jau dažu dienu atrašanu ogās pārstrādāšanas sabiedrība uzskata par līguma laušanu.

Jāievēro, ka viss darbs dārzā padarīts pēc 8 st. darba ārpus mājas, jo pirmā laikā lidzekļi bija jāpilnpelna ārpus saimniecības. Tomēr saimnieks domā, ja saimniecībā izdosies iegādāties 2000 vistas un labā kārtībā uzturēt ap 3 akri aveņu, tad darbs ārpus mājas nebūtu jāmeklē.

Agr. A. Āboliņš saka: „Es domāju, ka daudziem latviešiem vajadzētu padomāt par zemes gabaliņu,kā vecumdienu nodrošinājumu."

Bez agr. A. Āboliņa saimniecības pēdējos gados arī šai apkārtnē ir radušies vairāki mazgruntnieki:

A. Ozolniekam pieder 3 akru saimniecība ar 800 vistām audzu kokiem, zemenēm un avenēm.

J. Stiebram 6 akru saimniecība ar 600 vistām, augļu kokiem, avenēm, Patīkami izkopta māja un tās apkārtne.

J. Ansītis daudz darba veltījis 6 akru zemes kultivēšanai, iesākta vistkopība ar 400 vistām, sadēstīti augļu koki un ogulāji.

Z. Sauleskalns (Ventas apk.), ieguvis 12 akrus ar 2000 baltām leghornas dējvistām, vērību veltot dārzkopībai, saimniecība labi iekārtota.

Pie zemes turēties ir nodomājis arī A. Gavenis, kas domā par jaunas dzīvojamās ēkas un vistu kūts būvi. Tie būtu Sietlas, Takomas tuvumā esošie latvieši, kas gan paši vēl strādā ārpus mājas, bet ģimenes saimnieko laukos. Gandrīz visās saimniecībās ir pa govij un cūkai. Rietumu krasta mazsaimniecības maksā apm. tik pat kā ziemeļu lielsaimniecības: 6000 līdz 10.000 dol. Zeme te ir darga — maksā 500 — 750 dol. akrs. Tomēr tas neatbaida uzņēmīgos tautiešus nodrošināt vecumdienas klusā lauku dzīvē.

J. Vanders

Priekšpusdienas aveņu ražu darba „boss" Austra nodod tēvam A. Āboliņam nogādei uz savākšuvi. Čaklie ogu lasītāji ir Āboliņa dēli Uldis un Tālis Foto J. V.

MIRIS KĀRLIS ROZE

31. augustā Nujorkā pēc ilgas slimības acis uz mūžu slēdza Kārlis Roze, Latvijas telegrafa aģentūras (LTA) bij. vicedirektors. Izvadīšana notika 4. septembrī Statenailendā, piedaloties māc. A. Ozolam. Nelaikis pārpelnots Lindenā, N. J. Pirms nāves Kārlis Roze izteica vēlēšanos, lai viņa pelnus pārvestu atpakaļ dzimtenē, kad tā būs atkal brīva. Šo uzdevumu uzņēmies izpildīt nelaika ģimenes tagad vienīgais „vīra galva" 11 gadus vecais mazdēls Aivis Karulis. Nelaikis atstāj dzīves biedri, meitu un mazbērnus.

Kārlis Roze dzimis 1887. gadā Tukumā. Vēl pusaudzis būdams, uzsācis jūrnieka gaitas, vēlāk nobeidzis jūrskolu Rīgā, bet Pirmā pasaules kara laikā beidzis jūras karaskolu Oranienbaumā un dienējis krievu flotē. Pēc Latvijas nodibināšanas viņš atgriezās Latvijā un turpināja jūrnieka gaitas. R. piedalījās latviešu kuģu pārvešanā no Pēterpils. 1924. gadā viņš iestājās Latvijas telegrafa aģentūras dienestā un drīzumā kļuva par tās vicedirektoru. Parallēli šim darbam K. Roze beidza Anglu institūtu un LU tautsaimniecības fakultāti. Viņš ir piedalījies vairākās starptautiskās ziņu aģentūru un žurnālistu konferencēs kā Latvijas pārstāvis. 1931. gadā kopā ar savu dzīves biedri (kas mirusi) viņš sastādīja un izdeva Latviski - anglisko un Angliski - latvisko vārdnīcu. Trimdas laikā, dzīvodams Augsburgā, K. Roze kopā ar dzīves biedri izdeva par jaunu šo vārdnīcu. 1950. gadā Rozes ģimene ieradās ASV un apmetās Nujorkā. Palieķam cerībā, ka izpildot aizgājēja vēlēšanos viņa pelnus drīzumā varēs guldīt dzimtā zemē.

FILMA PAR BALTIJAS NOLAUPĪŠANU

Kā jau ziņojām, ASV Informācijas aģentūras uzdevumā izgatavota filma par Baltijas nolaupīšanu. Filmā parādīta krievu ienākšana un rīcība Latvijā. Filmā izmantoti „Rīgas filmas" materiāli, kas izvesti no Latvijas. Igaunijai un Lietuvai filmā ierādīta maza loma. Filmas garums ir 15—20 minūšu. To izgatavo „Warner Pathē" sabiedrība Nujorkā. Kā padomdevēji filmas izgatavošanā darbojas KLB loceklis Alfreds Bērziņš un „Rīgas Filmas" bij. darbinieks inž. Jekste.

Filmu ieskaņos daudzās pasaules valodās un to izrādīs dažādās zemēs. Filma būs gatava septembra vidū.

Igauņu kuģis filmas uzņemšanai

5600 tonnu lielo igauņu kuģi „Karolin", kas peld zem angļu karoga, uz vairākiem mēnešiem nonomājusi angļu filmu sabiedrība Rand. Meklējot piemērotu kuģi, filmu sabiedrība izšķirusies par šo igauņu kuģi, jo filmu laudīm patikusi tīrība, kāda valda uz kuģa. Kuģis vajadzīgs filmas „Passage home" uzņemšanai. Sava loma šinī filmā ierādīta arī igauņu kapteinim Urmetam. Kuģis izbrauks no Londonas uz Holandi un Vidusjūru.

Kungu un dāmu drēbnieks
A. SILAVS
634 Ontario St., Toronto
Tel. WA 4-8855
Uzvalki un kostīmi, sākot ar $55

ALBERT ANSMAA
Physio-Therapist R.M.
Speciālās masāžas, ūdens-elektrības terapija. Dziedinoši vingrinājumi. Pēc norunas var mājās. Lūdzu zvanīt WA 3-4360, Toronto

KLAVIERU BŪVĒTĀJS
A. KĻAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieŗu pircējiem
TORONTO, 90 LONDON ST,
Tel. KE 8609
Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres (440)

ŠE KOPĀ MĒS...

(Pārnesums no 1. lpp.)

Pēc koncerta notika svētku balle lielākajā Toronto dejas zālē — Palace Pier, kas atrodas Ontario ezera krastā. Balle bija pulcinājusi neredzēti daudz apmeklētāju. Jau drīz pēc balles atklāšanas plašais Palace Pier auto novietošanas laukums bija pārpildīts līdz pēdējai iespējai. Tiem, kas ieradās vēlāk, bija jāatrod iespēja savas mašīnas noparkot šosejas malā, bet arī šis iespējas ar katru minūti saušarinājās. Strauji piepildījās arī lielā zāle un daļai vēlāko viesu bija jāatgriežas atpakaļ, jo tad, kad bija pārdotas 1.600 ieejas kartes, pārdošanu pārtrauca. Balles apmeklētāju vidū redzēja Latvijas ģenerālkonsulu R. N. Braisonu ar kundzi, Daugavas Vanagu ASV valdes priekšsēdi A. Puķīti ar kundzi, daudzus DV vadošos darbiniekus no ASV un Kanadas, virsdiriģentus, diriģentus un koŗu priekšniekus, daudz viesu no ASV, kā arī Toronto organizāciju vadošos darbiniekus.Balle noritēja ļoti disciplinēti. Daudzi satikās ar draugiem, kas nebija pat desmitiem gadu redzēti. Jaukais vakars, sēdot pie galdiņiem vai griežoties dejā, aizritēja ātri, un nemanot pienāca 12. stunda, kad Ontario likumi liek izbeigt balles. Bet tas šoreiz varbūt bija arī labi, jo sava daļa spēka un enerģijas bija jātaupa turpmākajām Daugavas Vanagu dienām.

Svētdien, 5. septembrī, Daugavas Vanagu teātris Kanadā izrādīja igauņu rakstnieka E. Vildes spraigo lugu Pūķis, mākslinieces A. Mačas režijā. Tērpu zīmējumus bija devis Ed. Dzenis, bet dekorācijas gleznojis mākslinieks K. Bērziņš. Izrāde bija pulcinājusi pārpildītu zāli skatītāju, kas sniegumu uzņēma ļoti atsaucīgi.

Tāpat lielu interesi bija radījusi Kanadas DV un ASV Klīvlendas - Detroitas sastādīto komandu basketbola spēle. Vairāk kā 500 skatītāju līdz pēdējai iespējai piepildīja nelielo sacīkšu telpu. Spraigā un ļoti intrigējošā sacensība, kur ne brīdi nevarēja pateikt, kas uzvarēs, ar vienu punktu uzvarēja Kanadas vienība. Rezultāts 58:57.

Otrās dienas noslēgumā DV Toronto nodaļas namā bija rīkotas vakariņas, kuŗās piedalījās ASV DV valdes priekšsēdis A. Puķīte ar kundzi, DV KV priekšsēdis P. Balodis ar kundzi, virsdiriģenti J. Cīrulis. V. Linde, nodaļu priekšnieki ar kundzēm un daudzi atbildīgi DV darbinieki. Rīcības komitejas priekšsēdis E. Krūka pateicās visiem, kas piedalījās Daugavas Vanagu dienu organizēšanas darbā, bet it īpaši dziedātājiem, koŗu priekšniekiem, diriģentiem un virsdiriģentiem. DV ASV valdes priekšsēdis A. Puķīte pasniedza DV KV priekšsēdim P. Balodim skaistu kara invalida J. Blūma kokā grieztu Daugavas Vanagu emblēmu par zīmi draudzībai un vienotībai. P. Balodis savā atbildes runā pateicās par jauko dāvanu un sirsnīgajiem vēlējumiem, lūdzot A. Puķīti aizvest ASV Daugavas Vanagiem pretdāvanas vietā siltu sirdi. P. Balodis pateicās arī Daugavas Vanagu dienu rīcības komitejai un sevišķi tās priekšsēdim E. Krūkam, kas veikuši milzīgu darbu un pelnījuši vislielāko atzinību.

Daugavas Vanagu dienas noslēdzās ar Atvadīšanās balli pirmdien, 6. septembrī, Lake Medad farmā. Noslēguma ballē pulcējās galvenokārt tuvie svētku dalībnieki, jo tālie viesi bija jau aizceļojuši. Laika apstākļi bija labi un zaļumballes viesi pavadīja jauku dienu.

Tā aizšalca Kanadas Daugavas Vanagu dienas, kas vēl ilgi paliks daudzo dalībnieku atmiņā.

Ž. Z.

(Basketbola sacīkšu atreferējums sekos nākošā LA numurā).

Pirmās rudens grāmatas iznākušas

IZMANTOSIM PRIEKŠROCĪBAS, KO DOD DAUGAVAS GRĀMATU KLUBS

1.
Franss G. Bengtsons
SARKANĀ ODZE
Tas ir viens no mūslaiku lielākajiem dēku romāniem, dēvēts ziemeļu Tūkstoš un viena nakts. Romāna varonis vikings Sarkanā Odze, kuŗa mūžs paiet pārdrošos jūŗas braucienos un sirojumos, piedzīvo dēkās, kas atstāj ēnā Dimā, Stīvensena un Skota varoņu piedzīvojumus. Un tomēr tas nav tikai piedzīvojumu romāns vien. Ārkārtīgi spilgtā un krāsainā fabula ir pārvērsta smalkā mākslas darbā, kur autors ļauj rotaļāties visām mūžīgi cilvēciskām jūtām: blakus bezbailībai un drastiskiem jokiem ieskanas grūtsirdība un mīlestība... Bet romāns nav aprakstāms, tas ir jālasa. (582 lpp. $3.70, ies. 4.50)

2.
Andrejs Johansons
PAKAVU DUNOŅA
Jaunais latviešu esejists šoreiz apstājas pie augstāka un zemāka dzimuma dēkaiņiem, kas, ieklīduši mūsu Dieva zemītē, tur kādu brīdi mētājas, saceldami apbrīnu, kaŗus un traucus. Tur ir kaŗotāji Kārlis XII, Sakšu Morics, fantasts Minchauzens, melnās magijas meistari Kazanova, Magno Kavallo, Kalostro, trimdas karalis Ludvikis XVIII, skaistākā sieviete Eiropā Aurora Kēnigsmarka. Eseju grāmata saraksīta ar autoram piemītošo šarmu, erudīciju un skaidro stilu.
(192 lpp. $1.80, ies. $2.40)

Jūsu priekšrocības līdz 1954. g. 20. septembrim:
Abas grāmatas saņemat skaistos sējumos par $5.00 (īstās cenas $6.90 vietā), vai vienu no tām iesietu par broš. grāmatas cenu, pasūtinot un iemaksājot (čeks, ārzemju naudas pārvedums vai tml.) tieši apgādam:
Daugava, Garvargatan 11, Stockholm K, Sweden

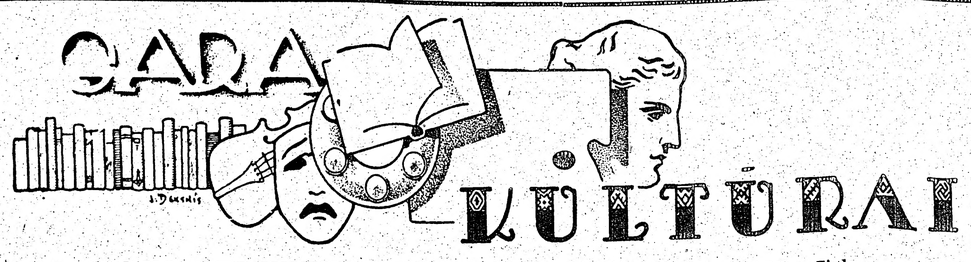

JAUNS DZEJNIEKS STĀSTA PAR SEVI

Latviešu literātus no trimdas vienmuļās miegainības manāmi izrāvušies Andrejs Pablo Mierkalns, kas dažām labam kritiķim un literāram gardēdim bija licis jau ausīties ar savu pašu pirmo, diezgan paskaļo un pārdrošo deviņrinžu publicēšanu. Tagad, kad Andrejs Pablo M. paspējis jau visas latviešu laikrakstu un žurnālu redakcijas apvelt ar savu kuplo dzejas ražu un izlaist tautā savu otro dzeju krājumu — Atlantīde, kritiķi ir jau pavisam nopietni atvēruši acis un diezgan apjukuši mēģina novērtēt jaunā dzejnieka sniegumu. Ka tur „ ir kaut kas," kam nevar paiet garām, ar to visi ir vienis prātis — un tas jau ir ļoti daudz. Tālākos zīlējumos kritikas domas ir dažādas, — ir ko slavēt un ir arī ko pārmest, bet gala atzinums tomēr ir tāds, ka varam cerēt sagaidīt jaunu dzejnieku trimdā no pašas jaunākās trimdinieku paaudzes, jo APM sauli ieraudzījis tikai 1928. gadā. Tātad zem Latvijas debesīm pabijis vienīgi pašus zēna gadus. Par savām tālākām gaitām pats Atlantīdes autors stāsta:

„Pablo vārds ir man tēva dots, kurš pirms manas piedzimšanas studiju nolūkos apceļoja Vidusjūras zemes. Rigā 2 gadus mācījos pilsētas 1. ģimnazijā, bet nobeidzu latviešu DP nometnes ģimnaziju Kleinkecā, Bavārijā pie Donavas, kur no 1948. līdz 1950. gadam sarakstīju ap 1000 deviņrinžu.

Tā kā mūsu laikos jāzina, kas notiek lielajā pasaulē (arī literātiem), tad iemācos vācu un angļu valodas. 1949. — 1950. gadā strādāju kā tulks-sekretārs IRO izceļošanas birojos, bieži 16 stundas diennaktī. 1950. — 1952. gadam dienēju kādā latv. inž. vienībā pie US armijas kā tulks, vēlāk kā angļu valodas instruktors. Atstāju to seržanta dienesta pakāpē un dodos uz Strasburgu. Ļoti intensīvi strtādājot samācos franču gramatiku, literātūru, vēsturi un nobeidzu Institut D'Etudes Francaises Modernes, Lettres fakultātē, Strasburgas universitātē 1953. g. pavasarī. Patlaban 2. semestri Filol. fakultātē klausos oriģinālvalodās angļu, amerikāņu, vācu, franču literātūru un filoloģiju.

Brīvās Eiropas kolledža, kas dib. 1951. g. un Strasburgas univ., dibināta 1621. gadā, ir divas dažādas lietas, kuŗas parasti visi, kas par šejieni runā un raksta, vienmēr aizmirst. Brīvās Eiropas universitātes (Strasburgas kolledžas) audzēkņi, lai kādā valstī tie arī atrastos, visi studē kādā vietējā universitātē.

Iestājoties šejienes universitātē, man vajadzēja franču valodā pārlikt abitūrijas eksāmenus. Visā studiju gaitā un eksāmenos ne ar ko netieku, šķirots attiecībā pret frančiem. Šī kolledža, domāju, ir vienīgā vieta pasaulē, kur augstskolas līmenī ir kursi Latvijas vēstures, saimnieciskos, politiskos u. c. jautājumos (Arī mākslā un literātūrā). Bet tas viss nāk klāt regulārām studijām franču universitātē. Kolledžas vasaras semestrī pag. gadu notika vairākus

A. P. Mierkalns vasaras brīvdienās

mēnešus ilgstošā konferenču sērija, kuŗā apskatīja Eiropas, Pad. Savienības un Vācijas jautājumus. Brīvlaiks bija tikai vienu mēnesi. Izcilākie lektori — bij. Anglijas viceministrs un sūtnis Japānā sērs George Rendel's referēja vienu nedēļu par krievu ārpolitiku. Sorbonnas prof. Edmond Vermeil — lielākais Francijas speciālists Vācijas lietās, referēja par Vācijas problēmu, grāfs Condenhove-Kalengi referēja par Eiropas apvienošanas iespējām, un franču slavenais tautsaimnieks daudzkārtējais ministrs Andrē Philips par Beneluksu, Eiropas armiju un padomi. Bez tam lekcijas lasīja daudz citu prominentu valstsvīru vai profesoru. Semestris ilga no augusta līdz oktobrim, visi pasniedzēji franciski, beigās bij jāliek eksāmeni."

Tātad redzams, ka Andreja P. Mierkalna gars grib tvert plašus apvārsnšus. un ka viņa dzejas saknes, kas aizmetušās gan Latvijas mēlainajā zemē, tomēr rasina ražens Vakareiropas kultūras lietus. Ja vien Andrejs Pablo Mierkalns neapmaldīsies daudzo ietekmju labirintos, varam no viņa gaidīt daudz. Pagaidām viņš sola pārsteigumus — gan labā, gan ļaunā nozīmē.

Kritika par A. P. Mierkalna dzeju krājumu Atlantīde sekos kādā no nākošajiem LA numuriem.

Diāna Zieda

NĀC

Lai saritam kopā kā lāses,
Ko vēji no mākoņiem sit,
Kas vienotas salejas straumēs
Un spēkā uz plašumu rit.

Lai skumjas līst pagātnes traukā,
Lai sāpēm ass zobens ir trīts,
Mums jāsteidz no dīkdienas laukā,
Gaišs tālēs māj nākotnes rīts.

Nāc, iekļaujies jaunatnes straumē,
Tā nākotnes saulainē trauc.
Nāc, sentēvu tikums un drosme
Mūs vienotā pulkā lai sauc.

Šis dzejolis ieguvis 1. godalgu jaunatnes pulciņa Lāpas izsludinātajā Lāpas dziesmas konkursā.

Zinātniska konference latviešu vadībā

Dr. L. Slaucītājs dodas uz Eiropu

Latvijas universitātes bij. mācības spēks Dr. math. Leonīds Slaucītājs, tagad ģeofizikas profesors un Zemes magnētisma un atmosfairas elektrības departamenta vadītājs Laplatas universitātē Evas Peronas pilsētā, Argentīnā, 24. augustā izbrauca zinātniskā komandējumā uz Eiropu.

Prof. L. Slaucītājs reprezentēs Argentīnu Starptautiskās ģeodēzijas un ģeofizikas ūnijas (IUGG) konferencē, kas notiks Romā no š. g. 14. septembra līdz 5. oktobrim. Viņa priekšlasījums ūnijā par ģeofiziku būs pirmais no Argentīnas. Profesors L. Slaucītājs ir permanents loceklis ūnijā jau no Latvijas darbības laika. Apm. priekš 3 gadiem ūnijai iesniegts viņa projekts, uzaicinot visas magnētiskās observatorijas pasaulē izplatīt vienveida pētījumus par sekulāro variāciju zemes magnētizēšanā. Projektu toreiz pieņēma un šai konferencē parādīsies pirmie ziņojumi par rezultātiem. Kā ierosinājuma autoram viņam jāvada sēdes, kuŗās iztirzās no visas pasaules ienākošos materiālus par zemes desmagnētizācijas periodiem.

Iepriekš došanās uz Romu, Dr. math. L. Slaucītājs nolasīja viesa profesora lekciju Barselonas universitātē par zemes magnētisma ceļoņiem, kā arī apmeklēs Tunisu.

Atceļā no Romas prof. L. Slaucītājs iegriezīsies Francijā, Beļģijā, Sveicē, Vācijā, Zviedrijā un Anglijā. Uzzinādamas par zinātnieka ierašanos Eiropā, Bonnas, Hamburgas, Stokholmas un Upsalas universitātes viņu oficiāli uzaicinājušas noturēt priekšlasījumus par Antarktīdu un zemes magnētisma ceļoņiem.

T. Dangavs

Dr. H. Biezais

IEVĒROJAMS DARBS BALTIJAS VĒSTURĒ

R. WITTRAM, BALTISCHE GESCHICHTE. MUENCHEN 1954. 324 LPP.

Kā jau pats virsraksts rāda, tad šis darbs sevī ietver apskatu ne tikai par norisēm tagadējās Latvijas territorijā, bet arī Igaunijā. Bet no otras puses tanī tikpat kā pilnīgi ir paiets gārām Latgales likteņiem. Arī laika ziņā autors ir vilcis visai īpatnējas robežas, proti no 1180. g. līdz 1918. gadam. Te var tūliņ jautāt, kādēļ autors ir apstājies tieši pie 1918. gada? Atbilde uz šo jautājumu tikai pa daļai ir motivēta ar grāmatas saturu. Autors ir gribējis apskatīt vācu tautības piederīgo likteņus Baltijā, kas nepārprotami redzams, izlasot grāmatu. Taču ar Latvijas un Igaunijas brīvo valstu nodibināšanos 1918. gadā nebeidzās Baltijas vāciešu darbība. Tādēļ šādas robežas novilkšana, liekas, nav pamatojama arī ar grāmatas autora tiešo nolūku, jo, neizsekojot Baltijas vāciešu likteņiem pēc 1918. g., aina ir nepilnīga. Autors saka, ka viņš ir bijis spiests vilkt robežu 1918. g. (8.), bet nemin motīvus, kas viņu ir spieduši to darīt.

Viņš šo 740 gadus ilgo laiku apskata trijos posmos, kas tikai nedaudz atšķiras no parastās baltvācu vēsturnieku Latvijas vēstures periodizācijas. Pirmajā posmā viņš apskata laiku līdz 1561. g. resp. Livonijas konfederācijas bojā ejai, kam tad seko periods līdz 1795. g., kaut arī šai laikā dažādas Latvijas provinces pārdzīvoja dažādus likteņus. Pēdējais posms ir veltīts krievu valdīšanai Baltijā kopš 1795. g., kad pēc Polijas dalīšanas un Kurzemes ieķļaušanas Krievijā visa Baltija atradās krievu varā.

Katram, kas gājis vai nu bijušās Krievijas vai arī Latvijas skolās, ir par Baltijas vācu vēsturniekiem no skolas sola savs izveidots uzskats, kas nekādā ziņā nav viņiem labvēlīgs. Saprotamā kārtā to arī šie baltvācu vēsturnieki paši ar saviem ne tikai tendenciozajiem, bet arī reti līdz nepazīšanai sagrozītajiem faktiem bija izpelnījusies. Te pietiek tikai atcerēties Šimaņa, Serafima un abu Arbuzovu darbus, kas ir spilgti piemēri šai virzienā. No otras puses arī latviešu pašu vēsturnieki līdz pat visjaunākajam laikam ir atradušies cīņas un pārmetumu stāvoklī, kas nopietnu un nosvērtu vēstures problēmu risināšanu ievērojamā kārtā ir apgrūtinājis. Tādēļ līdz šim starp latviešu un baltvācu vēsturniekiem nav varējusi notikt nekāda auglīga diskusija.

Īsā laikā no latviešu puses ir iznākuši trīs ievērojami sintētiski darbi Latvijas vēsturē: angļu valodā sarakstītie Spekkes un Bilmaņa, franču valodā sarakstītais Švābes darbs. Tagad pievienojies šis darbs vācu valodā. Izejot no iepriekš minētās situācijas Latvijas vēstures pētniecībā, katram Vitrama darba lasītājam jau ir tieksme sagaidīt pazīstamo baltvācu nostāju. No otras puses ir tieksme salīdzināt to ar latviešu autoru darbiem.

Šī raksta ietvaros nav iespējams dot kādu sīkāku viņa darba analizi, tādēļ te ir jāapmierinas tikai ar dažu vispusīgu pamatiezkatījumu konstatēšanu. Vitrams nav slēpis, ka viņš raksta vēsturi par vāciešiem un viņu darbību Baltijā. Tā kā grāmata pirmām kārtām apskata politisko vēsturi, kur patiesi apskatāmā laika periodā vācieši noteica šo zemju politisku dzīvi, gan saskaņā, gan pretstatā ar apkārtējo politisko spēku darbību, tad līdz ar vāciešu lomas notēlošanu lielā mērā ir notēloti arī šo zemju likteņi. Tādēļ ikvienam, kas studē Latvijas politisko vēsturi, šis darbs ir nenovērtējams palīgs.

Taču pats zīmīgākais un simpatiskākais ar šo baltvācu vēsturnieka darbu ir tas, ka tanī redzam ievērojamu viedokļu pārmaiņu, ja salīdzinām ar minētajiem iepriekšējās paaudzes baltvācu vēsturniekiem. Vispirms autors ir spējis pilnīgi atbrīvoties no jebkādas negātīvas polēmikas ar latviešu vēsturniekiem. Darbs viscaur liecina par nosvērtu pieeju arī visdelikātāko nacionālo pretešķību problēmu apskatā.

Allaž asas pretešķības ir izsaukuši vācu un latviešu vēsturnieku vērtējumi par 13. g. s. latviešu dzīvi un minējumi par to, kāds būtu bijis latviešu liktenis, ja vācieši nebūtu ienākuši Baltijā. Un te par labu Vitramam jāsaka, ka viņš ir gribējis un arī pratis lojāli vērtēt 13. g. s. situāciju, atzīdams latviešu cīlsu patstāvību un brīvību, kas spēja slēgt līgumus ar vāciešiem kā līdztiesīgi (27.). Simpatisks un pareizs ir arī viņa atzinums, ka katra filozofēšana, kas būtu noticis ar latviešiem, ja vācieši nebūtu ienākuši, proti, vai tie būtu izveidojuši savu patstāvīgu valsti, vai arī gājuši bojā zem austrumu slāvu masas, ir neauglīgs. Šo jautājumu nevar atbildēt. Vēsturiskie fakti ir jāpieņem tādi, kādi tie ir (28.). Autora skats ir atvērts tādām problēmām, kas saistītas ar latviešu sociālā stāvokļa pasliktināšanos viduslaiku beigu posmā, viņu lomu smagajā Livonijas un vēlāk Ziemeļu kaŗā. Tikpat asas cīņas vēsturnieku starpā ir izraisījusi 19. g. s. otrā pusē latviešu nacionālā atmoda un 1905. g. revolūcija. Un arī šo problēmu iztirzājumā autors ir turējies objektīvitātes robežās. Vismaz tas, ko viņš ir sacījis, nerunā pretī faktiem.

Beidzot, salīdzinot ar latviešu autoru darbiem, ir jāsaka, ka šis darbs patur savu vietu un nozīmi ne tikai iepriekš minētās lojālitātes un objektīvitātes dēļ. Tā zinātniskā apdare ir tāda, kas trūkst visiem pieminētajiem latviešu darbiem. Viss koncentrētais grāmatas stāstījums ir dziļi pamatots faktos ar norādījumiem uz attiecīgo literātūru, tā kā katram ir iespējams pārbaudīt autora apgalvojumus un savas studijas turpināt. Bagātie precīzu datu minējumi skaitļos šo darbu padara ne tikai par neatsveramu rokas-grāmatu, bet liecina arī par autora lielo rutīnu un darba mīlestību. Grāmatai ir pievienots plašs literātūras saraksts ar visjaunāko literātūru, kur jo ievērojamā skaitā ir reprezentēti arī latviešu autoru pētījumi. Tai ir pievienots personu rādītājs ar īsām biografiskām ziņām un 7 H. Ļākmaņa zīmētas vēstures kartes.

Latviešu vēstures pētītājiem var būt sevišķs prieks, ka no baltvācu vēsturnieku puses ir līdzināts ceļš uz sadarbību mūsu vēstures pētniecībā. Arī mēs būtu spēruši lielu soli uz priekšu, ja, rakstot savu vēsturi, mēģinātu ar tādu pašu lojālitāti runāt par baltvāciešiem, kā to ir darījis šis baltvācu vēsturnieks, rakstot par saviem tautiešiem un runājot par mums.

DV dienu vīru kopkoŗa koncertā

Sestdien, 4. septembrī Toronto Meseja zālē pulcējās ap 1.200 latviešu, lai noklausītos vīru kopkoŗa koncertu, kas ievadīja plašās Daugavas Vanagu dienas Kanadā. Koncertā bija ieradušies ļoti daudz viesu no Sav. Valstīm un plašās Kanadas. Arī dziedātāju lielā daļa bija mērojusi tālu ceļu, jo tanī dziedāja Ņujorkas DV koŗa dziedātāji, Latviešu koris Rota no Mančesteras Vilimantikā, DV apv. vīru koris no Milvokiem, Klīvlendas latviešu sekstets, DV vīru koris Viesturs, Hamiltonas latviešu biedrības vīru koris, Toronto apv. vīru koris, dziedātāji no Bramptonas un dubultkvartets Kalvis. Kā virsdiriģenti bija Jānis Cīrulis un Voldemārs Linde. Papētot dziedātāju vārdisko sarakstu jākonstatē, ka koŗa sastāvam jābūt labam, jo tanī blakus jauniem dziedātājiem redzami tādi, kam aizmugurē daudzi nodziedāti gadi, gan Dziesmu varā, gan PIK!, Reitera un Latvijas universitātes koŗi, gan arī dubultkvartetā Tēvija u. c. Daļa saraksta minēto dziedātāju gan nebija varējuši ierastie, un tā dzirdējām nedaudz pāri par 100 dziedātāju. Programmā bija pavisam 15 dziesmas. Kā pirmo koris nodziedāja L. v. Bēthovena Tā debess izteic, klaviera partiju teicami spēlēja Edīte Ozola-Timermane, diriģēja V. Linde. Virsdiriģentiem V. Lindem un J. Cīrulim mainoties atskanēja J. Graubiņa, J. Vītola, E. Dārziņa, J. Cīruļa, A. Kalnāja, J. Norviļa, B. Skultes, J. Straumes un A. Jurjāņa dziesmas. Neskatoties uz to, ka kopkorim bija bijis tikai viens kopmēģinājums un dziedātāju sagatavošana bijusi 12 diriģentu rokās, kam katram sava pieeja dziesmu tulkošanā, koris visus patikami pārsteidza. Ja arī pirmā daļā pazibēja pa mazai neuzmanības kļūmei, tak vēlāk kontakts dziedātāju un diriģentu starpā bija ļoti labs un ar katru nākošo dziesmu koris guva lielāku piekrišanu. Atzīstami labi skanēja kā piano, tā arī forte vietas, un ja nebūtu nelielā kļūme tenoriem J. Straumesdziesmas — Pie Baltijas jūŗas, beigu daļā, arī atkārtojumā, tad bija jākonstatē, ka ilgi nebija dzirdēts latviešu koris, kur dziesma skan tik brīvi un nepiespiesti. Bet korim par mierinājumu jāatzīst, ka arī vienam otram labam dubultkvartetam dziesma Pie Baltijas jūŗas sagādā jusi līdzīgas grūtības. Daudzas dziesmas bija jāatkārto. Daļa no dziedātām dziesmām bija reti dzirdētas, kā J. Cīruļa Ave Maria, Koklētājs un A. Kalnāja Nezināmiem kapiem, B. Skultes rotaļīgi rakstītā Ājā nopietno dziesmu starpā ienesa zināmu dzīvību un publikai ļoti patika. Jāatzīmē arī zāles lieliskā akustika. Pianiste E. Ozola-Timermane un virsdiriģenti J. Cīrulis un V. Linde saņēma arī bagātīgas ziedu vēltes.

Z. Z.

NIKLĀVS STRUNKE

viens no mūsu latviskākajiem, īpatnējākiem un lielākiem glezniecības meistariem, 6. oktobrī kļūst 60 gadu vecs. Viņš savas trimdas gaitas vada Zviedrijā, kur nerimtīgi strādā, risinādams savos darbos arvien jaunas glezniecīskas problēmas. Viņa mākslas cienītāji un daudzie draugi visos kontinentos šai meistara gadskārtas dienā droši vien ar sirsnību vēlēsies viņu atcerēties. Visi tie, kas dzīvo Kanadā, aicināti sazināties ar Ingridu Viksnu, rakstot 123 Huron St., Latvijas Amerikā redakcijā.

Pirmā grāmata — ODZES ZEM PAPEŽIEM

Visas tiesības patur autore.

61. turpinājums

Drīz staigāšana un skaļie čuksti telpā norima, un pie paaugstinājuma galdiņa parādījās pamaza auguma runātājs, kurš, pārlaidis dzedru un mierīgu skatu pāri klausītājiem, iesāka savu priekšlasījumu nnoteiktā laikā par zemnieka sabiedriskajiem pienākumiem un uzdevumiem pagasta dzīvē. Viņš savā runā neiesila un neplātījās un nepacēla un nenolaida balsi kā aktieris uz skatuves, un, cieti un īsi apraudams teikumus un vārdus, viņš eglēniešiem sniedza tagadnes un nākotnes pienākumu vislabāko un cildenāko iztēli un pieskārās arī Latvijas starptautiskajam stāvoklim.

„Hm," Arne pie sevis nodomāja, „šo priekšlasījumu derētu noklausīties dzejniekam Edvartam Virzam, jo viņš arvienu apgalvo, ka agronomi neesot diezcik gudri..."

Šinī brīdī solu rindās izcēlās maza kņada, un klausītāji ieraudzīja mazo mežzini stiepjam runātājam pretī dzērumā alus pudeli. Bet nekas vairāk nenotika, jo mežzinis slābans nošļuka atpakaļ sēdeklī, un agronoms vēsā nicināšanā iesaucās:

„Izvediet viņu!"

„Skaties, mežzini izved aptiekņieks," čukstēja kāda balss Arnei aiz muguras, un viņa patiesi ieraudzīja mežzini karnā aptiekņieka skāvienos. Kad mežzinis bija izvests, viss aprima un runātājs priekšlasījumu nobeidza pilnā un apbrīnīgā klusumā. Viņš tūliņ pagriezās un bez kavēšanās strups un vēss pa kājceliņu devās uz durvīm eglēniešu apvirmots.

„Nu, dzērājam jāpiedod," Arnei blakus sacīja kāda sirma māte, „mežkungs gan iedzer, bet ir labs un godīgs cilvēks un šodien būs tikai svešā un niķīgā aptiekņieka samācīts. Nezinu, no kurienes tādi cilvēki uzrodas, jo arī mācītājs mums tagad ir vācu šlakas..."

„Vai tu dzirdi, Arnes kundzīt?" čukstēja Kristīne, „patiesi mūsu mācītājs lāga latviski nemāk..."

„Jā, tā cilvēki saka," Arne atbildēja, „tāmdēļ jau es arī uz baznīcu neeju."

Šinī laikā lielākā daļa klausītāju bija izklīduši, un vakara kārtotāji vāca un stūma sēdekļus un solus, atbrīvodami telpu dejām un orķestrim. Pie Arnes pienāca kāds slaids jauneklis un mīkstāja eglēniešu mēlē, pagausi vārdus veldams, teica:

„Atļaujiet iepazīties, Ceples kundze, es esmu Eglienes vecākais..."

Viņi apsveicinājās un vecākais vadīja Arni ārā no sarīkojuma telpas.

„Vai nepakavēsities manā un vēl dažu citu atšķirīgu puišu sabiedrībā?" viņš vaicāja, „atlaidiet savu vedēju mājup, un es pats jūs vēlāk aizvedīšu ar savu kumeļu."

„Paldies," Arne smaidīja, un sarunājusies ar Kristīni viņa atbildēja, „labi, es palikšu."

Viņi nogāja lejā apakšas stāvā un caur dzīvo burzmu iegāja kādā pamazā, plikā un pelēkā telpā, kur atradās galds ar dažiem sēdekļiem un vienā kaktā soliņš un pults. Kopā ar viņiem pie galda pietuvojās arī pārējie, pienākdami pa vienam un pirmais bija pamazs, plāns un bāls jauneklis tumšās acenēs, un pagastvecākais viņu tūliņ piestūma Arnei:

„Šis ir mūsu censonis par zemnieku lābāku nākotni," viņš teica, „students Dāvis Zars, izbijis pērkoņkrustietis un par pagātni vairs negrib ne dzirdēt, ne pieminēt."

Jauneklis pietvīcis un īgns apsveicinājās un apsēdās, bet pārējie iesmējās:

„Ha, ha, ha," jā, kur tad šis būtu palicis, jo tanī laikā patiesi nebija kur sprukt, ja cilvēks gribēja iedoties pasarkanajos!"

Otrs jauneklis bija spēcīgs, brašs un stalts augumā ar skaistu un brūnganu seju, un viņa mīkstā un dziedošā eglēnieša valoda bija veikla un pašapzinīga. Trešais bija gluži maziņš ar apaļu galviņu un dzelstīgām, dziļi zem šaurās pierītēs ieslēptām actiņām, un viņš bija tērpies īpatnējā eglēniešu pelēkas vilnas vadmalas apģērbā un spodrā, spīdīgā apavā. Kad visi bija apsēdušies, pienāca vēl ceturtais, tievs un melnīksnējs jauneklis ar grumbās sarautu pieri un sakniebtu muti, paīgns un vienaldzīgs.

No bufetes atnesa konjaku un uzkožamos.

„Vakariņas mazliet vēlāk," teica pagastvecākais, „cāļi vēl cepoties."

„Tā, nu tagad mēs te esam visi kopā, kas pavairāk cenšamies ievirzīt mūsu pagasta dzīvi 15. maija noslēpumos."

„Vai patiesi šī piecu izlase?" Arne smējās, „nē, nē, jūsu sabiedroto pulks ir īstenībā liels un vienīgais pretinieks ir pazīstamā eglēniešu iecirtība."

„Vai jūs to esat novērojuši?" pagastvecākais gauss jautāja.

„Un jūs?" Arne diezgan asi atjautāja.

Eglēnietis saslējās un zobgalīgs, paraustījis plecus, atbildēja:

„Es to neesmu novērojis."

„Jūs pats esat miesa no eglēniešu miesas," Arne teica, „pats esat stūrgalvīgs, Cilvēku domas jācenšas sagūstīt un neko nedrīkst palaist."

„Bet vai to var izdarīt bez spiediena?" straujš iesaucās acenotais students, „mums ir vajadzīgs galvaspilsētas atbalsts."

„Pareizi," piebilda pagastvecākais.

Maziņais un apaļais eglēnietis iesmējās pavisam sīcīgs un teica:

„Tā ir blēņošanās ar pamācībām, jo jādod ir pa galvu, ja grib, lai kāds uzklausa."

Arne klusēja un pēc īsa brīža teica:

„Atbalsts ir visos Vadoņa likumos un arī šīs dienas lieliskajā priekšlasījumā, un es domāju, ka ikvienam pagastvecākajam ir uz viņa platajiem pleciem jānes laikmeta nasta, jo viņš ir veidotājs un visur iet pirmais."

Drūmais ceturtais biedrs ielēja sev konjaku, ēda un dzēra un ieturēja pamatīgi, bet sarunās nepiedalījās.

„Tu ēd kā pie bada," iesaucās pagastvecākais, „bet mute tev ir aizsalusi."

„Nu, viņš ir par slinku, lai runātu," pirgājās mazipais, „bet noliedzējs un jaunu laiku gaidītājs viņš ir bijis jau no sākta gala."

„Jā, tāds es esmu," atbildēja drūmais un turpināja ēst.

„Viņš ir tieslietu students, bet aiz slinkuma jau trešo gadu nestudē," paskaidroja vecākais.

„Nē, tas nav slinkums," iznesīgi turēdams rokā konjaka glāzīti pieklājīgs sarunā iejaucās līdz šim klusais skaistulis, „tā ir neapmierinātība ar dzīvi, kādā viņam bija jādzīvo! Tagad viņš ir jau atdzīvojies un šinī rudenī atgriezīsies augstskolā."

Un, izdzēris konjaku, skaistulis vēl piemetināja:

„Jā, gludi mums te vēl neiet, un laudis runā, ka mēs gribot Dievam acīs lēkt.

„Saeimas laikā eglēniešiem nepatika sarkano ālēšanās, un viņi stipri sūkstījās un gudroja, kā apklusināt rīdītājus un kā atveseļot valsti, bet kad Saeima ir palaista mājā un dzīve ir patiesi kļuvusi mierīgāka, daudzi domā, ka šī kārtība atkal neesot laba un es par daudz izdabājot valdībai," teica vecākais, un viņa biezā izloksne bija pietūkusi un nemierīga.

(Turpinājums sekos)

ASV lielu ievērību izpelnījies sešu nedēļu ilgais Berkšairas mūzikas festivāls, kuŗu varētu saukt par Berlioza festivālu, jo programmā visizcilākā vieta ierādīta šim franču komponistam. Par operas „Fausta nolādēšana" izrādi amerikāņu mākslas kritiķi devuši vislabākās atsauksmes.

*

Jau 95. mūzikas festivāls pēc kārtas sāksies Worčesterā, ASV, 18. oktobrī un ilgs līdz 23. oktobrim. Šai festivālā rīkotāji aicinājuši piedalīties Filadelfijas simfonisko orķestri.

*

Sakarā ar amerikāņu komponista Ernesta Blocha 75. gadu jubileju. Cikāgā plāno sarīkot 1955.gadā šim komponistam par godu mūzikas festivālu, uzvedot viņa vienīgo operu „Makbetu", ko tas sarakstījis jau 1910. gadā. Nākošajā gadā paredzēta šīs operas pirmizrāde, ko uzņēmies diriģēt pats komponists.

*

Leonards Bernšteins nule kā sarakstījis jaunu darbu „Symposium" vijolei un orķestrim, ko Isaks Šterns pirmo reizi atskaņos 12. septembrī Venecijas mūzikas festivālā.

*

Trešais mūzikas un deju festivāls Pasaulē (Vācijā) notiek no 21. augusta līdz 6. septembrim; tanī piedalās Vācijas redzamākie solisti, Parīzes Lielās operas solisti, primabalerīna Ličete Darsonvale, grieķu čellists Papastravo un Vīnes filmharmoniskais stīgu kvartets.

A. K.

Bruno Puriņš

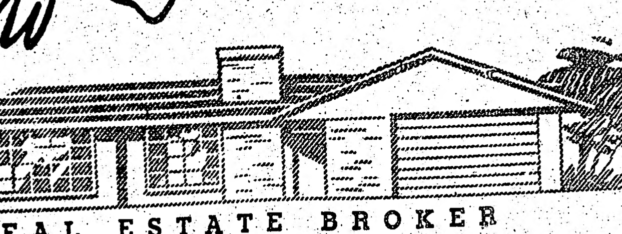

REAL ESTATE BROKER
Active Member of Toronto Real Estate Board
PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVĀJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.
PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RĪCĪBĀ
FARMAS: ORANGEVILLĒ, SHELLBOURNĀ UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ
AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

PĀRSTĀVJI FARMU LIETĀS
VALTERS GOBA. Tel. 94J13 Dundalk
NICK. BORISS, R.R.3. Waldemar, Ont.
GALVENAIS BIROJS **OL 7561**
1318 BLOOR St. W. Toronto. Birojs atvērts no pl. 10-10
Pārbaudiet mūsu pārdodamo namu sarakstu

High Park — Roncesvalles liela atsevišķa 8 ist. + saules telpa dubultķieģ. māja, plats iebraucamais ceļš un garāža. Liels dārzs. Jauna ūdens-eļļas apkure. Iem. apm. $5.000 10 gadu obligācija. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

Pilsētas ziemeļrietumos. Skaista 6 lielu istabu divstāvu māja, saules telpa, moderna virtuve. Eļļas apkure izmaksā gadā $70. Garāža. Ievākšanās pāris dienu laikā. Iemaksa apm. $2.900. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

Ossington — Dundas. Veikals un 3 dzīvokļi (9 ist.), 3 virtuves, 2 trīsdaļīgas vannas ist. + tualete pagrabā. Ūdens-eļļas apkure. 10 gadu obligācija. Iemaksa apm. $2.000 prasītā cena $15.000. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADA
METEOR, MERCURY un LINCOLN
vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle
PUDDICOMBE MOTORS LIMITED
1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO
Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

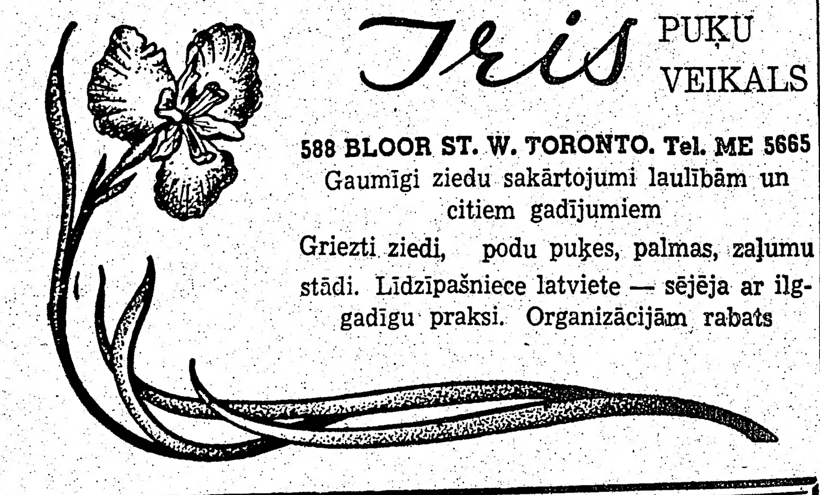

Iris PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665
Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi. Līdzīpašniece latviete — sējēja ar ilggadīgu praksi. Organizācijām rabats

AUSTRAS ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

MATINEE HATS
MARTAS ŠVERNS DĀMU CEPUŖU VEIKALS
850 Bloor St. W. Toronto. Tel. LO 7076
Sakarā ar nākamo rudens sezonu laipni lūdzu apmeklēt mūsu veikalu

Dr. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681
Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. P. BĀRDIŅŠ
740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5—7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās MU 6324

Dr. ANNA LAUKS
86 BLOOR ST., WEST. TORONTO
Physicians & Surgeons Building, ieeja no sāniem, istaba 614, no plkst. 6—8 vakaros, sestdienās no plkst. 10—12 priekšpusd.
Tel. kabinetā WA 2-8855, mājā LY 6349,

Dr. SILVIJA UZANS
BĒRNU, IEKŠĶĪGĀS UN ĀDAS SLIMĪBĀS
No pl. 6—7 ik dienas, izņemot sestdienas. Otrdienās, ceturtdienās, sestdienās arī no plkst. 12—1
52 Linsmore Cresc. (pie Danforth), tel. GL 2892
TORONTO

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
SPECIĀLISTS IEKŠĶĪGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)
3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal
Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

ZOBĀRSTE
ŅINA ČERNAVSKIS, Dr. med. dent. D.D.S.
pieņem pirmdien un trešdien no 2—9 vakarā, otrdien un piektdien no 9—5 vakarā.
660 Broadview Ave, Toronto, tel. RI 4643

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(LIETUVIETIS)
Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu
Runā vācu un slavu valodas Slēgts no 14. — 28. augustam

O.E.CARSON
LTD.
REALTOR
MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD
490 College St., Toronto WA 4-7121
LATVIEŠU AĢENTS
K KAMPE
Viena no lielākām un aktīvākām firmām Toronto piedāvā nekustamus īpašumus visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.
MĀJAS PĒRKOT—
sagādā aizdevumus par zemiem proc. līdz 2 gadiem

UZ PASŪTINĀJUMU PAGATAVOJU KUNGU UN DĀMU APĢĒRBUS
V. KUČĀNS
387 Milverton Blvd. Tel. GE 6813, Toronto
Lielā izvēlē jaunākās un labākās angļu drānas, rudenim un ziemai. Rūpīgi pielaikoju, glīti nostrādāju, lietoju astru drēbi, kamieļvilnas audeklus, satina oderes un labākos pārējos piederumus.
Ātrs pasūtinājuma izpildījums
● Zemas cenas ●
Katru dienu no pl. 9-21, sestd. no pl. 9-16

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
GENERAL INSURANCE AGENCY
Automobiļu — mājas pret uguni — slimības un nelaimes gadījumu — zādzību — mēbeļu, kažoku apdrošināšana u. c.
227 Lauder Ave, Toronto. Tel. LA 6569

Radio un televīzijas technikis A. EGLĪTIS
pieņem labošanā visāda veida radio un televīzijas aparātus. Pārbūvē Eiropas aparātus. Izbrauc arī mājās. Garantēts darbs.
62 LANGLEY Ave Toronto. Tel. RI 6477

ELZA PĒRKONE runājama ik dienas
AMARYLLIS COSMETOLOGICAL INSTITUTE
61 Charles St., West., Toronto, tel. WA 1-9011
Sejas, galvas ādas, matu kopšana. Kalna saule, diatermija, galvanizācija. Ilgviļņi, matu krāsošana. Amaryllis preparāti.

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID Ave. WA 1-6701
TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN
Vīnes universitātes ārsts-chirurgs
Tel. LL 5739.
Pieņem 6—9 vak., sestdien no pl. 2—7 vak.
251 CRAWFORD St.
(Dundas stūrī) Toronto.
Runā vāciski un krieviski

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 DUNDAS St., W.
Spadina stūrī.
Zvanīt EM 8-9038, Toronto
(168)

Dr. med.
K. ŽYMANTIENE
Ārste chirurge sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave) Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 un pēc vienošanās. OL 6851
Runā latviski un vāciski

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimībās
260 St. Clair Ave, W. Toronto
Runas stundas no 2—7 pp vai uz iepriekšēju norunu pa tel
WA 1-0556 vai MA 5243

Dr. MICHAEL BALKANI
spec. sieviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.
202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus.
Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

Dr. JĀNIS REKAI
chirurgs un dzemdību palīdzība
Dr. PAULS REKAI
iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W.
Toronto, Ont.
Iepr. jāiet pieteikšanās
WA 3-2395

Dr. ERIKS GRABIS,
M.D., L.M.C.C.
ĀRSTS UN CHIRURGS
uzsāk praksi Hamilton, Ontario, 20 Emerald St. S.,
Kinga un Emeralda ielas stūrī
Tel. JA 8-7154 — ordinācijā,
JA 8-1047 — mājās
Darbdienās no 12—2 un 6—8 izņemot trešdienas. Citā laikā pēc norunas

PIEPRASIET KONSERVĒTUS
ŽĀVĒTOS ZUŠUS
un
ZUŠU GALERTU
Pasūtinājumus lūdz adresēt
A. ROSE
10 WIDMER ST., TORONTO
Tel. EM 8-7000

Visāda veida
RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtām, uz visizdevīgākiem maksāšanas noteikumiem no krājuma piesūta bez kavēšanās
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto, Ont. (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

PAVAIROT IZPEĻŅU — NOZĪMĒ SASNIEGT BAGĀTĀKU DZĪVI
Pilnīgi angļu valodas kursi sākās septembrī.
Iesācējiem otrdienās no pl. 8-10vak. Tālāk tikušajiem trešdienās no pl. 8-10 vak.
40 nedēļas — $40.00
Izdev. maks. noteikumi
Kopējas klases
Izdara arī tulkojumus
THE ALBERT SCHOOLS
Dr. John Duffie, skolas pārzinis
106 Adelaide W. EM 3-7700
Toronto

FRANK VASS, B.A.
ADVOKATS — NOTARS
455 Spadina Ave, Apt., 403
COLLEGE un Spadina ielu stūrī
Tel. birojā — WA 2-4989
Dzīvokli WA 1-9424

DAVID R. JOSEPHSON
R.O.L.B.E.O.
OPTOMETRISTS
336A BLOOR ST. W., TORONTO
(Spadina Rd., birojā ...)
Acu pārbaude Recepte

DĀMU
FRIZIERSALONS
MODEL
VIJA KRĒMANIS
109 Moberly Ave, Toronto
Tel. GR 0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

MONTREĀLĀ
FOTO STUDIJA
OSKARS ASMENIS
1248 Mackay St., Apt. 1
Montreal, P.Q. Pilsētas centrā
Tel. WE 5543

Eiropas Dr. med.
Irena Coopersmith
Vispārīgā prakse: Sieviešu slimībās un dzemdību palīdzība
Pieņem no 1—3 pp. un 7—8 vakaros katru dienu. Ceturtdienās un sestdienās no plkst. 1—3 pp. vai arī pēc norunas pa tel.
DO 1965
358 Labadie, Montreal
(5136 Park Ave. stūrī)

O. E. CARSON
LIMITED REALTORS
1318 Danforth Ave, Toronto Tel. RI 7541
PIEDĀVĀ:

MARTIMER — GREENWOOD. 5 istabu mūra bungalovs ar 3 istabu pagraba dzīvokli. Karsta ūdens-eļļas apkure, 2 modernas virtuves un 2 modernas vannas istabas, garāža ar privātu iebraucamo ceļu. Pilna cena tikai $15.000. Iemaksa pēc vienošanās.

GREENWOOD — SAMMON. Atsevišķa dubultķieģeļu 6 istabu māja. Karsta ūdens apkure, cietkoka grīdas, moderna virtuve, 2 vannas istabas, izbūvēta viesību telpa. $5000 ilgtermiņa obligācija.

JONES — GERRARD. 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, 186 pēdas garš dārzs. Cietkoka grīdas, eļļas apkure, dubultgarāža. Pilna cena $11.500.

Lūdz zvanīt latviešu pārstāvim darbā RI 7541
OSVALDS INDZERS
MĀJĀS **HA 7881**

PUĶU VEIKALS
802 BATHURST IELĀ
(iPe Bloor ielas stūra)
Tel. KE 3884, Toronto
Lotus
Krāšņi ziedu sakārtojumi līgavām eiropiešu un kanadiešu stilā
Bagātīgā izvēlē griezti ziedi un istabas puķes. ● Latviešu daiļamatniecības izstrādājumi: keramika, sudraba rotas lietas, kokgriezumi, audumi utt.
Dabūjami latviešu laikraksti

20% LĒTĀK 20% LĒTĀK
S & G RIEPAS
459 Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LA 2550
● 20% atlaide uz jaunām riepām 20%
● Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
● Mēs vulkānizējam un atjaunojam jūsu vecās.
Zemas cenas. Stūres ass regulēšana Garantēts darbs
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz pl. 8 vak., sestdienās līdz pl. 6 vakarā.

Paplašināta veikala speciālpiedāvājums
Addison NORGE REFRIGERATOR
Mēs esam paplašinājuši mūsu veikalu par 50%
Mūsu cenas ir zemākās Toronto pilsētā

● Elektriskie ledusskapji, sākot ar $95
● Guļamistabas iekārta, sākot ar $75.00
● Virtuves iekārta, sākot ar $45.00
● Krēsli
● Galdi
● Tepiķi
● Drēbju skapji
● Plītis
● Veļas mazgājamās mašīnas
● Dīvāni
● Lampas, u. c.
BIROJA MĒBELES

BURLACOFF'S FURNITURE
619 QUEEN ST. W., TORONTO, TEL. EM 8-6812

VERAS KEIŠS

BALETA SKOLA

PAPLAŠINOT DARBĪBU, PĀRGĀJUSI SAVĀS JAUNĀS TELPĀS

889 O'Connor Dr. pie St. Clair Ave, tel. birojā PL 5-6621

MĀCĪBAS UZSĀKS Š. G. 7. SEPTEMBRĪ

Uzņem meitenes un zēnus, sākot ar 4 g. v. Speciālas baleta nodarbības jauniešiem virs 15 g. v. Tuvāka informācija katrā laikā pa tel., reģistrēšanās personīgi.

Līdzšinējiem audzēkņiem reģistrēties līdz š. g. 6. septembrim

Lūdz atsaukties bijušo Cēsu pasta šoferi SKUJAS kungu vai arī kādu citu, kas zinātu kaut ko tuvāk par manu dēlu ILGVĀRU CUKURU

Lūdz rakstīt Lilijai Cukurs-Verners c/o Zulaf, 212 Dunvagen Rd., Toronto, Ont. Canada

Meklē VECĀKU SIEVIETI pie 2 ar pus g. v. bērna. Zvanīt GE 3920 Toronto

ERNAS OŠIŅAS - BĒRZIŅAS

LATVIJAS NACIONĀLĀS OPERAS BALETSKOLAS PAIDAGOĢES

(MEMBER OF CANADIAN DANCE TEACHERS ASSOC. - BALLET)

BALETA STUDIJA

Toronto, sv. Andreja baznīcas zālē

ATSĀK MĀCĪBAS AR Š. G. 13. SEPTEMBRI (meitenēm, zēniem)

JAUNU AUDZĒKŅU PIETEIKŠANĀS JAUNIEŠIEM UN BĒRNIEM

Privātā adrese: 100 GLENDALE AVE (HIGH PARK), TEL.: KE 6484

LATVIEŠU EVANĢELIZĀCIJAS SAPULCES

latviešu valodā notiek no 29. aug. līdz 12. sept.

EVANGEL TEMPLE Bond un Dundas ielas stūrī.

Runās iecienītais

Māc. P. Vokrots, ASV, Pa.

Svētdienās pl. 3 pp., darbd. pl. 8 vak.

Sapulces kuplinās ar pūtēju orķestri un dziesmām

Izmantojiet izdevību dzirdēt šo slaveno evanģēlistu. Visi laipni ielūgti, un ņemiet draugus līdzi

Informācijai lūdz zvanīt MA 7431, Toronto

Atbildīgie rīkotāji: māc. W. G. McPherson un komiteja

Meklēju A. VIZIŅU. Lūdz raksīīt M. Dikmanim 129 Palmerston Ave, Toronto, Ont., Canada

$2.800 otrā obligācija (mortgage) pārdodama par $2.200, atmaksājama par $50 ceturtdaļgadā plūs 6 proc. uz 4 gadiem. Zvanīt vakaros LA 0910, Toronto

Drēbnieks J. Grīslis 188 Davenport Rd. Toronto WA 3-5295

Agrāk: Rīgā, Berlīnē Stokholmā

Latviešu apavu darbnīca

Carmen Custom Shoes īp. K. Rugelis, 666 Broadview Ave., tel. — GE 0994, Toronto. Apavus pagatavo un izlabo (396)

ŠUVĒJA

diplomēta Parīzē

Pieņem no plkst. 5.00

209 JOHN St., tel. TR 1595

(Dundas tramv. Beverley piet. v.

Pilsētas centrā, Toronto

J. Blumbergs

SPORTS

Sporta red. G. Gubiņa vadībā.

ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU MEISTARSAC. VIEGLATLĒTIKĀ, TENISĀ UN GALDA TENISĀ

Vieglatlētikas sacīkstes un sacensības galda tenisā 4. un 5. septembrī bija organizētas kā „valstu sacīkstes" — Kanadas un ASV latviešu starpā. Sacīkšu rīkotāja bija Latviešu sporta apvienība Kanadā, LNAK protektorātā. Sacīkstes vadīja J. Āboliņš, bet galvenais tiesnesis un lielisks informātors bija pazīstamais vieglatlēts un sporta darbinieks Jānis Pālēns. Vieglatlētikas sacensības notika Beach stadionā, bet tenisa sacīkstes ar J. Benjamiņas gādību sestdien un svētdien risinājās pirmklasīgajos Kirketa un tenisa kluba laukumos. Tenisa sacensību noorganizēšana atradās LSAK priekšsēža biedra E. Skujiņa gādīgajās rokās. Par galda tenisa sacīkšu organizēšanu rūpējās J. Cīrulis, un tās notika pie 4 galdiem Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē. Sacīkšu oficiālā atklāšana un sportistu parāde notika sestdien, 4. septembrī Toronto Beach stadionā plkst. 2.00 p. p. Sportistu parādi vadīja J. Pālēns, bet Latvijas karogu nesa A. Bergvalds. Tā kā tanī pašā laikā sākās arī tenisa sacensības, kas notika citur, tad parādē piedalījās ap 40 sportistes un sportisti. Sacīkstes atklāja latviešu sporta dzīves vadītājs Kanadā Roberts Plūme.

R. Plūme bija ģērbies brīvās Latvijas laika zilajā olimpiskajā žaketē ar Latvijas krāsām rotātu vairodziņu, ko R. savā laikā valkājis, kad reprezentēja Latviju Vispasaules olimpiādē. R. Plūme īsā uzrunā apsveica sportistus, skatītājus un sevišķi tālos viesus, aicinot vienmēr būt uzticīgiem Latvijai. ALA's Sporta biroja vadītājs V. Vuškalns pateicās LSAK, īpaši R. Plūmem par sagādāto izdevību pulcēties draudzīgās sacensībās zem Latvijas karoga. ASV sportistu vārdā viņš R. Plūmem pasniedza ziedus.

Abās dienās sacensības apmeklēja ap 500 skatītāju, kas redzēja labi organizētas un spraigas sacīkstes. Blakus jaunajiem, enerģiskajiem sporta darbiniekiem, tiesnešu un rīkotāju vidū bija redzamas tādas pazīstamas sejas kā kādreizējais diskabols V. Rozenbergs, maratonists K. Blūmbergs, E. Poltraks, P. Plīsis, V. Galviņš u. c. Pār skrejceļa sacensību galveno tiesnesi darbojās I. Kāpostiņš. Sacensībās piedalījās 40 sportistu no Savienotām Valstīm un 60 sportistu no Kanadas. Daudzi no sacīkšu dalībniekiem bija no ļoti tālām vietām, pat no Alaskas. Izcili bagāts bija arī balvu klāsts, to starpā vairākas mūžīgi ceļojošās — balvas Latvijas brīvībai, kurām reiz jāatgriežas brīvajā Latvijā. Latviešu sporta apvienības Kanadā balvu Latvijas brīvībai, kas bija dāvāta vieglatlētikā vīriešiem, izcīnīja viesi, uzvarot Kanadu ar 96 1/2 pret 72 1/2 punktiem. Jāatzīmē gan, ka Kanadas uzvaras izredzes mazināja tas apstāklis, ka pirmā dienā 1.500 m skrējienā kāju muskuļus sastiepa rekordists un daudzpusīgais sportists Valdis Teteris, bet Kanadas labākais kārtslēcējs A. Rozentāls, viegli pārvarot augstumu 2,97 m, izmežģīja roku un bija spiests doties uz slimnīcu. Kaut sacensībās nebija izcilu sasniegumu, tomēr rezultāti bija labāki nekā pēdējā laikā, bet galvenais ieguvums bija — daudzu jaunu un apdāvinātu sportistu parādīšanās vieglatlētikā, kas liecina, ka mūsu vieglatlētikai nedraud izmiršana, bet pamatoti varam cerēt uz tās atdzimšanu. Liels trūkums bija, ka sacensībās, sakarā ar iesaukšanu ASV armijā, nevarēja piedalīties izcilais jaunās paaudzes desmitcīņnieks M. Pētersons. Sacensību ielākais pārsteigums bija A. Baumaņa no ASV, kurš uzrādīja labāko laiku 100 m skrējienā, uzvarot ar 11,6 sek. un kurš pirmoreiz dzīvē lēcot trīssoļī, uz vietas iepazīstoties ar šī lēciena veidu, spēja uzvarēt ar respektējamu rezultātu 12,89 m. A. Baumanis uzvarēja arī augstlēkšanā ar 1.65 m. Lielisks bija arī A. Uiskas negaidītais rezultāts 1,66 m augstlēkšanā jaunatnei, spējot uzrādīt labāku rezultātu nekā iepriekšējās dienas sacīkšu uzvarētājs. A. Uiska vispārējās sacīkstēs ieguva arī otro vietu barjērskrējienā. Te gan jāatzīmē, ka vairāki 1,70 m pārsniedzēji palika zem sava parastā snieguma. Sievietēm labāko rezultātu Dz. Tora — 1,46 m. Sieviešu komandu sacensībā vieglatlētes un galda tenisistes E. Kāpostiņas dāvāto kausu Latvijas brīvībai izcīnīja Kanadas sievietes, uzvarot ASV ar 53: 41. Veras Strautas dāvāto kakla rotu izcīnīja V. Ādmine, pēc Dekšenieka tabeles vērtējot trīs labākās disciplīnas. Ja vīriešu stafetes skrējienā 4 x 100 m pārliecinoši uzvarēja ASV, tad tikpat pārliecinošu uzvaru 4 x 60 m stafetē izcīnīja Kanadas vieglatlētes.

V. Vuškalna dāvāto balvu sportistam, kas izcīnīs savai vienībai visvairāk punktu, ieguva J. Plīsis, atstājot otrā un trešā vietā A. Baumani un A. Bergvaldu. J. Plīsis uzvarēja kārtslēkšanā un ieguva vairāk otrās un trešās vietas citās disciplīnās.

Vieglatlēti un pārējie sportisti pulcējās LSAK rīkotajā tējas vakarā svētdien, 5. septembrī pēc vieglatlētikas sacīkšu nobeiguma. R. Plūme uzrunāja sportistus un izdalīja balvas un diplomus. V. Zeltiņa pārsteiguma balvu sportistam, kas mērojis vistālāko ceļu, ieguva galda tenisists M. Pakulis no Alaskas. Tējas vakars bija pārpildīts līdz pēdējai iespējai un tanī ieradās arī DV viesi — basketbolisti. V. Vuškalns pie galda pateicās LSAK par lielo darbu, kas paveikts latviešu sporta dzīves celšanā un šo sacīkšu organizēšanā.

Galda tenisa sacīkstes, kas notika Sv. Andreja baznīcas zālē un bija bagātas spraigām cīņām un arī pārsteigumiem ievilkās līdz pirmdienas vakaram. Daudzās cīņās uzvaru izšķīra tikai piektais sets. Vīriešu vienspēlē uzvarēja Žulps no Kanadas. (Turpin. 8. lapā.)

(Sacensību tehniskie rezultāti sekos nākošā numurā.)

FUTBOLS TORONTO

Otrā spēle ar igauņiem notiks svētdien, 12. septembrī, plkst. 3 pp. Withrow laukumā.

PIRMĀ LATVIEŠU APTIEKA KANADĀ

19 ST. JOHN'S RD. TORONTO

(St. John's Rd. un Dundas ielu stūrī)

Īpašn. ELZA GALDIŅŠ, farmācijas maģistre

Zāles pagatavojam pēc kanadiešu ārstu un eiropiešu receptēm

KRĀJUMĀ:

Medicīniski preparāti, zāļu ūdeņi, Celsija termometri, elastīgas zeķes, medicīniskas josīas

Visi pazīstamie sejas un matu kopšanas preparāti

Attīsta un kopē filmas

Uz pieprasījumu izsūtām arī uz citām vietām ārpus Toronto, kā arī uz ASV un citām zemēm

Pasūtinājumus pieņemam arī pa telefonu

MU 9543

Toronto dzīvojošiem uz vēlēšanos piegādājam mājās

BALTIC GARAGE

445 KING ST. E. Tel. EM 8-8153, Toronto

Motoru, karoserijas labošana un krāsošana, lēts un garantēts darbs

AUTO TRANSPORTS

A. PURJE P. KURRE

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

A. VAN GIEZEN, REALTOR

Member of Toronto Real Estate Board

956 DANFORTH AVE, TORONTO, Tel. HA 2193

LATVIEŠU PĀRSTĀVIS

NIKOLAJS GEGERIS

Tel. mājā GE 9742

Mums ir lielisks plāns aizņēmuma sagādāšanai ģimenēm, ar iemaksas naudu, sākot no $1500. Ja gribat pirkt vai pārdod mājas, griezieties pie mums pēc padoma.

Mums ir mājas piemērotas lielām vai mazām uz zemiem procentiem

RIDOUT

Labākā zīme!

VIENALGA,

pērkot vai pārdodot

MĀJAS — APBŪVES GABALI — UZŅĒMUMI — RŪPNIECĪBU ĪPAŠUMI — FARMAS —

Zvaniet jūsu pārstāvjiem

Toronto — ARNOLDS BĒRZIŅŠ WA 4-5761 birojs 1172, Bay St. mājās tel. LA 6569

Hamiltonā — EDUARDS BALIŅŠ LI 9-4121 birojs 913 Main St. E. mājās LI 9-9877

RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED

Biroji visā Ontario Kanadas plašākais Realtors

FAIRBENKS-MORSE

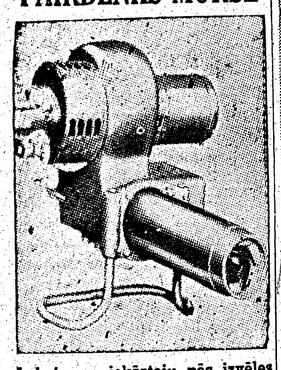

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu ellas apkures (burner)

sākot ar $320.00

uz nomaksu 6%

Gada garantija.

Tiem, kas vēlētos pasūtināt ellu $5.00 PRĒMIJA

Iekārtoju un laboju visu veidu ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Kanadas inženieru atbildība

A. LAGUNS

964 Bathurst St., Toronto

Tel. ME 6583

FAIRBENKS-MORSE

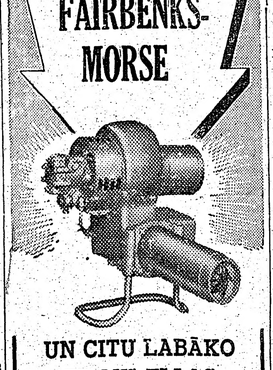

UN CITU LABĀKO FIRMU ELĻAS APKURES

Par jūsu apkures problēmu

sniedzam paskaidrojumus latviešu valodā. Labojam un iekārtojam visu veidu ūdens, gaisa un tvaika apsildīšanas sistēmas, kā jaunbūvēs, tā arī vecajās mājās

GARNEY & Co

15 BARTON AVE

Toronto, ME 2554

BAZNĪCAS ZIŅAS

Nujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

Sākot ar 12. sept., dievkalpojumi sāksies atkal pl. 3 p. p. Jauniešus lūdz pieteikties iesvētes mācībā.

12. septembrī, plkst. 9 rītā dievkalpojums, ievadot rudens darbību, sv. Toma baznīcā, Bronksā. Māc. A. Ozols. Pie ērģelēm Rita Pētersone.

Isvētes mācība sāksies sestdien, 11. septembrī draudzes namā, iesvētīšana 31. oktobrī.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Archib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis, 331 Argyle St. Port Arturā, Ont. tel. 40302.

Svētdien, 12. septembrī, pl. 6.30 vak. dievkalpojums.

Svētdien, 26. septembrī, plkst. 6.30 vak. dievkalpojums Trīsvienības (Trinity) baznīcā, Fort Viljamā.

Sestdien, 2. oktobrī, pl. 7 vak. Draudzes bazārs, 195 N. Cumberland St., Port Arturā.

Māc. V. Bēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Niagara Falls, 11. septembrī, pl. 6 vak. Svētvakara dievkalp. sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd. N.

Londonā, 12. septembrī, pl. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā, dievkalpojums.

Vellandē, 19. septembrī plkst. 12.30 pp. Ungāru bazn. dievkalpojums.

St. Katarinēs 19. septembrī pl. 2.30 pp. Kristus baznīcā, dievkalp.

Londonā, 26. septembrī, pl. 9 no rīta Trīsvienības bazn. dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā, latviešu draudzē, sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Avenue, South), svētdien, 12. septembrī, plkst. 1.00 dienā dievkalpojums. Mācītājs E. Pavasars.

Ceturtdien, 16. septembrī, plkst. 6,30 vakarā jaunatnes sanāksme mācītāja mājā.

Svētdien, 19. septembrī, pl. 6 vakarā dievkalpojums bērniem, pl. 7 vakarā dievkalpojums pieaugušajiem.

Hamiltonas latviešu draudzē laulāti: Augusts Kušķis un Pauline Paulītis.

Mācītāja jaunā adrese: 209 East 38th Street. Hamilton, Ontario.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA-3-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st.. tel. WA 4-1563.)

Svētdien, 12. septembrī, pl. 11. dievkalpojums.

Svētdien, 19. septembrī, pl. 4. p. p. dievkalpojums.

Svētdien, 26. septembrī, pl. 11. dievkalpojums.

Pēc dievkalpojuma pl. 12.30 draudzes loceklu pilnsapulce. Darba kārtībā: 1955. gada budžeta projekts. Dažādi jautājumi.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd. Toronto, tel.: OL 817)

Dievkalpojumi Sv. Jāņa latviešu ev. - lut. draudzē Toronto septembra mēnesī:

12. septembrī, plkst. 9,15 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā — māc. A. Lūsis.

19. septembrī, plkst. 9,15 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā — māc. A. Briedis.

26. septembrī, plkst. 4 p. p. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā — māc. A. Lūsis.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 12. septembrī plkst. 1,30 p. p. Grace United baznīcā.

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tālr.: DE 8394).

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

12. septembrī, plkst. 1 pp. dievkalpojums. Dziesmu grāmatas.

26. septembrī, plkst. 1 pp. — Jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu. Iesvētes mācības sākums 15. sept. plkst. 8 v. mācītāja mājā.

Otavā, Sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

4. sept., plkst. 7.30 svētvakara dievkalpojums.

19. septembrī, plkst. 2 pp. dievkalpojums.

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa, Ont.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave., Vancouver, B. C., Vankuverā.

Māc. E. Caune, 10166 - 107 Str. Edmonton, Alta. tel. 41890.

Māc. E. Bērziņš, 5833 — 45 Ave Red Deer, Alberta. T. 2918; 248 Selkirk Ave, Winnipeg, Manitoba.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Sadberijā, svētdien, 12. septembrī, plkst. 14, Sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.), dievkalpojums.

Kirklandleikā, svētdien, 19. septembrī, plkst. 8.45, lut. baznīcā dievkalpojums. Bērniem mācības sestdien plkst. 14.

Virdžinijtaunā, svētdien, 19. septembrī, plkst. 14, Anglikāņu baznīcā dievkalpojums. Bērniem mācības plkst. 12.

Norandā, svētdien, 19. septembrī, plkst. 17, Unted baznīcā dievkalpojums.

Norsbejā, svētdien, 26. septembrī, plkst. 17, lut. baznīcā dievkalpojums.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbroke ielu krustojumā.

12. septembrī dievkalpojums pl. 2 pēc pusdienas.

26. septembrī dievkalpojums pl. 2 pēc pusdienas.

Lac du Bonnet, dievkalpojums Anglikāņu baznīcā svētdien, 19. septembrī, lkst. 2 pp. (centr. st. time).

Māc. Arturs Voitkus, Hamiltonā, Kristus ev. - lut. latviešu draudzē (Pāvila ev. - lut. baznīcā) dievkalpojums svētdien, 12. septembrī, pl. 5,30 p. p.

Svētdienas skolas darba sākums rudens un ziemas posmam svētdien, 12. septembrī, plkst. 4.30 pp. Pāvila baznīcā.

Kičenerā, Mateja ev. - lut. baznīcā dievkalpojums svētdien, 12. septembrī, plkst. 11 no rīta.

AR 15. OKTOBRI meklē 3 istabas un virtuvi Toronto ziemeļos vai rietumos. Tel. GE 3920. (215)

IZĪRĒJAMS 3 istabu nemēbelēts dzīvoklis 1. stāvā ģimenei un 4 atsevišķas nemēbelētas istabas 2. stāvā, ar vārīšanas iespējām. 176 Glendowynne Rd. Toronto, Apskatīt pēc 7 vakarā. (219)

IZĪRĒJAMI divi dzīvokļi bez mēbelēm, 130 Huron St. Toronto. (220)

IZĪRĒJAMS 2 gaišas istabas un virtuve, nemēbelētas vai mēbelētas, Toronto austrumos, piemērotas 3 personām. Zvanīt pēc plkst. 5 darbdienās un svētdienā visu dienu tel. OX 5346, Toronto. (216)

ST. CLAIR — YONGE izīrējamas 3 lielas nemēbelētas izremontētas istabas. Karsts ūdens, izlietne, gāze, saules istaba. Vēlama persona, kas varētu uzraudzīt 4 ar pus g. v. meiteni pāris stundas pēcpusdienā. MA 7114, Toronto. (181)

IZĪRĒJAMAS 2 nemēbelētas istabas un virtuve 2. stāvā Pape — Gerrard rajonā, tel. GE 3932, Toronto. (179)

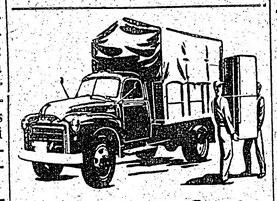

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

Izdara pakaļojumus katrā laikā

ZVANĪT OL 1403, Toronto

IZĪRĒJAMS 2. stāvs labā mājā ar trim istabām, virtuvi, vaļeju balkonu un citām ērtībām, kā arī liela istaba ielas pusē 3. stāvā. Var izīrēt arī kopā. Uz vēlēšanos garāža. Labā rajonā pretī Withrow parkam. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā, GL 6384, Toronto. (205)

1 VAI 2 mēb. istabas ar virtuvi 2. stāvā, izīrējamas, King — Dufferin rajonā, pie Kanadas izstādes. Zvanīt pēc plkst. 6 vak. — LA 2208.

IZĪRĒJAMAS 1 vai 2 mēbelētas istabas pieaugušiem. Uz vēlēšanos 2 garāžas. West Toronto. Laba satiksme un iepirkšanās. Zvanīt pēc pl. 6 vai sestdien visu dienu LY 0814. (200)

IZĪRĒJAMS dzīvoklis 2. stāvā Bloor — Bathurst rajonā. Zvanīt pēc plkst. 5 vakarā. OL 4332, Toronto. (130a)

GODĪGAM kungam vai dāmai izīrējama tīra mēbelēta istaba klusā mājā. Tel. LL 4235, Toronto. Zvanīt pēc plkst. 5 vakarā. (211)

IZĪRĒJAMA ielas pusē pārim liela nemēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām, College — Brock rajonā, 35 Marguerette St., Toronto. 3. Apskatīt katrā laikā. (212)

LABĀ RAJONĀ izīrējama glīta, gaiša istaba ielas pusē divām personām. Jaunās mēbeles. Pastāvīgi karsts ūdens. Privileģījas, viss tuvu. WA 3-4842. (207)

HIGH PARK — SUNNYSIDE rajonā izīrējama mēbelēta istaba 1 vai 2 personām ar vai bez garāžas. Virtuves, ledusskapja un veļas mazgājamās mašīnas lietošana. Vajadzības gadījumā pilna pansija. Zvanīt KE 3875, Toronto. (208)

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 HURON ST., TORONTO. ONT., CANADA

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ .....

līdz ..... m ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

.....

Pievienoju money orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

ABONĒŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn.; $4.50 par 3 mēn.; $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par 1 gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A. Tel. NI 8-9369

Ziemeļamerikas latviešu sacīkstes tenisā

MŪZIKAS PROFESIONĀĻA UN TENISA AMATIERA T. ĶEŅIŅA VĒROJUMI PAR BALTĀS BUMBIŅAS BRUŅINIEKU CĪŅĀM

Vērojot Toronto neganti mainīgo klimatu pēdējo nedēļu ritējumā, nez vai kāds bija iedrošinājies cerēt, ka pirmās latviešu tenisa sacīkstes Ziemeļamerikā — „globālās trimdas" starptautiskā Sav. Valstu - Kanadas mērogā — varēs noritēt tik labvēligos, gandrīz vai ideālos laika apstākļos. Ja arī pirmās sacensības dienas pievakarē pēdējo spēļu dalībnieku enerģiju drusku atvēsināja nevainīgs, spirdzinošs lietutiņš, toties abu nākamo spēļu dienu laika apstākļi bija tik teicami, ka izņēmuma kārtā, neviens no zaudētājiem savu neveiksmju cēloni pat nepierakstīja debesu netaisnībai: pārāk dedzinošai saulei, asam vējam vai karstai sutai. Jaukais laiks, jāsaka, pozitīvi ietekmēja arī sacensību norisi, jo visi spēlētāji likās smaidīgi, draudzīgi un, parasto „lampu drudzi" atskaitot, arī bezrūpīgi. Netiku pat dzirdējis kādu asāku vārdu vai skarbāku nesaprašanos dalībnieku starpā. Pat sacensību organizētāja, LSAK vicepriekšsēža Skujiņa draudus noklīdušiem spēlētājiem: „.... ja pēc 5 minūtēm kungi Tādsuntāds un Citskāds neieradīsies uz laukuma, tiks diskvalificēti ...", neviens lāgā negribēja ņemt nopietni, vismazāk pats smaidīgais draudētājs. Bet disciplīna jāietur bija, jo tenisistiem stāvēja priekšā krietna spēkošanās dāmu un kungu vienspēļu, dubultspēļu dubultspēļu disciplīnās. Ja pat no sākuma dažs likās kurnējam pret izlases kārtību: „.... redz, kāpēc kanadiešiem jāspēlē pret kanadiešiem un amerikāņiem atkal tieši savā starpā?", vai arī: „.... kā tas nākas, ka taisni mūsu, teiksim, Mikimausu pilsētas čempiņi (kuri, protams, varēja būt tikai labākie no labākiem!) sacensību tabulā sagadījušies visi vienkopus!", tad beigu spēļu kārtas rādīja, ka spēlētāju „internacionālā" sadale bija gluži proporcionāla, ka Mikimausu pilsētas spēlmaņi gluži tie varenākie nemaz nav un, ka vispār, uzvarēja tieši tie labākie, rutinētākie spēlētāji.

Neesmu nekad strādājis kā sporta reportieris, tādēļ lasītāji lūgti aizbildināt kādu manas techniskās valodas nepareizību. Neatceros pat vecos, labos Latvijas laikos, ka būtu lietoti kādi īpaši latviskoti apzīmējumi baltās bumbiņas raidījumu nosaukšanai, un pat šoreiz, tiešajot finālspēli vīriešu vienspēlē, sacēlu zināmu stāvokļa neizpratni vienā no dalībniekiem ar izteicienu „priekšroka uzsitējam". Viņi, tur Amerikā, paraduši teikt „servētājam" un manu latviešu valodu ... vairs nesaprata. Ja pirmajā sacensību dienā, Riverdāles laukumos, pretinieki tikai tā īsti izvērtēja spēkus, drusku neuzticīgi un kritiski aplūkojās, tad otrā un trešā dienā, jaukajos Toronto tenisa un kriketa kluba laukumos, izvērtās par īstu sadraudzības, latviskās sporta kopības reprezentāciju, tālo viesu un vietējo sportistu starpā. Man jāteic arī, ka sacensības iepazīstināja mūs ar vairākiem spējīgiem, sološiem latviešu tenisa talantiem, kas izauguši trimdā. Vispirms atzinība jāsaka pirmam Ziemeļamerikas latviešu tenisa meistaram „kanadietim" Gunāram Šperliņam no Norandas, kas rādīja jau teicamu spēles rutīnu, diezgan precīzus un efektīgus uzsitienus, veiklu laukuma pārvaldīšanu un, brīžiem, slavējamu atjautību pie tīkla. Ja jaunais meistars sevi atbrīvos no zināmas iekšējas sasprindzinātības un lielāku vērību veltīs iespaidīgāka bekhenda izkopšanai, tas var kļūt par ievērojamu pretinieku pat labākiem kanadiešu spēlētājiem. Otram finālistam. Vilnim Baumanim, par labu ... un par jaunu, runā viņa 17 gadi. Jaunā Nūdžersijas tenisista augums gluži piemērots tenisam, arī cīņas prieks un forhends ir slavējami, tāpat atjautība saglābt dažu labu pavisam zaudētu spēles brīdi. Uz jaunības emocijas, piedzīvojumu trūkuma lēses, jāliek nepamatoti spēles paguruma momenti (sevišķi otrā gājienā pie stāvokļa 4—1 un 5—3, turklāt ar jau atslābušu pretinieku, tam bija laba izdevība to iegūt savā labā).

Vīriešu vienspēlē izcilākas spējas rādīja jaunie tenisisti J. Ulmanis (Nujorka) un Tums (Čikāga), kaut pirmajam prasītos pēc plānveidīgākas, vienmērīgāk izkārtotas spēles, bet otram, atbrīvošanās no zināma fizkultūras smaguma, kaut gremdējumos panāktais rezultāts iespaidīgs. Vēl varētu minēt arī G. Stālu (Noranda), Dapilovu (Toronto) un, varbūt, Tupesi (Milvokija), ja vien pēdējais apgūtu drusku techniskāku pieeju dažādo sitienu veidos. No vidējās pauudzes tenisistiem patika Teriņa (Nūdžersija) līdzsvarotais, mierīgais spēles veids un korrektais stils, kamēr Kalves (Čikāga) raidījumi ir gan produktīvi punktu ziņā, bet pagalam neizskatīgi techniskā plāksnē.

No dāmām vispirms ar atzinību jāmin jauno meistari, 15 g. veco Viju Vuškalni (Nudžersija), kas sasniegusi jau tīri apskaužamu techniku spēcīgos forhenda raidījumos, tāpat arī behends jau diezgan nostiprināts. Tā uzvarēja finālā savu māti, bijušo Latvijas un Rīgas meistari M. Vuškalni, kas savukārt trešā vietā atstāja Ingridu Vīksnu, pēdējai gan sīvi cīnoties un lietā liekot savus diezgan precīzos uzsitienus un iznīcinošo (ja ne vienmēr precīzo) forhendu. Milvokietei Vanagai dotumi nenoliedzami, tak vārgie uzsitieni bija liels handikaps cīņā pret rutinētākām pretiniecēm.

Vīriešu dubultspēlē pelnītu uzvaru ieguva Ulmanis - Teriņš, kas izcīnīja pēdējās spēļu dienas rītā īstu maratonu, spēlējot 3 spēļu kārtas, katru pa 3 gājieniem, kopā astoņdesmit trīs(!) gājienus. Piecās stundās, nepārtrauktās cīņās tie pieveica R. un V. Baumaņus 6:8, 6:0, 6:4), Dapilovu - Štrālu (64:26, 6:3) un finālā Kalvi - Tumu (6:2, 2:6, 6:4.

Jauktā dubultspēlē titulu izcīnīja „meistaru pāris" V. Vuškalne - Šperliņš, uzvarot M. Vuškalni - V. Baumani. Trešā vietā palika I. Vīksna - V. Vuškalns.

Vai varētu izteikt kādus vēlējumos nākošo sacīkšu rīkotājiem, vadoties no šo pirmo meistarsacīkšu pieredzes? Man jāteic, ka šī turnīra noorganizēšana, kurā lielākie nopelni LSAK vicepriekšsēdim Skujiņam, bija veikta lietpratīgi un veiksmīgi. Ar savu pieredzi un padomu turnīra vadībā enerģiski darbojās V. Vuškalns (Nūdžersija) un Ozols (Čikāga). Turpmāk būtu vēlams, lai jau pirmajā sacensību dienā tiktu izlozēta arī dubultspēļu kārtība un uzsāktas priekšspēles, tā atvieglojot sacensību kalendāru pēdējā dienā (spēlētāju nogurums dubultspēlē negatīvi ietekmēja arī finālspēles kvalitāti). Katrai spēlei jānorīko tiesnesis, kaut vai obligātā veidā no spēlētāju vidus, tad neradīsies nevajadzīgi pārpratumi pārkāpumu noskaidrošanā. Būtu labi, ja rīkotāji padomātu par jaunākās paaudzes interesentu savervēšanu, kas spēlētājiem sacensību laikā palīdzētu salasīt bumbiņas, vai notīrītu laukumu. Šo rindu autors gan laikam bija vienigais, kas ķērās pie slotas. lai (citiem) nosłaucītu laukuma galējās un malējās apputējušās klūdu līnijas. Pārāk sausie laukumi arī veicināja vienu otru slīdēšanu vai kritienu, bet, ievērojot labvēlību, ar kādu šie laukumi turnīram tika piešķirti, grūti vēl prasīt, lai tie tiktu īpaši laistīti un apkalpoti šim īpašam nolūkam. Varbūt no pašiem spēlētājiem derētu prasīt lielāku precizitāti spēļu kārtu ievērošanā un klātienē uz laukuma: dažu tenisistu pazušana no laukumiem uz ilgāku laiku, ievērojami kavēja jau tā laika pēc ierobežoto spēļu norisi. Beidzot jāvēlas, lai spēlētāji veltītu drusku vairāk uzmanības savu tērpu izvēlei. Atcerēsimies, ka vecos laikos garās, baltās biksēs bija gandrīz vai oficiālas. Ja šodien visā pasaulē pieņemts spēlēt arī ar paročīgākām, īsām biksēm, tas tomēr nenozīmē, ka dažiem jaunekļiem skatītāji meistarsacīkstēs jāiepazīstina ar savām sarkanām vai melnām peldu biksītēm.

Šie piebildumi nekādā ziņā nedrīkst mest ēnu uz meistarsacīkšu vispārējo, teicamo izkārtojumu un jauki draudzīgo, sportistisko un latvisko garu, kas tanīs valdīja. Spēlētāji bija braukuši uz Toronto, nevis lai lasītu punktus, bet gan savstarpēji iepazītos, nodibinātu paliekošu, sirsnīgu kontaktu šī kontinenta latviešu tenisistu starpā. Pozitīvais sacensību gars, draudzīgas korektības iezīmēts, arī labākā liecība par dalībnieku sportisko nacionālo stāju, kas tik svarīga mūsu tautiskās apziņas uzturēšanai. Ja arī spēļu kvalitāte neaizsniedza Latvijas lielo turnīru līmeni (jārēķinās, piemēram, ka jaunajam meistaram Šperliņam Kanadas ziemeļos tenisa sezona ilgst tikai pāris mēnešus). turnīrs mūs iepazīstināja ar nākotnes spēkiem, kungu finālspēlēs simboliskā draudzībā vienojot latviešus, kurus ģeografiskā distance šķir vairāk kā 1.000 jūdzes. Tiešākais, simpātiskais kontakts ar pārējiem, arī citiem dos impulsu teicamākiem sasniegumiem nākotnē.

Sacensību noslēgumā, 6. septembra pēcpusdienā sportisti un sporta darbinieki pulcējās viesmīlīgās J. Benjamiņa kundzes namā, kas bija arī sagādājusi iespēju spēlēt teicamajos tenisa un kriketa kluba laukumos. LSAK priekšsēdis Plūme uzrunāja tenisistus, aicinot paturēt mošu latvisko sporta garu arī svešumā un novēlot labas sekmes nākotnē. Tika izdalītas balvas un goda raksti uzvarētājiem, baudīti atspirdzinājumi un sirsnīgā kontaktā tika pārrunāta aizvadīto sacensību dienu piedzīvojumiem bagātā norise un sportisti šķīrās apmierināti, lai atgrieztos tuvākās vai tālākās mājvietās ar ciešu apņemšanos citu gadu cīnīties atkal, cīnīties labāk un mājās pārbraucot pastāstīt, cik daudz šādi sporta svētki var mums dot tā draudzīgā gara uzturēšanā, kas latviešus sauc kopā, kur tie arī būtu.

Tālivaldis Ķeniņš

LIETUVIETE UZ KRIEVU KUĢA

Lena Hagertija ir lietuviešu bij. pārvietotā persona Vācijā, kas apprecējusies ar angļu karavīru. Nodzīvojusi laulībā Londonā vairākus gadus, viņa šķīrusies no vīra. Ilgadamās pēc saviem piederīgiem, viņa apmeklējusi Padomju sūtniecību Londonā, lai iegūtu kādu informāciju. Sūtniecības darbinieki viņu pierunājuši atgriezties Lietuvā, kam Hagertija beidzot arī piekrituši. Kāpjot uz krievu kuģa viņa angļu ierēdņiem paskaidrojusi, ka dodas uz dzimteni labprātīgi.

Kad kuģis izgājis jūrā, lietuviete dzirdējusi krievu jūrniekus sarunājoties ,ka Lietuvu tai neredzēt, bet viņu sūtīšot uz Sibiriju. Tas lietuvieti loti satraucis. Pa ceļam kuģis iegriezies Roterdamā. Ostā lietuviete sākusi kliegt un saukusi pēc palīdzības. Holandiešu policija ņēmusi lietuvieti savā aizsardzībā un nosūtījusi viņu atpakaļ uz Londonu.

KĒNIGSBERGĀ TIKAI 23 VĀCIEŠI

Pēs oficiālajām ziņām šī gada pirmajā pusē no krievu okupētās Vācijas daļas uz Rietumvāciju atbēguši 55.000 vāciešu, kas lūguši politisko bēgļu asila tiesības. Kāds vācietis, kas nesen pēc dēkainas bēgšanas no Austrumprūsijas sasniedzis Rietumvāciju, zina vēstīt, ka Kēnigsbergā, tagadējā Kaļiņingradā, esot vairs tikai 23 dzīvi vācieši.

ASV ARMIJAS „SOCIĀLĀ REVOLŪCIJA"

ASV bruņotos spēkos šodien ir apm. 230.000 kaprāļu, bet pēc sešiem mēnešiem to skaitu samazinās uz apm. 5.000. Pašlaik ASV armijai ir apm. 480.000 apakšvirsnieku (non - commisioned officers — NCO), bet ar 1955. gada janvāri viens no četriem jeb tikai 120.000 paliks savās pakāpēs. Šī drastiskā pārmaiņa notiks vienā dienā regulārajā armijā, nacionālajā gvardē un rezerves vienībās, lai arī kādā pasaules daļā tās būtu stacionētas.

Visas šīs pārmaiņas paredzētas, lai pastiprinātu disciplīnu un celtu iesaukto morāli — esprit de corps. Cik paredzams, armija ar šo pārkārtošanu nezaudēs nevienu vīru. Karavīri četrās augstākās pakāpēs tiks sadalīti apakšvirsniekos un speciālistos. Tikai tie, kuri atrodas komandējošos posteņos, paliks par apakšvirsniekiem un tiem būs liela autoritāte, atbildība un priviliģējis (speciāli atvaļinājumi, atsevišķas ēdamtelpas un klubi).

Pašlaik daudzi seržanti un citi apakšvirsnieki neskaitās komandējošos posteņos. Otrā pasaules kara laikā mēchaniķi, techniķi un biroja darbinieki ieguva apakšvirsnieku pakāpes.

Lai kāpinātu virsdienestā palicēju skaitu un jaunu brīvprātīgo pieteikšanos, armija pēc kara piesolīja ātrākus paaugstinājumus, bet tas noveda pie pakāpju inflācijas. Ar jauno pārkārtojumu speciālistiem būs citādas uzšuves uz piedurknēm, bet atalgojumi paliks negrozīti. Speciālistiem nosaukumi būs daudz un dažādi: žurnālisti, fotografi, auto mēchaniķi u. c. Speciālisti tiks sadalīti vēl atsevišķās trīs pakāpēs. Kaprāļi, kā augstākās šķiras speciālisti, skaitīsies augstākā dienesta pakāpē. Speciālistiem divās zemākās pakāpēs darbā atkal jāpilda postenē dienests, jāstrādā kārtējos virtuves darbos (KP) u. c.

Apakšvirsnieki, kuri paturēs savas vecās pakāpes, jūtas ar šo jauno plānu apmierināti, bet jaunie speciālisti par to ir sašutuši. Atgriežas vecie laiki, kad „trakie" seržanti bija armijas mugurkauls.

Iztaujā noskaidrots, ka no 4.000 virsniekiem un 15.000 apakšvirsniekiem 82 proc. ir par jauno plānu. Daži apakšvirsnieki, kuri atrodas vadošās vietās, paturēs savas vecās pakāpes, bet viņu lietas iepriekš skatīs cauri īpašas komisijas.

Kara flotē un aviācijā šo pakāpju pārkārtošanu izdarīja jau agrāk. 1952. gadā 77 proc. aviācijas personāla bija apakšvirsnieki, bet šodien ir tikai 33 proc.

T.

ATALGOTĀ INTERESE

Gandrīz neviens no 20.000 Hameras (Rietumvācijā) iedzīvotājiem, kaut gan pilsētas tēvi aicinājuši iepazīties ar pilsētas valdē „izkārto" pilsētas budžetu, tam nav piešķīris vērības. Kāds fabrikants joka pēc „birģelmeistaram" nodevis pāris kastes konjaka ar noteikumu, ka katram, kas interesējas par budžetu, izsniedzama glāzīte. Interesentu skaits pēc tam pieaudzis negaidītos apmēros. Nez' vai šī vācu recepte nederētu arī latviešiem,lai citu interesi par mūsu pašu trimdas būšanām?

VAI BRĪVĀ PASAULE VAR SADZĪVOT AR PADOMIJU?

Uz šo jautājumu atbild kāds Ungārijas jurists un bij. žurnālists Dr. Franks A. Doczy, žurnālā „News Weekly" (š. g. 7. jūlijā), ņemot par pamatu pēdējos Čerčila ieteikumus pasaulei meklēt miermīlīgas sadzīves ceļus ar Padomju Savienību.

Viņš saka, ka sērs Vinstons Čerčils ir paziņojis kādu patiesi drāmatisku vēlmi. Tā nav drāmatiska viņam pašam, amerikāņiem vai kādai citai vēl brīvai nācijai, bet gan tiem, kas meklēja un sagaidīja no Rietumu varām savu atbrīvošanu.

Šodien ir sērs Vinstons, bet apspiestie pie varas labprāt būtu redzējuši Vinstonu Čerčilu, kas ar buldoga neatlaidību, spēku un nelokāmību, kādreiz sacēlās pret apspiestību un par mazo nāciju tiesībām.

Sērs Vinstons tagad deklarē, ka Rietumiem jāmēģina sadzīvot ar Padomju Savienību. Kādēļ tad viņi nemēģināja sadzīvot ar Hitleru?

Viņam ir viegli stāstīt citiem, lai tie piemērojas tagad pastāvošiem apstākļiem. Neviens no viņa piederīgiem nav dabūjis galu Sibirijā, britu pavalstnieki nav masveidīgi turēti cietumos un tos nav mocījuši viņu lielie draugi un sabiedrotie — krievi.

Sērs Vinstons ir gatavs sagādāt labklājību Krievijas komūnistiem, kas šo savu labklājību jau ceļ ar desmit Eiropas — no Baltijas līdz Adrijas jūrai — nāciju sviedriem, badu un verdzību.

Sērs Vinstons ir gatavs šo stāvokli padarīt par negrozāmu un pastāvīgu Apvienoto Nāciju un Atlantijas chartas vārdā.

Bet viņš aizmirst vienu lietu: katrs ieguvums, ko sarkanie iekāro no viņa vājuma un tuvredzības, stiprina tagadējo Padomju Savienības valdību, kuras galamērķis ir iekarot visu pasauli.

Visi mēs zinām, ka sērs Vinstons vēlas tirgoties ar sarkaniem, jo Anglijai ir jāpārdod vai arī jāsabrūk. Bet viss, ko Anglija pārdod Padomju Savienībai, uzbūvēs mēchanismu, kas beigu beigās vērsīsies pret Rietumu pasauli un tās dzīves paražām.

Etlijs pārdeva Nene motorus (ar tiem krievi vēlāk apgādāja savus strūklizmicinātājus MIG), bet sērs Vinstons pārdos veļas mazgājamās mašīnas. Skaidrais ieguvums no abiem darījumiem ir tanī pusē, kas ir gatava iznīcināt visu, par ko sērs Vinstons it kā stāv un krīt.

Čerčils nekad nav mēģinājis sadzīvot ar komūnistiem, bet grib izvairīties no atklātas mērošanās spēkiem ar Padomju Savienību, kas jau kopš 1949. g. ir darījusi to pašu.

Viņš ir aizmirsis samierināšanās politikas mācību, kad, upurējot mazās tautas, mēģināts sasniegt drošību.

Čerčils bija lielisks, stāstot un uzaicinot britu tautu būt gatavai cīnīties par savu dzīvību pēc tam, kad Polijai bija uzbrukts. Šī pati Polija šodien tiek līdz nāvei nomocīta un tā noasiņo, bet sērs Vinstons maigi lūdz saviem līdzgaitniekiem palīdzēt bendēm laimīgi pabeigt viņu uzdevumu.

Mēs, kas nākam no Eiropas apspiestajām nācijām un kam vēl ir ticība brīvībai un demokratijai, mēģinām pacelt savu balsi pret nāves sprieduma parakstīšanu vienav simtam miljonu cilvēku Latvijā, Igaunijā, Lietuvā, Polijā, Austrijā, Austrumvācijā, Čechoslovakijā, Ungārijā, Rumānijā, Bulgārijā un Albānijā.

Sēra Vinstona aicinājuma vispārsteidzošākā daļa ir tā, ka viņš par sava nodoma iespējamību mēģina pārliecināt amerikāņus — mūsu pēdējo un vienīgo cerību. Mēs tomēr stipri ceram, ka Savienotām Valstīm vēl ir pietiekoši daudz politiska saprāta un skaidras spriešanas spējas, lai tās neļautu ierautas katastrofā.

Parādīt vājumu un gatavību samierināties — ir ārprāts, kas noved vienīgi pie kara. Sērs Vinstons pastāv, ka tas karu nevēlas, bet viņš, pārstāvēdams samierināšanās uzskatu, sagatavo un tuvina šo karu.

Šī pati taktika deva iespēju Hitleram izdarīt savu triecienu 1939. gadā. Krievi, turpretim, ir bijuši līdz šim par daudz viltīgi un nostiprinājuši savas pozicijas.

Mēs nevēlamies karu, bet vēlamies stingru nostāju Atlantijas Chartas garā. Mēs vēlamies brīvību simts miljoniem eiropiešu, brīvību, ko nevar nopirkt ar veļas mazgājamām mašīnām vai televizijas uztvērējiem. Tā var tikt iegūta tikai ar vienotu un stingru nostāju, pasakot sarkaniem, ka Rietumi ir gatavi dot triecienu ar vienotiem spēkiem gadījumā, ja komūnisti nerespektēs pastāvošos starptautiskos nolīgumus pēc burta un gara.

Mēs gaidām šo deklarāciju divu lielo sarunās, bet nevis krāpnieciskos samierināšanās toņus, kas atskan tik vāji un nevarīgi no slavenākā brita mutes.

A. St.

PIRMĀS ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU MEISTARSACĪKSTES

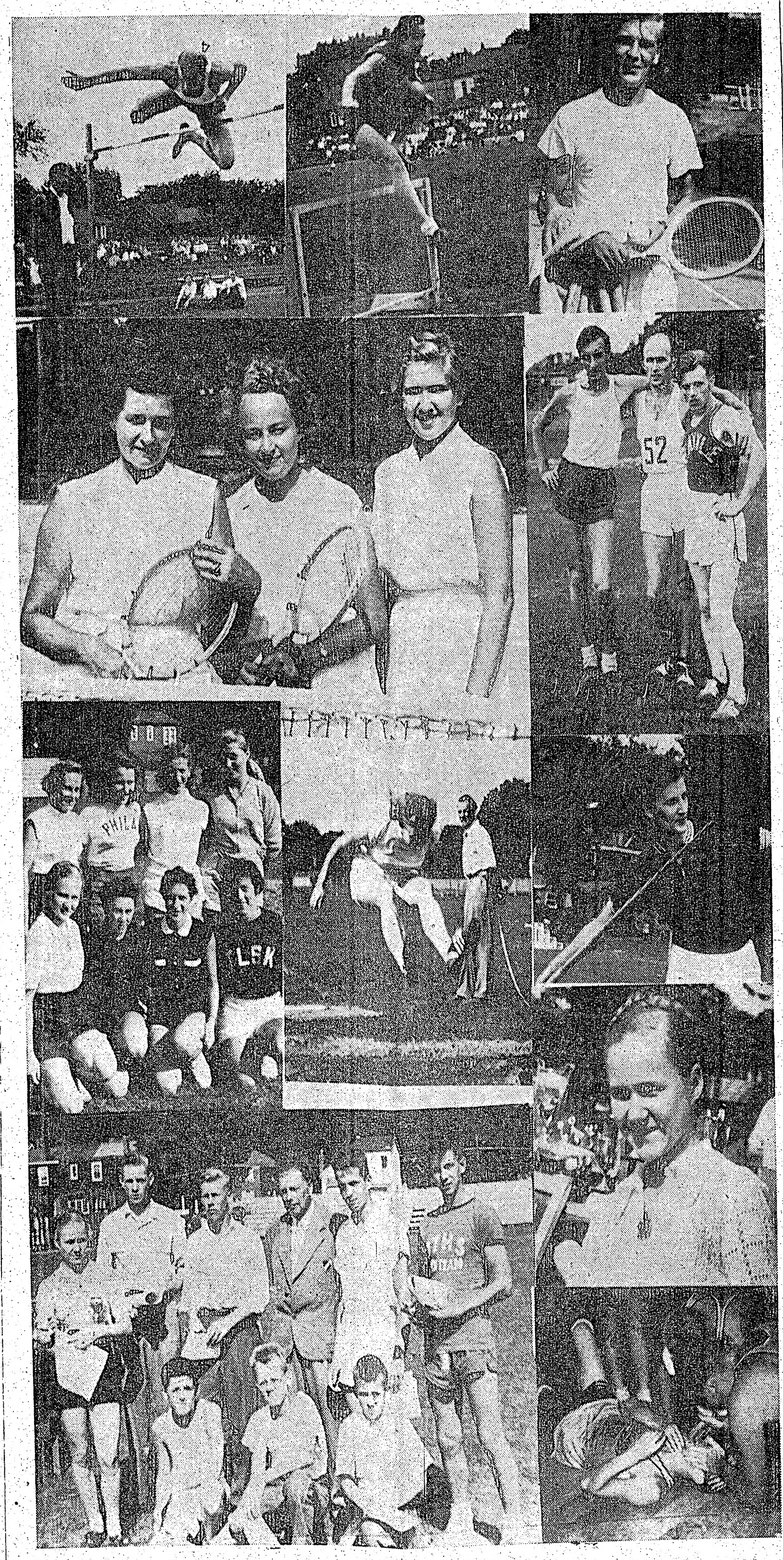

Augšējā rindā pa kreisi: A. Bergvalds (Kan.) veica 1.65 m augstumu; vidū: B. Skujiņa (Kan.) barjerskrējienā rādīja vislabāko techniku barjēru pārvarēšanā; pa labi: G. Šperliņš (Kan.) uzvarēja vīr. vienspēlē. 2. rindā pa kr.: Ziemeļamerikas kontinenta labākās latv. tenisistes: no kr.: M. Vuškalne, Ingr. Viksna, V. Vuškalne. Pa labi: ar lielu interesi gaidītajās cīņās vidusdistanču skrējienos pārākais bija Kazimirs Upenieks (ASV), uzņēmumā viņš (pa labi) pēc cīņas 1.500 m skrējienā, V. Teteris (2. v.) un E. Salnājs (3. v.). Trešā rindā pa kr.: Kanadas un ASV sieviešu stafetes vienības. Uzvarēja Kanāda (priekšējā rindā no kr.: V. Viisone, Ž. Kāpostiņa, V. Ālmine un J. Apene. Vidū: labākā sieviešu sportiste sacīkstēs bija N. Ozoliņa (ASV), uzņēmumā tāllēkšanā. Pa labi: M. Grava (ASV) uzvarēja šķēpa mešanā. Apakšā pa kreisi: uzvarētājiem jaunatnes vieglatlētikas sacīkstēs balvas izsniedza sporta apv. pr-sēdis R. Plūme. Uzņēmumā no kr. 1. rindā: E. Petmanis, J. Ķeniņš, V. Vilsons; 2. r.: V. Vilsone, V. Žagars, U. Uiska, R. Plūme, J. Miezītis un A. Uiska. Pa labi augšā: 15 g. v. Veita Vilsone — labākā meiteņu vieglatlēte, ieguva personiskā īpašumā J. Ādmiņa dāvāto sudraba kausu. Pa labi apakšā: viesu labāko spēlētāju V. Vitoliņu pēc sadursmes cīņā pie pretinieka groza, biedripiecej kājās. J.Liģera uzņēmumi.

Sarkanās Ķīnas jaunā konstitūcija

Lielbritanijas strādnieku partijas delegācijas viesošanās laikā Pekingā vietējie varas viri delegāciju iepazīstināja ar sarkanās Ķīnas jaunās konstitūcijas uzmetumu. Konstitūcijai 106 panti. Nav šaubu, ka to apstiprinās, un tā ir ļoti līdzīga Pad. Savienības konstitūcijai.

Šīs konstitūcijas uzmetuma pirmajā pantā komūnistiskā Ķīna nosaukta par „Ķīnas pilsoņu demokratisko republiku." Bet tas ir pretstatā konstitūcijas ievadam, kur teikts: „Pilsoņu demokratiskā diktatūra." Konstitūcijas ievads ir sevišķi garš, (600 vārdu) un ir savāds. Ievads izklāsta un iztulko komūnistu partijas sasniegumus Ķīnā un solās uzticēties un sekot šīs partijas vadībai.

Kamēr ķīniešu konstitūcijas uzmetums ievadā apstiprina draudzību ar Padomju Savienību un citām komūnistiskām zemēm, tas tālāk norāda uz citas sfairas „agresiju". Starp citu teikts, ka Ķīna pretojusies „ASV agresijai" un palīdzējusi Korejai. Tālāk kā viens no panākumiem minēta „kontrrevolūcionāru" apspiešana, kas mums, latviešiem, labi saprotama kā neskaitāmu personu likvidēšana, ja tie neatbalsta komūnistu valdību.

Konstitūcijas piektais pants atzīst 4 dažāda veida uzņēmumus, proti: valsts, kooperātīva, individuāla strādnieka un kapitālistiska veida īpašumus. Tomēr desmitais pants mēģina izskaidrot lielos ierobežojumus, ar kuriem kapitālistiskās piederības uzņēmumi var darboties: „Valsts viedoklis pret kapitālistu rūpniecību un tirdzniecību ir: lieto, ierobežo un pārveido."

12. pants atzīst privātīpašuma iemantošanu, bet 14. pants liedz šāda īpašuma lietošanu „publikas interešu graušanai." 13. pants atļauj valstij nacionālizēt zemi un uzņēmumus „likumu ietvaros."

Konstitūcijas 22. pants nodod valsts varu Pilsoņu nacionālajam kongresam. 40. pants paredz Ķīnas pilsoņu republikas priekšsēdi, kas līdzīgs Rietumu prez., to ievēl uz 4 gadiem. 42. pants priekšsēdi atzīst par bruņoto spēku virspavēlnieku.

Uzmetuma 47. pantā paredzēta valsts padome, kurā ietelp premjērs un citi ministri. Premjēru un ministrus ieceļ republikas priekšsēdis; viņi nav padoti likumdevējiem (kongresam), kā tas ir parlamentārā valsts iekārtā.

Šī konstitūcija zemi sadala provincēs, autonomos apgabalos un pašvaldībās, kas padotas centrālajai autoritātei. Apgabali sīkāk dalīti pagastos un „ćous" utt.

Sarkanās Ķīnas konstitūcijas uzmetumā ir atrodamas arī pilsoņu pamatbrīvības, bet, tāpat kā Padomijas konstitūcijā, šīs brīvības tiek līdzsvarotas ar garu pilsoņu pienākumu sarakstu.

Konstitūcijas 85. pants atzīst pilsoņu vienlīdzību likuma priekšā. Bet šis pants zaudē nozīmi, ja ievēro 19. pantu, kas valstij atļauj „saskaņā ar likumu", atņemt muižniekiem un birokratiskiem kapitālistiem politiskās brīvības uz laiku.

Citos pantos pavalstniekiem tiek garantēta runas, preses, pulcēšanās, piederības, procesiju un demonstrāciju brīvības. Tālāk teikts, ka „valsts apgādās nepieciešamās telpas un lietas, lai pilsoņiem garantētu šo brīvību baudīšanu." Tās gandrīz vārdu pa vārdam ņemts no Staļina konstitūcijas. Vienīgi nākotne rādīs, vai tie ir solījumi uz papīra vai arī īstenojami principi.

Tāpat kā Padomijas konstitūcijā, pilsoņiem garantē darbu un izglītību. Sievietēm piešķirtas vienādas tiesības ar vīriešiem.

Starp daudzajiem „svētajiem" pienākumiem ir prasība dzīvot pēc konstitūcijas, uzturēt darba disciplīnu, maksāt nodokļus, aizsargāt tēvzemi pret invāziju.

Tokijā, aug. beigās.

Hugo Atoms

ARCHIMEDA SVIRA...

(Pārnesums no 3 lpp.)

Bet — pašiem par prieku, varam saukties kā gribam. Ir tikai viena nelaime: paaudze, kas tagad iet pamatskolās un ģimnazijās, vairs neprot latviski (ja nav vecmāmiņu un latviski domājošu vecāku). Jaunā paaudze, kas beidz kolledžas un universitātes un kurai ar laiku mūs jāaizstāj, arī iet savu, diezgan atšķirīgu ceļu, praktiskāku, iekļaujoties vidē, kurā jaunos gados ar labu izglītību sasniedzams apm. tas, ko varētu saukt par „pilsonisku dzīves laimi." Īstenībā ir maz vecāku, kas to saviem bērniem nenovēlētu. Neaizmirsīsim, ka tikai loti retiem sāp tas, ko viņš pats nav zaudējis. Arī mums vairs nesāp Romas bojā eja, palikušas dažas nepatikšanas ar latīņu valodu. Daudzi nemaz nebija tādi ideālisti, kamēr viņiem neizņēma pēdējo sainīti tieši no rokām. Un kad tā vietā ir atkal kāda laba cibiņa, ideālisms mazinās.

Var pat rasties šaubas, vai arī „Globālās apvienības" ideologiem ir tik skaidri mērķi. Varbūt pietrūcis vienkāršu sabiedrisku amatu, varbūt vajaga lielāku? Katrā ziņā nevajadzētu ideju padarīt tādu, ka katram tai jāpievienojas bez domāšanas. Man, piem., neliekas, ka tā būtu svira, ar kuru varētu uzcelt tēvzemi. Bet varētu rasties krietna vilšanās, ar to šais nopietnajos laikos vajadzētu rēķināties. Valstis, kuŗām ir territorija, un pilsoņi vēl var atļauties kļūdas, mūsu stāvoklis ir daudz vārīgāks. Visas domas ir grūtas, kuŗas gribētum izdomāt līdz galam.

Kn. Lesiņš